

III

(Egyéb jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG 301/14/COL HATÁROZATA

(2014. július 16.)

az állami támogatások eljárásjogi és anyagi jogi szabályainak a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokra vonatkozó új iránymutatás elfogadásával kilencvennyolcadik alkalommal történő módosításáról [2015/790]

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG (a továbbiakban: a Hatóság),

TEKINTETTEL az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra (a továbbiakban: az EGT-megállapodás), különösen annak 61–63. cikkére és 26. jegyzőkönyvére,

TEKINTETTEL az EFTA-államok közötti, Felügyeleti Hatóság és Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra (a továbbiakban: a felügyeleti és bírósági megállapodás), különösen annak 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjára, 24. cikkére, valamint a felügyeleti és bírósági megállapodás 3. jegyzőkönyve I. részének 1. cikkére,

mivel:

A felügyeleti és bírósági megállapodás 24. cikke értelmében a Hatóság érvényt szerez az EGT-megállapodás állami támogatásra vonatkozó rendelkezéseinek.

A felügyeleti és bírósági megállapodás 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a Hatóság közleményeket vagy iránymutatásokat ad ki az EGT-megállapodás által szabályozott ügyekben, amennyiben ezen megállapodás vagy a felügyeleti és bírósági megállapodás kifejezetten így rendelkezik, vagy amennyiben a Hatóság ezt szükségesnek ítéli.

Az Európai Bizottság 2014. április 9-én elfogadta a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló iránymutatást⁽¹⁾. Az iránymutatás meghatározza azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén a környezetvédelmi és energetikai támogatások összeegyeztethetőnek tekinthetők. Az iránymutatás 2014. július 1-jétől alkalmazandó.

Ez az iránymutatás az Európai Gazdasági Térséget is érinti.

Az EGT állami támogatási szabályainak egységes alkalmazását az Európai Gazdasági Térség egész területén biztosítani kell, összhangban az EGT-megállapodás 1. cikkében megállapított homogenitásra vonatkozó célkitűzéssel.

Az EGT-megállapodás XV. melléklete „ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK” címének II. pontja értelmében a Hatóság a Bizottsággal folytatott konzultációt követően elfogadja az Európai Bizottság által elfogadott új iránymutatásnak megfelelő új iránymutatást.

Az Európai Bizottsággal való konzultációt követően,

Az EFTA-államokkal 2014. június 26-án kelt levelében folytatott konzultációt követően,

⁽¹⁾ HL C 200., 2014.6.28., 1. o.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az állami támogatások anyagi jogi szabályait a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokra vonatkozó új iránymutatás beillesztése révén módosítani kell. Az új iránymutatást csatolták e határozathoz és az új iránymutatás a határozat szerves részét képezi.

2. cikk

Csak az angol nyelvű szöveg hiteles.

Kelt Brüsszelben, 2014. július 16-án.

az EFTA Felügyeleti Hatóság részéről

Oda Helen SLETNES

elnök

Helga JÓNSDÓTTIR

testületi tag

MELLÉKLET

III. RÉSZ – HORIZONTÁLIS SZABÁLYOK

Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról ⁽¹⁾

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
1. ALKALMAZÁSI KÖR ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK	5
1.1. Alkalmazási kör	5
1.2. Az iránymutatás hatálya alá tartozó támogatási intézkedések	6
1.3. Fogalommeghatározások	6
2. BEJELENTENDŐ KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS ENERGETIKAI TÁMOGATÁS	11
3. A TÁMOGATÁS ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉNEK ÉRTÉKELÉSE AZ EGT-MEGÁLLAPODÁS 61. CIKKE (3) BEKEZDÉSÉNEK C) PONTJA ALAPJÁN	11
3.1. Közös értékelési elvek	12
3.2. Általános megfelelési rendelkezések	13
3.3. Megújuló energiához nyújtott támogatás	24
3.4. Energiahatékonysági intézkedések, ideértve a kapcsolt energiatermelést, valamint a távfűtést és távhűtést	28
3.5. Az erőforrás-hatékonysági támogatás és különösen a hulladékgazdálkodási támogatás	30
3.6. A szén-dioxid leválasztásához és tárolásához (CLT) nyújtott támogatás	31
3.7. Környezetvédelmi adókedvezmény vagy környezetvédelmi adó alóli mentesség, illetve a megújuló energiaforrásokból származó villamosenergia-termelés támogatásának finanszírozásával összefüggő terhek csökkentése formájában megvalósuló támogatás	32
3.8. Energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás	35
3.9. A termelési kapacitások megfelelőségének biztosításához nyújtott támogatás	37
3.10. Értékesíthető engedélyek formájában nyújtott támogatás	40
3.11. Vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás	41
4. ÉRTÉKELÉS	42
5. ALKALMAZÁS	42
6. JELENTÉSTÉTEL ÉS NYOMON KÖVETÉS	43
7. FELÜLVIZSGÁLAT	43

BEVEZETÉS

- (1) Annak megakadályozása érdekében, hogy az állami támogatások a belső piaci verseny torzulását okozzák, és a közérdekkel ellentétes módon befolyásolják a Szerződő Felek közötti kereskedelmet, az Európai Gazdasági Térségről szóló szerződés (a továbbiakban: az EGT-megállapodás) 61. cikkének (1) bekezdése megállapítja az állami támogatások tilalmának elvét. Bizonyos esetekben azonban az állami támogatás az EGT-megállapodás 61. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében összeegyeztethetőnek tekinthető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével.
- (2) Az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az EFTA Felügyeleti Hatóság (a továbbiakban: a Hatóság) az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekintheti az EGT-n belül az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatást, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

⁽¹⁾ Ez az iránymutatás megfelel a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló, 2014. április 9-én elfogadott európai bizottsági iránymutatásnak (HL C 200., 2014.6.28., 1. o.).

- (3) A környezetvédelmi szakpolitikai célkitűzéseket figyelembe kell venni a környezetvédelmi ágazat állami támogatása összeegyeztethetőségének értékelésekor, különösen a fenntartható fejlődés előmozdítása céljából, vö. az EGT-megállapodás 73–75. cikkével és kilencedik preambulumbekzdésével. Ennek megfelelően a versenypolitika és a környezetvédelmi politika kölcsönösen nem zárja ki egymást, a környezetvédelmi követelményeket azonban be kell illeszteni a versenypolitika meghatározásába és végrehajtásába, különösen a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében.
- (4) Az Európai Bizottság (a továbbiakban: a Bizottság) elfogadta a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló új iránymutatást (a továbbiakban: a bizottsági iránymutatás). A bizottsági iránymutatás arra szolgáló eszköz, hogy végrehajtsák az Európai Unió által hozott számos szakpolitikai döntést, így többek között az Európa 2020 stratégiát ⁽²⁾, az éghajlat-változási és energiaügyi csomagot ⁽³⁾, az „Erőforrás-hatékony Európa” kiemelt kezdeményezést ⁽⁴⁾, az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervét ⁽⁵⁾ valamint a 2030-ig megvalósítandó energiaügyi és éghajlat-változási célkitűzéseket meghatározó „Éghajlat- és energiapolitikai keret a 2020–2030-as időszakra” című közleményt ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: a 2030-ra szóló keret). Emellett számos tanácsi következtetés felszólít a környezeti szempontból káros támogatások fokozatos megszüntetésére ⁽⁷⁾. A bizottsági iránymutatás ezért mérlegeli a környezeti szempontból káros támogatások kedvezőtlen hatásait, miközben az e szakpolitikai eszközökben foglaltaknak megfelelően figyelembe veszi a különböző területek és szakpolitikák közötti ellentmondások feloldásának szükségességét. A fosszilis tüzelőanyagok kitermeléséhez nyújtott támogatások például nem tartoznak ezen iránymutatás hatálya alá.
- (5) A Hatóság megjegyzi, hogy ezeket a szakpolitikai eszközöket, valamint az ezen iránymutatásban említett számos jogszabályi rendelkezést esetleg nem lehet belefoglalni az EGT-megállapodásba, illetve kívül esnek az EGT-megállapodás hatályán ⁽⁸⁾. Mindazonáltal a Hatóság – azzal a céllal, hogy EGT-szerte biztosítsa az állami támogatási rendelkezések egységes alkalmazását és az egyenlő versenyfeltételeket – a környezetvédelmi támogatásnak az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével való összeegyeztethetősége vizsgálatokor általánosságban ugyanazokat a referenciapontokat fogja alkalmazni, mint a bizottsági iránymutatás, miközben figyelembe veszi az EFTA-államok sajátos jogalkotási helyzetét. Ez azt vonja maga után, hogy ez az iránymutatás akkor hivatkozik releváns európai uniós jogszabályokra és szakpolitikai dokumentumokra, ha ilyeneket elfogadtak. A Hatóság hangsúlyozza, hogy az európai uniós jogszabályokra való hivatkozások nem jelentik azt, hogy az EFTA-államok kötelesek megfelelni az említett jogszabályoknak, amennyiben azokat nem hajtották végre az EGT-megállapodásban ⁽⁹⁾. Ezek a szövegek csupán annak alapjául szolgálnak, hogy értékeljék az állami támogatási intézkedések összeegyeztethetőségét az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével az EGT-megállapodás 61. cikkének (3) bekezdése értelmében.
- (6) Ebben az iránymutatásban a Hatóság meghatározza azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén az energetikai és környezetvédelmi támogatások – az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében – az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinthetők.
- (7) Az állami támogatások uniós szabályozásának korszerűsítéséről szóló közleményében ⁽¹⁰⁾ a Bizottság három, az állami támogatás ellenőrzésének korszerűsítésével megvalósítandó célkitűzést jelentett be:
- a) fenntartható, intelligens és inkluzív növekedés ösztönzése a versenyző belső piacon;
 - b) a Bizottság előzetes ellenőrzéseinek a belső piacra legnagyobb hatást gyakorló esetekre történő összpontosítása, az állami támogatások végrehajtása terén a tagállamokkal való együttműködés egyidejű erősítése mellett;
 - c) a szabályok egyszerűsítése és gyorsabb határozathozatal.

⁽²⁾ COM(2010) 2020 végleges, 2010.3.3.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. április 23-i 2009/406/EK határozata az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 2020-ig terjedő időszakra szóló közösségi kötelezettségvállalásoknak megfelelő szintre történő csökkentésére irányuló tagállami törekvésekről (HL L 140., 2009.6.5., 136. o.) és az Európai Parlament és a Tanács 2009. április 23-i 2009/28/EK irányelve a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről 2009/28/EK irányelv (HL L 140., 2009.6.5., 16. o.), amelyet a 162/2011 EGT vegyes bizottsági határozat (HL L 76., 2012.3.15., 49. o. és 15. sz. EGT-kiegészítés, 2012.3.15., 56. o.) foglalt bele az EGT-megállapodás IV. mellékletének 41. pontjába.

⁽⁴⁾ COM(2011) 21, 2011.1.26.

⁽⁵⁾ COM(2011) 571 végleges, 2011.9.20.

⁽⁶⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Éghajlat- és energiapolitikai keret a 2020–2030-as időszakra (COM(2014) 15 final), 2014.1.22.

⁽⁷⁾ Az Európai Tanács 2013. május 23-i következtetése megerősítették, hogy meg kell szüntetni a környezeti vagy gazdasági szempontból egyaránt káros – többek között a fosszilis tüzelőanyagokra vonatkozó – támogatásokat, és elő kell mozdítani az új és intelligens energetikai infrastruktúrába történő beruházásokat.

⁽⁸⁾ Bizonyos, uniós szabványokat megállapító jogszabályokat például esetleg nem lehet belefoglalni az EGT-megállapodásba. Ezen túlmenően az adóharmonizációra vonatkozó európai uniós jogszabályok, mint olyan, kívül esnek az EGT-megállapodás hatályán.

⁽⁹⁾ Például az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.) az EFTA-államok nem hajtották végre.

⁽¹⁰⁾ COM(2012) 209, 2012.5.8.

- (8) A közleményben a Bizottság közös megközelítés követésére szólított fel a különböző iránymutatások és keretszabályok következők céljából történő felülvizsgálatában: a belső piac erősítése, a közpénzekkel való hatékonyabb gazdálkodás előmozdítása az állami támogatások közös érdekű célkitűzésekhez igazításával, az ösztönző hatásnak, a támogatás szükséges minimumra korlátozásának és a támogatás által a versenyre és kereskedelemre gyakorolt potenciális negatív hatások megakadályozásának fokozottabb ellenőrzése. Ezeket az elveket a Hatóság is alkalmazza. Az összeegyeztethetőség ebben az iránymutatásban meghatározott feltételei ezeken a közös értékelési elveken alapulnak.

1. Alkalmazási kör és fogalom meghatározások

1.1. Alkalmazási kör

- (9) Ezt az iránymutatást az EGT-megállapodásban szabályozott valamennyi ágazatban nyújtott környezetvédelmi vagy energetikai célú állami támogatásra kell alkalmazni, amennyiben az intézkedések az 1.2. szakasz hatálya alá tartoznak. Az iránymutatás ezért azon ágazatokra is vonatkozik, amelyekről külön EGT-s állami támogatási szabályok rendelkeznek (pl. szállítás ⁽¹¹⁾ és szén), kivéve, ha az említett egyedi szabályok másképp rendelkeznek.
- (10) Ez az iránymutatás nem vonatkozik az alábbiakra:
- a) a környezetbarát termékek és a kevesebb természeti erőforrás igénybevételével üzemeltetendő gépek, illetve szállítási eszközök tervezése és gyártása, illetve az erőművekben vagy más termelési egységekben a biztonság vagy a higiénia javítására irányuló intézkedések ⁽¹²⁾;
 - b) a levegőhöz, a közutakhoz, a vasúthoz, a belföldi vízi utakhoz és a tengeri szállítási infrastruktúrához kapcsolódó környezetvédelmi intézkedések finanszírozása;
 - c) az átállási költségekhez kapcsolódó állami támogatás elemzésének módszertanáról szóló közleményben meghatározottak szerint az átállási költségek ⁽¹³⁾;
 - d) a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatás ⁽¹⁴⁾ a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásban ⁽¹⁵⁾ meghatározott szabályok hatálya alá tartozik;
 - e) a biológiai sokféleséggel kapcsolatos intézkedésekhez nyújtott állami támogatás ⁽¹⁶⁾.
- (11) Az ezen iránymutatás alkalmazásában a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló – módosított vagy más jogszabállyal felváltott –, alkalmazandó iránymutatás ⁽¹⁷⁾ által nehéz helyzetben lévőnek minősített vállalkozásoknak nem ítéltethető oda környezetvédelmi és energetikai támogatás.
- (12) Az olyan vállalkozás javára szóló támogatás értékelésekor, amellyel szemben valamely még nem teljesített támogatást jogellenesnek és az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetetlennek nyilvánító korábbi hatósági határozaton alapuló visszafizetési felszólítás van érvényben, a Hatóság figyelembe veszi a még visszafizetendő támogatási összeget ⁽¹⁸⁾.

⁽¹¹⁾ Ezen iránymutatás nem érinti különösen a vasúti vállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatást (amelyet az EFTA Felügyeleti Hatóság 788/08/COL határozattal fogadtak el [HL L 105., 2011.4.21., 32. o.]). A vasúti iránymutatás lehetővé teszi különféle támogatások, például a vasúti közlekedés külső költségeinek csökkentéséhez nyújtott támogatások biztosítását. Ezekkel a támogatásokkal a vasúti iránymutatás 6.3. szakasza foglalkozik, amelynek célja annak figyelembevétele, hogy a vasúti közlekedéssel más versengő közlekedési módokhoz viszonyítva elkerülhetők bizonyos külső költségek. Amennyiben a vasúti iránymutatás 6.3. szakaszában szereplő összes feltétel teljesül, és a támogatást megkülönböztetés nélkül biztosítják, akkor a Szerződő Felek támogatást nyújthatnak a külső költségek csökkentéséhez.

⁽¹²⁾ A környezetvédelmi támogatás általában kevésbé torzító hatású és hatékonyabb, ha azt a környezetbarát termékek fogyasztójának/felhasználójának ítélik oda a környezetbarát termék előállítója/gyártója helyett. Ezenfelül a környezetvédelmi címkék és nyilatkozatok termékeken való feltüntetésével lehetővé tehető, hogy a fogyasztók/felhasználók megalapozott vásárlási döntést hozzanak, továbbá növelhető a környezetbarát termékek iránti kereslet. Amennyiben megfelelően alakítják őket ki, a fogyasztók pedig elfogadják, felismerik, megértik őket, és bíznak bennük, akkor az egyértelmű környezetvédelmi címkével és a valóságnak megfelelő környezetvédelmi nyilatkozatokkal hatékonyan befolyásolható és formálható a fogyasztók magatartása annak érdekében, hogy sokkal inkább környezetbarát termékeket válasszanak. A vállalkozások világos kritériumokat támasztó és külső (harmadik fél általi) ellenőrzésnek alávetett, megbízható címkézési/tanúsítási rendszer használatával bizonyíthatják az egyik leghatékonyabb módon a fogyasztók és az érintettek számára, hogy szigorú környezetvédelmi normáknak felelnek meg. Ennek fényében a Hatóság ebben az iránymutatásban nem ír elő konkrét szabályokat a környezetbarát termékek tervezéséhez és gyártásához nyújtott támogatásra vonatkozóan.

⁽¹³⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság 262/02/COL határozatával fogadták el (HL L 139., 2006.5.25., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ Az iránymutatás többlettámogatásról rendelkezik a rendkívül innovatív és kimagaslóan környezetbarát beruházásnak minősülő öko-innovációs projektek esetében.

⁽¹⁵⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság 271/14/COL határozatával fogadták el.

⁽¹⁶⁾ E támogatás esetében alkalmazhatók az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó szabályok, lásd az SA.31243. (2012/N) és az NN8/2009. sz. ügyet.

⁽¹⁷⁾ A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás, amelyet az EFTA Felügyeleti Hatóság 305/04/COL határozatával fogadtak el (HL L 107., 2005.4.28., 28. o.).

⁽¹⁸⁾ Lásd ebben a tekintetben a T-244/93. és T-486/93. sz., TWD Textilwerke Deggendorf GmbH kontra Bizottság egyesített ügyeket (EBHT 1995., II-02265. o.).

1.2. Az iránymutatás hatálya alá tartozó támogatási intézkedések

- (13) A Hatóság számos olyan környezetvédelmi és energetikai intézkedést azonosított, amelyek állami támogatása bizonyos feltételek mellett az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek tekinthető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével:
- a) az uniós szabványok túlteljesítéséhez, illetve uniós szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emeléséhez nyújtott támogatás (ideértve az új járművek beszerzéséhez nyújtott támogatást);
 - b) jövőbeli uniós szabványokhoz való idő előtti alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás;
 - c) környezetvédelmi tanulmányokra nyújtott támogatás;
 - d) szennyezett területek szennyeződésmegszüntetéséhez nyújtott támogatás;
 - e) megújuló energia termeléséhez nyújtott támogatás;
 - f) energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott támogatás, ideértve a kapcsolt energiatermelést, valamint a távfűtést és távhűtést;
 - g) az erőforrás-hatékonyság és különösen a hulladékgazdálkodás tekintetében nyújtott támogatás;
 - h) a szén-dioxid leválasztásához, szállításához és tárolásához (ideértve a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási lánc egyedi elemeit is) nyújtott támogatás;
 - i) környezetvédelmi adókedvezmény vagy környezetvédelmi adó alóli mentesség formájában nyújtott támogatás;
 - j) a megújuló energiaforrásokból származó villamosenergia-termelés támogatásának finanszírozásával összefüggő terhek csökkentése formájában megvalósuló támogatás;
 - k) energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás;
 - l) a termelési kapacitások megfelelőségét biztosító intézkedéshez nyújtott támogatás;
 - m) értékesíthető engedélyek formájában nyújtott támogatás;
 - n) vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás.

1.3. Fogalommeghatározások

- (14) Ezen iránymutatás alkalmazásában a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

1. „környezetvédelem”: bármilyen olyan intézkedés, amelynek célja a kedvezményezett tevékenységei által a fizikai környezetben vagy természeti erőforrásokban okozott kár helyreállítása vagy megelőzése, az ilyen kár kockázatának csökkentése, vagy a természeti erőforrások hatékonyabb felhasználásának előmozdítása, ideértve az energiatakarékossági intézkedéseket és a megújuló energiaforrások használatát;
2. „energiahatékonyság”: az a megtakarított energiamennyiség, amelyet valamely energiahatékonyság-javító intézkedés végrehajtása előtt és után mért és/vagy becsült fogyasztás alapján határoznak meg, biztosítva az energiatartalom befolyásoló külső feltételeknek megfelelő normalizálást;
3. „uniós szabvány”:
 - a) olyan kötelező uniós szabvány, amely környezeti mutatókra ír elő a vállalkozások által elérendő szinteket ⁽¹⁹⁾, vagy
 - b) a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁰⁾ foglalt kötelezettség az elérhető legjobb technikák (best available techniques, BAT) alkalmazására, valamint annak biztosítására, hogy a szennyező anyagok kibocsátása ne haladja meg az elérhető legjobb technika alkalmazása esetén elért szintet. Amennyiben az elérhető legjobb technikához kapcsolódó kibocsátási szintet a 2010/75/EU irányelv értelmében elfogadott végrehajtási aktus tartalmazza, az adott szintet kell ezen iránymutatás alkalmazásában felhasználni. Amennyiben a szintet tartományként adták meg, azt a határértéket kell használni, amelynél először sikerül alkalmazni az elérhető legjobb technikát;

⁽¹⁹⁾ Következésképpen az olyan uniós szinten előírt szabványok vagy célok, amelyek kötelező érvénnyel bírnak a Szerződő Felekre, de nem az egyes vállalkozásokra, nem tekintendők „uniós szabványoknak”.

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 2010/75/EU irányelv az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

4. „ökoinnováció”: az innováció minden olyan formája, amely a környezetvédelem jelentős fejlesztését eredményezi vagy arra törekszik, ideértve az új termelési eljárásokat, új termékeket, illetve szolgáltatásokat, új irányítási és üzleti módszereket, amelyeknek az alkalmazása, illetve végrehajtása valószínűleg megakadályozza vagy jelentősen csökkenti a környezetet fenyegető veszélyeket, a szennyezést és az erőforrások felhasználásának egyéb negatív hatásait a kapcsolódó tevékenységek életciklusa során.

E fogalom meghatározás alkalmazásában az alábbiak nem tekintendők innovációnak:

- i. a kisebb változtatások vagy fejlesztések;
 - ii. a termelési vagy szolgáltatási képességek növelése olyan gyártási vagy logisztikai rendszerek hozzáadása által, amelyek nagyban hasonlítanak a már használatban lévőkhöz;
 - iii. az üzleti gyakorlatokban, a munkahelyi szervezetben vagy külső kapcsolatokban eszközölt olyan változtatások, amelyek a vállalkozáson belül már alkalmazott szervezési módszereken alapulnak;
 - iv. a vezetési stratégia megváltozása;
 - v. az összeolvadások és felvásárlások;
 - vi. egy eljárás alkalmazásának beszüntetése;
 - vii. az egyszerű tőkepótlás vagy tőkenövelés;
 - viii. a kizárólag a tényezőárak megváltozásához köthető változások, az egyedi igényekhez igazítás, a rendszeres szezonális és ciklikus változások;
 - ix. az új vagy jelentősen továbbfejlesztett termékekkel folytatott kereskedelem;
5. „megújuló energiaforrások”: a következő megújuló, nem fosszilis energiaforrások: szélenergia, napenergia, aerotermikus, geotermikus, hidrotermikus és árapály-energia, vízerőmű, biomassza, hulladéklerakó-gáz, a szennyvíztisztító telepekről származó gáz és biogázok;
6. „biomassza”: mezőgazdaságból (beleértve a növényi és állati eredetű anyagokat), erdészetből és a kapcsolódó iparágakból – ideértve a halászatot és akvakultúrát – származó termékek, hulladékok és maradványok biológiailag lebontható frakciója, valamint a biogáz és az ipari és települési hulladék biológiailag lebontható frakciója;
7. „bioüzemanyagok”: biomasszából készített folyékony vagy gázhalmazállapotú járműüzemanyagok;
8. „folyékony bio-energiahordozók”: biomasszából előállított, a szállítástól eltérő célokra energiaforrásként használt folyékony üzemanyagok, ideértve a villamos energiát, a fűtést és a hűtést is;
9. „fenntartható bioüzemanyag”: a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló 2009/28/EK irányelv 17. cikkében és bármely módosításában ⁽²¹⁾ meghatározott fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő üzemanyag;
10. „együttműködési mechanizmus”: a 2009/28/EK irányelv 6., 7. és 8. cikkében meghatározott feltételek szerinti mechanizmus;
11. „megújuló energia”: csak megújuló energiaforrásokat felhasználó üzemek általi energiatermelés, valamint hagyományos energiaforrásokat is alkalmazó egyes üzemekben az energiaérték szempontjából megújuló energiaforrásokból nyert energiarész, ideértve a tárolórendszerek feltöltésére használt megújuló villamos energiát, a tárolórendszerek eredményeként nyert villamos energia kivételével;
12. „kapcsolt energiatermelés” vagy kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés: egyetlen folyamat során egyszerre termelt hőenergia és villamos és/vagy mozgási energia;

⁽²¹⁾ A fenntarthatósági kritériumokat a 2009/28/EK irányelv szerinti folyékony bio-energiahordozókra is alkalmazni kell.

13. „nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés”: olyan kapcsolt energiatermelés, amely megfelel a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²²⁾ 2. cikkének (34) bekezdésében a nagy hatásfokú kapcsolt energia-termelés tekintetében megállapított meghatározásnak;
14. „energiahatékony távfűtés és távhűtés”: olyan távfűtés és távhűtés, amely megfelel a 2012/27/EU irányelv 2. cikkének (41) és (42) bekezdésében az energiahatékony távfűtés és hűtés tekintetében megállapított meghatározásnak. A fogalom meghatározás kiterjed a fűtő- és hűtőerőművekre, valamint a fűtés és a hűtés erőművekből a fogyasztókhoz való eljuttatására szolgáló hálózatra (és a kapcsolódó létesítményekre);
15. „környezetvédelmi adó”: olyan adó, amelynek tárgya olyan tevékenység, amely egyértelműen káros hatással van a környezetre, illetve amelynek célja bizonyos tevékenységek, áruk vagy szolgáltatások megadóztatása a környezetvédelmi költségeknek az árba történő beépítése és/vagy annak érdekében, hogy a termelőket és fogyasztókat olyan tevékenységek felé irányítsák, amelyek jobban tekintettel vannak a környezetre;
16. „uniós minimum-adóérték”: az uniós jog által előírt minimum-adóérték; az uniós minimum-adóérték az energiatermékek és a villamos energia esetében az a minimum-adóérték, amelyet a 2003/96/EK irányelv I. melléklete rögzít;
17. „kis- és középvállalkozások” (a továbbiakban: kkv-k): a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlásban ⁽²³⁾ meghatározott feltételeket teljesítő vállalkozások;
18. „nagyvállalkozások”: a kis- és középvállalkozások fogalom meghatározásába nem tartozó vállalkozások;
19. „egyedi támogatás”: program alapján vagy ad hoc alapon nyújtott támogatás;
20. „támogatási intenzitás”: a támogatás bruttó összege a projekt elszámolható költségeinek százalékában kifejezve; valamennyi használt számadatot az adók vagy egyéb illetékek levonása előtt kell figyelembe venni; abban az esetben, ha a támogatást egy, a vissza nem térítendő támogatáson kívüli formában ítélik oda, a támogatás összegének a támogatást tartalmat kell tekinteni, a több részletben kifizetett támogatást az odaítélés időpontjában való értékén kell kiszámítani; a leszámítolás céljára és egy kedvezményes hitel esetében a támogatás összegének kiszámítására használt kamatlábnak a támogatás odaítélésekor érvényes referenciakamatlábat kell tekinteni, a támogatási intenzitást kedvezményezettenként kell kiszámítani;
21. „működési előnyök”: az elszámolható költségek kiszámításának szempontjából különösen az olyan költség-megtakarítások és kiegészítő termelés, amely közvetlenül kapcsolódik a környezetvédelmi többletberuházáshoz, valamint – adott esetben – az olyan előnyök, amelyek más támogatási intézkedésekből származnak, függetlenül attól, hogy az állami támogatás vagy sem (ideértve az ugyanazon elszámolható költségekhez megítélt működési támogatást, a szabályozott árakkal történő kötelező átvételt és egyéb támogatási intézkedéseket);
22. „működési költségek”: az elszámolható költségek kiszámításának szempontjából különösen az olyan termelési többletköltségek, mint például a karbantartási költségek, amelyek a környezetvédelmi többletberuházásból erednek;
23. „tárgyi eszközök”: az elszámolható költségek kiszámításának szempontjából a környezetvédelmi célok eléréséhez elengedhetetlenül szükséges földterületekre történő beruházások, a szennyezés és a zavaró tényezők csökkentésének vagy megszüntetésének céljával épületekbe, üzemekbe és berendezésekbe történő, valamint olyan beruházások, amelyek a környezetvédelmi szempontokhoz igazodó termelési módszerekre irányulnak;
24. „immateriális javak”: az elszámolható költségek kiszámításának szempontjából, működési engedélyek vagy szabadalmazott és nem szabadalmazott know-how beszerzése révén a technológiaátadás tekintetében keletkező kiadások, amennyiben e kiadások teljesítik a következő feltételeket:
 - a) azoknak értékcsökkenéssel leírhatónak kell lenniük;
 - b) a megvásárlásuknak piaci alapon kell történnie, egy olyan vállalkozástól, amelyben az eszköz beszerzője nem rendelkezik közvetlen vagy közvetett befolyással;

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 2012/27/EU irányelve az energiahatékonságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

⁽²³⁾ HL L 124., 2003.5.20., 36. o. A 94/06/COL határozattal elfogadott, a mikro-, kis- és középvállalkozásokra vonatkozó hatósági iránymutatás tartalmazza a bizottsági ajánlásban szereplő fogalom meghatározást.

- c) az eszközt fel kell tüntetni a vállalkozás eszközei között, és a támogatás kedvezményezettjének vállalkozásánál kell maradnia legalább ötévi használatra; ez a feltétel nem alkalmazandó, amennyiben az immateriális eszköz műszakilag elavult; ha az eszközt az említett öt év alatt értékesítik, az eladásból származó jövedelmet le kell vonni az elszámolható költségekből, és a támogatás egy részét vagy teljes összegét adott esetben vissza kell fizetni;
25. „a költségek internalizálása”: a környezetvédelemmel összefüggő kiadásoknak a szennyező vállalkozások termelési költségei közé való beszámítása;
26. „szennyező”: az a személy, aki közvetve vagy közvetlenül károsítja a környezetet, illetve ilyen károsítást eredményező feltételeket teremt ⁽²⁴⁾;
27. „szennyezés”: a szennyező által okozott, a környezetet közvetlenül vagy közvetve károsító szennyezés, illetve a fizikai környezet vagy természeti erőforrások károsításához vezető feltételek megteremtése;
28. „a szennyező fizet elv”: az az elv, amelynek értelmében a környezetszennyezés kezelésére hozott intézkedések költségeinek a szennyezés okozóját kell terhelnie;
29. „szennyezett terület”: olyan terület, amelyen a veszélyes anyagok ember által okozott előfordulása olyan szintű, amely jelentős kockázatot jelent az emberi egészségre vagy a környezetre, figyelembe véve a terület jelenlegi és jövőbeni hasznosítását;
30. „ad hoc támogatás”: nem támogatási program keretében nyújtott támogatás;
31. „energetikai infrastruktúra”: minden olyan fizikai berendezés vagy létesítmény, amely az EGT területén található vagy az EGT-t egy vagy több harmadik országgal kapcsolja össze, és az alábbi kategóriákba tartozik:
- a) a villamos energia tekintetében:
- átviteli infrastruktúra a 2009/72/EK irányelv ⁽²⁵⁾ 2. cikkének (3) bekezdésében szereplő fogalom meghatározás szerint;
 - elosztási infrastruktúra a 2009/72/EK irányelv 2. cikkének (5) bekezdésében szereplő fogalom meghatározás szerint;
 - villamos energia állandó vagy ideiglenes, felszíni vagy föld alatti létesítményekben vagy geológiai tárolásra alkalmas helyszíneken történő tárolására szolgáló létesítmények, feltéve, hogy ezek közvetlenül legalább 110 kV feszültség átvitelére tervezett nagyfeszültségű vezetékekkel kapcsolódnak össze;
 - az i–iii. pontban meghatározott rendszerek biztonságos, védett és hatékony működéséhez szükséges valamennyi felszerelés és berendezés, beleértve a minden feszültségi szinten alkalmazandó védelmi, a felügyeleti és a szabályozó rendszereket és állomásokat is; és
 - intelligens hálózatok: valamennyi felszerelés, vezeték, kábel vagy berendezés átviteli és alacsony vagy közepes feszültségű elosztási szinten egyaránt, amelynek célja egy villamosenergia-hálózatban belül a valós idejű vagy közel valós idejű, kétirányú digitális adatátvitel, a villamosenergia-termelés, -átvitel, -elosztás és -fogyasztás interaktív és intelligens nyomon követése és kezelése, olyan hálózatot létrehozva ezáltal, amely hatékonyan integrálja a hálózathoz csatlakozó valamennyi felhasználó (termelő, fogyasztó, valamint aki mindkettő egyszerre) magatartását és intézkedéseit annak érdekében, hogy biztosítsa egy gazdaságilag hatékony, fenntartható, alacsony veszteséggel járó, magas színvonalú, ellátási biztonságot nyújtó és biztonságos villamosenergia-rendszer rendelkezésre állását;
- b) a gáz tekintetében:
- olyan, a földgáz és biogáz átvitelére és elosztására szolgáló csővezetékek, amelyek egy hálózathoz tartoznak, kivéve az upstream földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeket;
 - az i. pontban említett nagynyomású gázvezetékekhez csatlakozó földfelszín alatti tároló létesítmények;

⁽²⁴⁾ A Tanács 1975. március 3-i 75/436/Euratom, ESZAK, EGT ajánlása a környezeti ügyekkel kapcsolatos hatósági költségfelosztásról és intézkedésekről (HL L 194., 1975.7.25., 1. o.).

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/72/EK irányelv a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról (HL L 211., 2009.8.14., 55. o.).

- iii. cseppfolyósított földgázhoz (LNG) vagy sűrített földgázhoz (CNG) használt átvételi, tároló- és újragázosító vagy dekompressziós létesítmények; és
 - iv. a rendszer biztonságos, védett és hatékony működéséhez, illetve a kétirányú kapacitás megvalósításához szükséges felszerelések és berendezések, ideértve a kompresszorállomásokat is;
- c) az olaj tekintetében:
- i. kőolajszállításra használt csővezetékek;
 - ii. a kőolajvezetékek üzemeltetéséhez szükséges szivattyútelepek és tárolólétesítmények; és
 - iii. a rendszer megfelelő, biztonságos és hatékony működéséhez szükséges felszerelések és berendezések, beleértve a védelmi, a felügyeleti és a szabályozó rendszereket, illetve az ellenirányú áramlást biztosító eszközöket is;
- d) a szén-dioxidnak a tárolóhelyre történő eljuttatását lehetővé tevő csővezeték-hálózatok (beleértve a kapcsolódó nyomásfokozó állomásokat is), amelyek a szén-dioxid tartós tárolása céljából megfelelő föld alatti geológiai képződményekbe történő bevezetésére szolgálnak;
32. „finanszírozási hiány”: a beruházás élettartama során előforduló pozitív és negatív, rendszerint a tőkeköltség alapján jelenértékre diszkontált pénzforgalom különbözete;
33. „a szén-dioxid leválasztása és tárolása” vagy „CLT”: azon technológiák, amelyek a fosszilis vagy biomassza-tüzelésű ipari üzemekből – többek között erőművekből – származó szén-dioxid (CO₂) megkötésére, megfelelő tároló létesítménybe történő szállítására és a szén-dioxid tartós tárolása céljából megfelelő föld alatti geológiai képződményekbe történő bevezetésére szolgálnak;
34. „a termelési kapacitások megfelelősége”: a termelési kapacitás azon szintje, amelyet a villamos energia egységes piacának megteremtésében kulcsszereplőként elismert szervezetekben – például ENTSO-E – alkalmazott hagyományos statisztikai mutató alapján mindenkor megfelelőnek ítélnék a Szerződő Felek szükségleteinek kielégítésére;
35. „energiatermelő”: kereskedelmi célból villamos energiát előállító vállalkozás;
36. „a termelési kapacitások megfelelőségét biztosító intézkedés”: olyan mechanizmus, amelynek célja annak biztosítása, hogy nemzeti szinten megvalósuljanak a termelési kapacitások megfelelőségének adott szintjei;
37. „kiegyenlítési feladat”: az egyensúlyért felelős félnek a termelés, a fogyasztás és a piaci kereskedelmi ügyletek között egy adott kiegyenlítőenergia-elszámolási időszakban felmerülő eltérésekért viselt felelőssége;
38. „szokványos kiegyenlítési feladatok”: technológiákat átfogó, megkülönböztetésmentes kiegyenlítési feladatok, amelyek egyetlen termelőt sem zárnak ki ezekből a feladatokból;
39. „egyensúlyért felelős fél”: az eltérésekért felelős piaci szereplő vagy annak kiválasztott képviselője;
40. „eltérések”: az egyensúlyért felelős félnél a termelés, a fogyasztás és a kereskedelmi ügyletek között egy adott kiegyenlítőenergia-elszámolási időszakban felmerülő eltérések;
41. „kiegyenlítőenergia-elszámolás”: az egyensúlyért felelős felek eltérései esetében alkalmazandó kiegyenlítés költségeinek behajtását célzó pénzügyi elszámolási mechanizmus;
42. „kiegyenlítőenergia-elszámolási időszak”: az egyensúlyért felelős felek eltéréseinek kiszámítására szolgáló időegységek;
43. „versenyeztetési ajánlattételi eljárás”: olyan, megkülönböztetéstől mentes ajánlattételi eljárás, amely elegendő számú vállalkozás részvételét biztosítja, és amelynek során a támogatást az ajánlattevő által benyújtott eredeti ajánlat vagy elszámolóár alapján ítélik oda. Továbbá az ajánlattételi eljárás költségvetését vagy volumenét kötelező érvényű korlátnak kell tekinteni, amely következtében nem minden résztvevő kaphat támogatást;

44. „a munkálatok kezdete”: a beruházással kapcsolatos építési munkálatok megkezdése, a berendezések megrendelésére vonatkozó első kötelezettségvállalás vagy a beruházást visszafordíthatatlanná tevő egyéb kötelezettségvállalás közül az, amelyikre előbb kerül sor. Nem tekintendő a munkálatok kezdetének a földvásárlás és az olyan előkészítő munkálatok, mint az engedélyek beszerzése és az előzetes megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése. Átvétel esetén a munkálatok kezdete az átvett létesítményhez közvetlenül kapcsolódó eszközök átvételének időpontja;
45. „demonstrációs projekt”: olyan projekt, amely egy technológiát az EGT-ben elsőként mutat be, és jelentős, a technika aktuális állását meghaladó újítást képvisel;
46. „támogatott területek”: az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontja alkalmazásában a 2014. július 1. és 2020. december 31. közötti időszakra jóváhagyott regionális támogatási térképen megjelölt területek;
47. „regionális támogatási térkép”: a 2014–2020-as időszakra vonatkozó regionális állami támogatásokról szóló iránymutatásban meghatározott feltételek szerint a Szerződő Fél által kijelölt területek jegyzéke ⁽²⁶⁾.

2. Bejelentendő környezetvédelmi és energetikai támogatás

- (15) A valamely támogatási program alapján nyújtott egyedi támogatás az EGT-megállapodás 62. cikkének (3) bekezdése értelmében továbbra is bejelentési kötelezettség alá tartozik, ha a támogatás meghaladja az alábbi bejelentési küszöbértékeket ⁽²⁷⁾, és nem versenyeztetési ajánlattételi eljárás alapján ítélik oda:
 - a) beruházási támogatás: ha a támogatás összege vállalkozásonként meghaladja a 15 millió EUR-t;
 - b) megújuló villamos energia termelése és/vagy megújuló hő kombinált termelése tekintetében nyújtott működési támogatás: ha a támogatást olyan megújuló villamos energiát termelő létesítményeknek nyújtják, ahol a létrehozott megújuló villamosenergia-termelési kapacitás létesítményenként meghaladja a 250 megawattot (MW);
 - c) bioüzemanyag előállítására nyújtott működési támogatás: ha a támogatást olyan bioüzemanyag-előállító létesítménynek nyújtják, ahol így a termelés meghaladja az évi 150 000 tonna (t) mennyiséget;
 - d) kapcsolt energiatermelésre irányuló működési támogatás: ha a támogatást olyan kapcsolt energiatermelő létesítménynek nyújtják, ahol az így megvalósuló kapcsolt energiatermelési kapacitás meghaladja a 300 MW teljesítményt; a kapcsolt energiatermelésből származó hőre irányuló támogatást ugyanakkor a villamosenergia-kapacitás alapján történő bejelentés figyelembevételével értékeli;
 - e) energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás: ha a támogatás összege vállalkozásonként és beruházási projektenként meghaladja az 50 millió EUR-t;
 - f) a szén-dioxid leválasztása és tárolása tekintetében nyújtott támogatás: ha a támogatás összege beruházási projektenként meghaladja az 50 millió EUR-t;
 - g) a termelési kapacitások megfelelőségét biztosító intézkedés formájában nyújtott támogatás: ha a támogatás összege vállalkozásonként és projektenként meghaladja a 15 millió EUR-t.
- (16) A 3.7. szakasz hatálya alá tartozó adómentességekre, környezetvédelmiadó-kedvezményekre, valamint a megújuló energia finanszírozása alóli mentességre nem vonatkoznak az egyénileg bejelentett támogatások tekintetében meghatározott feltételek. Az ezen iránymutatás 3.7. szakaszában meghatározott határértékek túllépése esetén az említett szakasz hatálya alá nem tartozó, adókedvezmények formájában nyújtott támogatást azonban egyedi vizsgálatnak kell alávetni. E kötelezettség alkalmazandó attól függetlenül, hogy az egyes kedvezményezett részesül-e ugyanakkor valamely, a 3.7. szakasz alapján járó adómentességből vagy adókedvezményben.
- (17) Ez az iránymutatás tartalmazza az EGT-megállapodás 62. cikkének (3) bekezdése értelmében bejelentési kötelezettség alá tartozó környezetvédelmi és energetikai támogatási programokra és egyedi támogatásokra vonatkozó összeegyeztethetőségi feltételeket.

3. A támogatás összeegyeztethetőségének értékelése az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján

- (18) A környezetvédelmi és energetikai projektekhez nyújtott állami támogatást abban az esetben tekintik összeegyeztethetőnek az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontjának értelmében, ha az e fejezetben ismertetett közös értékelési elvek alapján az EGT-s környezetvédelmi és energiaügyi célkitűzések fokozottabb megvalósulásához vezet anélkül, hogy a közös érdekekkel ellentétes mértékben hátrányosan befolyásolná a piaci feltételeket. Figyelembe veszik a támogatott területekre jellemző sajátos hátrányokat.

⁽²⁶⁾ HL C 209., 2013.7.23., 1. o. Az EFTA Felügyeleti Hatóság 407/13/COL határozatával fogadták el (HL L 166., 2014.6.5., 44. o.).

⁽²⁷⁾ A kapacitáskorlát kiszámításához valamennyi projekt esetében az egységek szerinti teljes támogatható kapacitást kell figyelembe venni.

- (19) Ez a fejezet kifejti, hogyan alkalmazza majd a Hatóság a 3.1. szakaszban meghatározott közös értékelési elveket az ezen iránymutatás hatálya alá tartozó támogatási intézkedések értékelése során, és adott esetben konkrét feltételeket határoz meg a – vagy program keretében, vagy ad hoc alapon biztosított – egyedi támogatások tekintetében.
- (20) A 3.2. szakasz meghatározza az ezen iránymutatás alkalmazási körébe tartozó valamennyi támogatási intézkedésre alkalmazandó általános megfelelési feltételeket, kivéve, ha a 3. fejezet célzottabb szakaszai ezen általános megfelelési feltételeket részletesebben kifejtik vagy módosítják. Ennek megfelelően a 3.2. szakasz különösen alkalmazandó a 3. fejezet célzottabb szakaszaiban nem szereplő alábbi intézkedésekre:
- a) környezetvédelmi tanulmányokra nyújtott támogatás;
 - b) szennyezett területek szennyeződésmérsékléséhez nyújtott támogatás;
 - c) az uniós szabványok túlteljesítéséhez, illetve uniós szabványok hiányában a környezetvédelem fejlesztéséhez nyújtott támogatás;
 - d) a jövőbeni uniós szabványokhoz idő előtt történő alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás.

3.1. Közös értékelési elvek

- (21) Annak értékelésekor, hogy egy bejelentett támogatási intézkedés az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinthető-e, a Hatóság általában azt elemzi, hogy a támogatási intézkedés kialakítása biztosítja-e azt, hogy a támogatás közös érdekű célkitűzés eléréséhez való pozitív hozzájárulása meghaladja a kereskedelemre és a versenyre gyakorolt potenciálisan negatív hatásait.
- (22) Az állami támogatások uniós szabályozásának korszerűsítéséről szóló 2012. május 8-i közlemény ⁽²⁸⁾ a Bizottság által végrehajtott valamennyi támogatási intézkedés összeegyeztethetőségének értékelésében alkalmazható közös elvek azonosítására és meghatározására szólít fel. A Hatóság is ezt a megközelítést alkalmazza. E célból a Hatóság csak azokat az állami támogatási intézkedéseket tekinti összeegyeztethetőnek az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével, amelyek az alábbi feltételek mindegyikének megfelelnek:
- a) pontosan meghatározott közös érdekű célkitűzéshez való hozzájárulás: az állami támogatási intézkedés közös érdekű célkitűzést szolgál az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének megfelelően (3.2.1. szakasz);
 - b) az állami beavatkozás szükségessége: az állami támogatási intézkedés olyan esetre irányul, amikor a támogatás olyan lényegi fejlődést eredményez, amelyet a piac önmagában nem tud megvalósítani, például egy jól meghatározható piaci hiányosság megszüntetését (3.2.2. szakasz);
 - c) a támogatási intézkedés megfelelősége: a tervezett támogatási intézkedés a közös érdekű célkitűzés kezelésére szolgáló megfelelő szakpolitikai eszköz (3.2.3. szakasz);
 - d) ösztönző hatás: a támogatás olyan módon változtatja meg az érintett vállalkozások magatartását, hogy azok olyan többletvekenységekbe kezdenek, amelyeket támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, illetve másképpen végeznének (3.2.4. szakasz);
 - e) a támogatás arányossága (a támogatás minimális szintre történő korlátozása): a támogatás összege az érintett térségben a többletberuházások vagy többletvekenységek ösztönzéséhez szükséges minimumra korlátozódik (3.2.5. szakasz);
 - f) a versenyre és a Szerződő Felek közötti kereskedelemre gyakorolt jelentős indokolatlan negatív hatások elkerülése: a támogatás negatív hatásait megfelelően korlátozzák annak érdekében, hogy az intézkedés általános egyenlege pozitív legyen (3.2.6. szakasz);
 - g) a támogatás átláthatósága: a Szerződő Felek, a Hatóság, a gazdasági szereplők és a nyilvánosság könnyen hozzáfér a vonatkozó jogszabályokhoz és az azok alapján odaítélt támogatásokkal kapcsolatos lényeges információkhoz (3.2.7. szakasz).
- (23) Egyes programkategóriák az ezen iránymutatás 4. fejezetében leírt utólagos értékelési követelmény hatálya alá eshetnek. Ilyen esetekben a Hatóság az érintett programok időtartamát korlátozhatja (szokásosan négy évre vagy annál rövidebb időtartamra), a későbbi hosszabbításuk ismételt bejelentésének lehetősége mellett.

⁽²⁸⁾ COM(2012) 209 végleges, 2012.5.8.

- (24) Másrészt ha a támogatási intézkedés vagy az ahhoz kapcsolt feltételek, beleértve a finanszírozási módszert is, amennyiben ez az intézkedés szerves részét alkotja, szükségképpen az EGT-jog megsértésével járnak, a támogatás nem nyilvánítható összeegyeztethetőnek az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével⁽²⁹⁾. Az energiaügy területén például az állami támogatási intézkedések finanszírozására szolgáló díjnak összhangban kell lennie különösen az EGT-megállapodás 10. és 14. cikkével⁽³⁰⁾.

3.2. Általános megfelelési rendelkezések

3.2.1. Közös érdekű célkitűzéshez való hozzájárulás

3.2.1.1. Általános feltételek

- (25) A környezetvédelmi támogatások általános célja a környezetvédelem szintjének javítása a támogatás hiányában elérhető szinthez képest. Az Európa 2020 stratégia különösen a fenntartható növekedéssel kapcsolatos célokat jelöl ki, amelyek elősegítik az erőforrás-hatékony, versenyképes és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé való elmozdulást. A sokféle megújuló energia jelentős részarányával jellemzett, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasághoz szükség van az energiarendszer átalakítására és különösen az energetikai hálózatokba történő jelentős beruházásokra⁽³¹⁾. Az energiaágazaton belüli támogatások elsődleges célja egy versenyképes, fenntartható és biztonságos energiarendszer biztosítása egy jól működő európai energiapiacra⁽³²⁾.
- (26) Azoknak a Szerződő Feleknek, amelyek környezetvédelmi vagy energetikai támogatást kívánnak nyújtani, pontosan meg kell határozniuk a megvalósítandó célkitűzést, és ki kell fejteniük, hogy az intézkedés várhatóan hogyan járul hozzá e célkitűzés megvalósításához.
- (27) A környezetvédelmi tanulmányok hozzájárulhatnak a közös érdekű célkitűzés megvalósításához, ha azok közvetlenül kapcsolódnak az ezen irányelv értelmében támogatható beruházásokhoz, és akkor, ha az előkészítő tanulmány eredményeit követően nem kerül sor a vizsgálat tárgyát képező beruházás megvalósítására.

3.2.1.2. Az egyedi bejelentési kötelezettség alá tartozó támogatásokra vonatkozó kiegészítő feltételek

- (28) Ahhoz, hogy bizonyítsák az egyedi bejelentési kötelezettség alá tartozó támogatásnak a környezetvédelem fejlesztésére gyakorolt hatását, a Szerződő Felek – lehetőség szerint számszerűsíthető módon – több különböző mutatót alkalmazhatnak, különösen az alábbiakat:
- a) kibocsátáscsökkentési technológiák: a légkörbe tartósan ki nem bocsátott üvegházhatású gázok vagy szennyező anyagok mennyisége (ennek köszönhetően csökken a fosszilis tüzelőanyagokból származó kibocsátás);
 - b) meglévő uniós szabványok: a környezetvédelem szintjében bekövetkezett emelkedés abszolút mennyisége és relatív mérete a szabványon felül, vagyis a szabvány szerint állami támogatás hiányában el nem érhető mértékű szennyezéscsökkentés;
 - c) jövőbeli uniós szabványok: a jövőbeli szabványok végrehajtási sebességének növekedése, vagyis a szennyezés csökkentésének korábbi időpontban történő elkezdése.

3.2.2. Az állami beavatkozás szükségessége

3.2.2.1. Általános feltételek

- (29) Bár általánosan elfogadott tény, hogy a versenyképes piacok hatékonyabb eredményeket tudnak elérni az árak, a hozam és a forrásfelhasználás tekintetében, piaci hiányosságok⁽³³⁾ esetén az állami beavatkozás javíthatja a piacok hatékony működését. Az állami támogatás adott körülmények között valóban orvosolhatja a piaci hiányosságokat, és ezáltal hozzájárulhat a közös érdekű célkitűzés megvalósításához, amennyiben a piac önállóan nem képes

⁽²⁹⁾ Lásd a C-156/98. sz., Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 2000., I-6857. o.) 78. pontját és a C-333/07. sz., Régie Networks kontra Rhone Alpes Bourgogne ügyben hozott ítélet (EBHT 2008., I-10807. o.) 94–116. pontját. Az energiaügy területén lásd még a C-128/03. és C-129/03. sz., AEM és AEM Torino egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 2005., I-2861. o.) 38–51. pontját.

⁽³⁰⁾ A C-206/06. sz. Essent-ügyben hozott ítélet (EBHT 2008., I-5497. o.) 40–59. pontja. Az európai uniós jog megfelelő rendelkezéseinek az értékesíthető tanúsítványok rendszerére történő alkalmazása tekintetében lásd a 2009. szeptember 17-i C(2009)7085. sz. bizottsági határozatot: 437/2009. sz. állami támogatás – A kapcsolt energiatermelés romániai népszerűsítésére szolgáló támogatási program (HL C 31., 2010.2.9., 8. o.), (63)–(65) preambulumbeközlés.

⁽³¹⁾ COM(2011) 112 végleges: Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság megvalósításának ütemterve; COM(2011) 571 végleges: Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve.

⁽³²⁾ COM(2010) 639 végleges: „Energia 2020” közlemény.

⁽³³⁾ A „piaci hiányosság” fogalom olyan helyzetekre utal, amelyekben a piacok a saját eszközeikkel vélhetően nem képesek arra, hogy hatékony eredményt mutassanak fel.

hatékony eredményt elérni. Annak értékeléséhez, hogy az állami támogatás hatékonyan segíti-e a célkitűzés megvalósítását, először is a támogatás által kezelendő probléma azonosítása és meghatározása szükséges. Az állami támogatásnak olyan esetekre kell irányulnia, amikor a támogatás olyan lényegi fejlődést eredményez, amelyet a piac önmagában nem tud megvalósítani.

- (30) Az ilyen célkitűzést megvalósító támogatási intézkedéseket biztosító iránymutatások kidolgozásához a Szerződő Feleknek meg kell állapítaniuk azokat a piaci hiányosságokat, amelyek akadályozzák a környezetvédelem magasabb szintjének vagy a jól működő, biztonságos, megfizethető és fenntartható belső energiapiacnak a kialakulását. A környezetvédelmi és energiaügyi célkitűzésekhez kapcsolódó piaci hiányosságok – akár különbözők, akár hasonlók – megakadályozzák az optimális teljesítmény elérését, és elégtelen eredményhez vezethetnek az alábbi okokból kifolyólag:
- a) Negatív externáliák: a környezetvédelmi támogatási intézkedések esetében ezek a leggyakoribbak, és akkor alakulnak ki, ha a szennyezést nem számolják bele megfelelően a költségekbe, vagyis az érintett vállalat nem viseli teljes körűen a szennyezés költségeit. Ebben az esetben az önértékből tevékenykedő vállalkozásokat nem ösztönzik megfelelően arra, hogy figyelembe vegyék a termelésből fakadó negatív externáliákat, sem akkor, amikor arról döntenek, hogy milyen termelési technológiát alkalmaznak, sem pedig amikor a termelési szintről határoznak. A vállalkozás által viselt termelési költségek tehát alacsonyabbak a társadalom által viselt költségeknél. Ennélfogva a vállalkozásokat jellemzően nem ösztönzik megfelelően arra, hogy csökkentsék az általuk okozott szennyezést, vagy a környezet védelme érdekében önálló intézkedéseket tegyenek.
 - b) Pozitív externáliák: amiatt, hogy egy beruházásból származó előny egy része nem a beruházónál, hanem piaci szereplőknél jelentkezik, a vállalkozások kevesebb beruházást hajtanak végre. Pozitív externáliák alakulhatnak ki például az öko-innováció ⁽³⁴⁾, a rendszer stabilitása, az új és innovatív megújulóenergia-technológiák és az innovatív keresletoldali választékozások terén történő beruházások, illetve a sok Szerződő Fél (vagy a fogyasztók szélesebb köre) számára előnyös energetikai infrastruktúrák vagy a termelési kapacitások megfelelő szintű biztosító intézkedések esetén.
 - c) Aszimmetrikus információ: azokra a piacokra jellemző, ahol eltérés figyelhető meg a piac egyik része számára elérhető információk és a piac másik része számára elérhető információk között. Ez előfordulhat például akkor, ha a külső pénzügyi befektetők nem rendelkeznek a projekt várható megtérülésével és lehetséges kockázataival kapcsolatos információkkal. Előfordulhat továbbá a határokon átnyúló infrastruktúrák esetében is, ha az egyik együttműködő fél a másik félnél kevesebb információval rendelkezik. Noha a kockázat vagy a bizonytalanság önmagában nem vezet piaci hiányosság kialakulásához, az aszimmetrikus információ problémája összefügg az ilyen kockázat vagy bizonytalanság mértékével. Többnyire mindkettő magasabb a jellemzően hosszabb amortizációs idejű környezetvédelmi beruházások esetében. Ez megerősítheti a rövid távú beruházások előtérbe helyezését, ami tovább fokozódhat az ilyen beruházásokra – különösen a kvv-kra – vonatkozó finanszírozási feltételek miatt.
 - d) Koordinációs hiányosságok: ezek a beruházók eltérő érdekeivel és ösztönzőivel (ösztönzők megosztottsága), a szerződéskötés költségeivel, az együttműködés eredményével és a hálózatra gyakorolt hatásokkal (például a zavartalan villamosenergia-ellátással) kapcsolatos bizonytalanságok megakadályozhatják a projekt kidolgozását vagy hatékony tervezését. Koordinációs hiányosságok jellemezhetik például egy épülettulajdonos és egy bérlő kapcsolatát az energiahatékony megoldások alkalmazása tekintetében. A koordinációs problémákat tovább súlyosbíthatják a tájékoztatás problémái, különösen az aszimmetrikus információkkal összefüggésben. Koordinációs problémák fakadhatnak abból is, hogy el kell érni egy adott kritikus tömeget, mielőtt egy projekt kereskedelmi szempontból vonzóvá válik, ami különösen fontos szempont lehet (határokon átnyúló) infrastrukturális projektek esetében.
- (31) Egy adott helyzetben önmagában a piaci hiányosságok megléte nem indokolja kellően az állami beavatkozást. Különösen azért, mert már érvényben lehetnek más olyan politikák és intézkedések, amelyek célja a megállapított piaci hiányosságok megszüntetése. Ide tartozik például az ágazati szabályozás, a szennyezésre vonatkozó kötelező szabványok, az árképzési mechanizmusok – például a kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) – és a szén-dioxid-adók. Az állami támogatást is magukban foglaló kiegészítő intézkedések kizárólag a fennmaradó piaci hiányosságokra – tehát az említett más politikák és intézkedések által nem orvosolandó piaci hiányosságokra – irányulhatnak. Fontos továbbá, hogy igazolják, hogyan erősíti meg az állami támogatás az azonos piaci hiányosság orvosolását célzó, más alkalmazott politikákat és intézkedéseket. Ezért az állami támogatás szükségessége ellen szól, ha a támogatás célja ellentétet az azonos piaci hiányosságra irányuló más politikákkal.
- (32) A Hatóság szükségesnek ítéli a támogatást, ha a Szerződő Fél igazolja, hogy a támogatás hatékonyan céloz meg olyan (fennmaradó) piaci hiányosságot, amelyet még nem orvosoltak.

⁽³⁴⁾ Jellemzően pozitív externáliák a természet védelmének vagy a biológiai sokféleségnek a további javítására vagy ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására irányuló, illetve az általános képzés eredményeként jelentkező externáliák.

3.2.2.2. Az egyedi bejelentési kötelezettség alá tartozó támogatásokra vonatkozó kiegészítő feltételek

- (33) Bár általában fennállhatnak piaci hiányosságok, és a támogatási intézkedéseket elvben a hatékony piaci teljesítmény biztosításához megfelelően dolgozták ki, nem minden érintett vállalkozás szembesül azonos mértékben ezekkel a piaci hiányosságokkal. Következésképpen a bejelentendő egyedi támogatás tekintetében a Hatóság az egyes konkrét esetekben értékelni fogja a támogatás szükségességét. A Szerződő Fél feladata annak igazolása, hogy a támogatás által érintett konkrét tevékenység tekintetében továbbra is fennáll a piaci hiányosság, és hogy a támogatás ténylegesen a piaci hiányosság kezelésére irányul-e.
- (34) Az orvosolni kívánt konkrét piaci hiányosságtól függően a Hatóság a következő tényezőket veszi figyelembe:
- a) más szakpolitikai intézkedések – különösen a meglévő környezetvédelmi vagy más uniós szabványok, a kibocsátáskereskedelmi rendszer vagy környezetvédelmi adók – megfelelően orvosolják-e már a piaci hiányosságot;
 - b) szükség van-e állami beavatkozásra, figyelembe véve a támogatás hiányában a nemzeti szabványok végrehajtásának a támogatás kedvezményezettjére rótt költségeit, szemben az ilyen szabványok végrehajtásának az említett kedvezményezett fő versenytársaira rótt költségeivel (vagy azok hiányával);
 - c) koordinációs hiányosság esetén az együttműködéshez szükséges vállalkozások számát, az együttműködő felek eltérő érdekeit és az együttműködés koordinációjával kapcsolatban felmerülő gyakorlati problémákat (nyelvi problémák, érzékeny információk, nem harmonizált szabványok).

3.2.3. A támogatás megfelelősége

- (35) A javasolt támogatási intézkedésnek megfelelő eszköznek kell lennie az adott politikai célkitűzés kezeléséhez. Egy támogatási intézkedés nem tekinthető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek, ha ugyanaz a közös érdekű célkitűzés megvalósulásához való pozitív hozzájárulás elérhető más, kevésbé torzító szakpolitikai eszközökkel vagy a támogatási eszközök más, kevésbé torzító típusaival.

3.2.3.1. Alternatív szakpolitikai eszközök megfelelősége

- (36) Az állami támogatás nem az egyetlen olyan, a Szerződő Felek számára elérhető szakpolitikai eszköz, amellyel elősegíthetik a környezetvédelem szintjének javítását, vagy létrehozhatják a jól működő, biztonságos, megfizethető és fenntartható európai energiapiacot. Nem szabad megelégedni arról, hogy erre létezhetnek más, e célkitűzések megvalósítására alkalmasabb eszközök is. A szabályozás és a piaci alapú eszközök a környezetvédelmi és energiaügyi célkitűzések elérésének legfontosabb eszközei. A magasabb szintű környezetvédelem megvalósításában fontos szerepet játszhatnak az olyan nem kötelező eszközök, mint az ökocímkek és a környezetbarát technológiák terjesztése.
- (37) Az azonos piaci hiányosság orvosolására irányuló különböző intézkedések egymással ellentétesek lehetnek. Ez akkor következik be, ha hatékony, piaci alapú mechanizmust vezettek be kifejezetten az externáliák problémájának kezelése céljából. Az azonos piaci hiányosság orvosolására irányuló kiegészítő intézkedés csökkentheti a piaci alapú mechanizmus hatékonyságát.
- (38) Az eltérő piaci hiányosságok orvosolására irányuló különböző intézkedések ellentétesek is lehetnek egymással. A termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos problémát orvosolni kívánó intézkedés mellett érvényesülnie kell a környezeti vagy gazdasági szempontból káros, többek között a fosszilis tüzelőanyagok tekintetében nyújtott támogatások fokozatos megszüntetésére irányuló környezetvédelmi célkitűzésnek. Hasonlóképpen az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló intézkedés növelheti a különböző forrásokból származó energia kínálatát, ami kedvezőtlenül érintheti a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos szempontokat.
- (39) A „szennyező fizet” elv (PPP) környezetvédelmi jogszabályok útján történő tiszteletben tartása elméletileg biztosítja a negatív externáliákhoz kapcsolódó piaci hiányosság orvosolását. Ennélfogva az állami támogatás nem megfelelő intézkedés, és nem nyújtható, amennyiben a támogatás kedvezményezettje a szennyezéssel kapcsolatos meglévő EGT- vagy nemzeti jog értelmében felelősségre vonható ⁽³⁵⁾.

⁽³⁵⁾ A Hatóság különösen figyelembe veszi, hogy szennyezett terület szennyeződésmegsemmisítéséhez csak akkor nyújtható támogatás, ha a szennyezőt – azaz az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21-i 2004/35/EK irányelve a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről (HL L 143., 2004.4.30., 56. o.), amelyet a 17/2009 EGT vegyes bizottsági határozat (HL L 73., 2009.3.19., 55. o. és 16. sz. EGT-kiegészítés, 2009.3.19., 25. o.) foglalt bele az EGT-megállapodás XX. melléklete 1. pontjának i. alpontjába) és más, e kérdéshez kapcsolódó EGT-szabályok sérelme nélkül az egyes Szerződő Feleknél alkalmazandó törvények értelmében felelős személyt – nem azonosították, vagy jogilag nem kötelezhető a „szennyező fizet” elvnek megfelelően a szennyeződésmegsemmisítés finanszírozására.

3.2.3.2. Megfelelőség más támogatási eszközök viszonylatában

- (40) A környezetvédelmi és energetikai támogatás különböző formákban ítéltethető oda. A Szerződő Félnek mindazonáltal biztosítania kell, hogy a támogatást abban a formában ítéljék oda, amely várhatóan a legkisebb torzulásokkal jár a versenyben és a kereskedelemben. Ebben a tekintetben a Szerződő Félnek igazolnia kell, miért találja úgy, hogy más, potenciálisan kisebb torzító hatással járó támogatási formák – például a közvetlen vissza nem térítendő támogatásokkal szemben a visszafizetendő előlegek, az adócsökkentéssel szemben az adójóváírás, illetve a pénzügyi eszközök formájában nyújtott, adósság- vagy tőkeinstrumentumokra épülő támogatási formák (például alacsony kamatozású kölcsönök vagy kamatkedvezmények, állami garanciák vagy kedvező feltételek melletti alternatív tőkejuttatás) – kevésbé megfelelők.
- (41) A támogatási eszközt azon piaci hiányosságnak megfelelően kell kiválasztani, amelynek orvosolására a támogatás irányul. Különösen akkor, ha a tényleges bevételek bizonytalanok – például az energiamegtakarítási intézkedések esetében – a visszafizetendő előleg lehet a megfelelő intézkedés. Az operatív programok célkitűzéseit és prioritásait megvalósító támogatási programok esetében a választott finanszírozási eszköz elvben megfelelő eszköznek tekinthető.
- (42) A működési támogatás tekintetében a Szerződő Félnek bizonyítania kell, hogy a támogatás megfelelő a támogatással érintett program célkitűzéseinek megvalósításához. A támogatás megfelelőségét bizonyítandó a Szerződő Fél előzetesen kiszámíthatja a támogatás összegét az adott időszakban várható kiegészítő költségek fedezetére szolgáló fix összegként, hogy a vállalkozásokat költségeik minimalizálására és idővel tevékenységük hatékonyabb fejlesztésére ösztönözze ⁽³⁶⁾.
- (43) A programok megfelelőségének igazolása céljából a Szerződő Fél felhasználhatja a korábbi értékelések 4. fejezetben ismertetett eredményeit.

3.2.4. Ösztönző hatás

3.2.4.1. Általános feltételek

- (44) A környezetvédelmi és az energetikai támogatás csak akkor tekinthető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek, ha ösztönző hatása van. Ösztönző hatás akkor jön létre, amikor a támogatás miatt a kedvezményezett a környezetvédelem szintjének javítása vagy a biztonságos, megfizethető és fenntartható energiapiac működésének javítása céljából megváltoztatja magatartását, amit a támogatás hiányában nem vállalna. A támogatás nem támogathatja valamely tevékenység azon költségeit, amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálhatja valamely gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát.
- (45) A Hatóság úgy véli, hogy a támogatás nem jelent ösztönző hatást a kedvezményezett számára azokban az esetekben, amikor a projekt végrehajtása már azelőtt megkezdődött, hogy a kedvezményezett támogatás iránti kérelmet nyújtott volna be a nemzeti hatóságokhoz. Abban az esetben, amikor a kedvezményezett a támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdte egy projekt végrehajtását, a projekt tekintetében nyújtott egyetlen támogatás sem tekinthető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek.
- (46) A Szerződő Feleknek támogatásigénylő formanyomtatványt kell bevezetniük és alkalmazniuk. E formanyomtatványnak tartalmaznia kell legalább a kérelmező nevét és a vállalkozás méretét, a projekt leírását, ideértve a helyszínt, valamint a munka kezdetének és befejezésének időpontját, a végrehajtáshoz szükséges támogatás összegét és az elszámolható költségeket. A kedvezményezetteknek a formanyomtatványon ismertetniük kell a támogatás hiányában fennálló helyzetet, vagyis az úgynevezett ellentétes forgatókönyvet vagy az alternatív forgatókönyvet vagy projektet. Ezenkívül a nagyvállalkozásoknak dokumentumokkal kell bizonyítaniuk a formanyomtatványon ismertetett ellentétes forgatókönyvet.
- (47) A támogatási kérelem kézhezvételekor a támogatást nyújtó hatóságnak el kell végeznie a támogatás nélkül bekövetkező helyzet (ellentétes forgatókönyv) hitelességének ellenőrzését, és meg kell erősítenie, hogy a támogatás rendelkezik az előírt ösztönző hatással. A támogatás nélkül bekövetkező helyzet (ellentétes forgatókönyv) akkor hiteles, ha valódi, és azokhoz a döntéshozatali tényezőkhez kapcsolódik, amelyek akkor voltak érvényben, amikor a kedvezményezett meghozta döntését a beruházásról. A (45) és a (46) bekezdésben foglalt feltételek teljesítése nem kötelező, ha a támogatást versenyeztetési ajánlattételi eljárás útján ítélik oda.

⁽³⁶⁾ Amennyiben azonban nagyfokú bizonytalanság övezi a költségek és a bevételek jövőbeni alakulását, és komoly információs aszimmetria áll fenn, az is előfordulhat, hogy az állami hatóság olyan ellentételezési modellt kíván elfogadni, amely nem teljes mértékben előzetes, hanem az előzetes és az utólagos ellentételezés vegyítése (például az előre nem látható nyereség kiegyensúlyozott elosztása útján).

Ösztönző hatás és uniós szabványokhoz való alkalmazkodás

- (48) A Hatóság úgy véli, hogy a jövőbeli uniós szabványokhoz való alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás elvben ösztönző hatású, abban az esetben is, amikor a szabványt már elfogadták, de még nem lépett hatályba. Utóbbi esetben viszont akkor ösztönző hatású a támogatás, ha jóval a szabvány hatálybalépése előtt ösztönöz a beruházás megvalósítására. A már elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványokhoz való alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás ösztönző hatásúnak tekinthető, ha a beruházást az uniós szabvány hatálybalépése előtt legalább egy évvel megvalósítják és befejezik.
- (49) A (48) bekezdés alóli további kivételként ösztönző hatás valósulhat meg, ha a támogatást az alábbiak céljára nyújtják:
- a) az elfogadott uniós szabványoknak megfelelő új közúti, vasúti, belvízi és tengeri járművek beszerzése, feltéve, hogy a beszerzés az említett szabványok hatálybalépése előtt történik, és az említett szabványok kötelezővé válásukkor nem válnak alkalmazandóvá a már megvásárolt járművekre; vagy
 - b) meglévő közúti, vasúti, belvízi és tengeri járművek felújítására irányuló műveletek, feltéve, hogy az uniós szabványok a járművek üzembe helyezésékor még nem voltak hatályban, és kötelezővé válásukkor nem válnak alkalmazandóvá az érintett járművekre.
- (50) A Hatóság úgy véli, hogy a környezetvédelmi és energiaügyi célkitűzések megvalósításához pozitívan járulnak hozzá az olyan beruházásokhoz nyújtott támogatások, amelyek lehetővé teszik, hogy a kedvezményezett intézkedései révén túlteljesítse az alkalmazandó uniós szabványokat. Annak érdekében, hogy ne tántorítsák el a Szerződő Feleket a megfelelő uniós szabványoknál szigorúbb, kötelező nemzeti szabványok létrehozásától, ez a pozitív hozzájárulás az uniós szabványoknál szigorúbb kötelező nemzeti szabványok meglététől függetlenül megvalósul. Ide tartoznak például a víz- és levegőtisztaságot a kötelező uniós szabványban meghatározott szintet meghaladó mértékben javító intézkedések. Ez a pozitív hozzájárulás az uniós szabványok hiányában elfogadott kötelező nemzeti szabványok megléte esetén is megvalósul.

Ösztönző hatás és energetikai auditok

- (51) Az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv (a továbbiakban: az energiahatékonysági irányelv) értelmében a nagyvállalkozásoknak négyévente energetikai auditot kell végezniük. A nagyvállalkozások részére az energetikai auditok lefolytatásához nyújtott támogatások ezért csak akkor lehetnek ösztönző hatásúak, amennyiben a támogatás nem az energiahatékonyságról szóló irányelvben előírt energetikai audit elvégzéséért kompenzál. Mivel ugyanezen kötelezettség nem terheli a kis- és középvállalkozásokat, ennél fogva a kkv-knak az energetikai audit elvégzéséhez nyújtott állami támogatás ösztönző hatású lehet.
- (52) Az előző bekezdés nem sérti az energetikai audit által előírt vagy annak eredményei nyomán elvégzett, illetve más eszközökből – például energiagazdálkodási rendszerekből és környezetközpontú irányítási rendszerekből – származó energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott állami támogatásokra jellemző ösztönző hatás értékelését.

3.2.4.2. Az egyedi bejelentési kötelezettség alá tartozó támogatásokra vonatkozó kiegészítő feltételek

- (53) Az egyedi bejelentési kötelezettség alá tartozó intézkedések esetében a Szerződő Feleknek teljes körűen bizonyítaniuk kell a Hatóság számára a támogatás ösztönző hatását. Egyértelmű bizonyítékkal kell szolgálniuk arról, hogy a támogatás hatékonyan befolyásolja a beruházással kapcsolatos döntést olyan módon, hogy hatására a kedvezményezett megváltoztatja magatartását a környezetvédelem szintjének javítása vagy az európai energiapiac működésének javítása céljából. Az átfogó értékelés érdekében a Szerződő Félnek nemcsak a támogatott projekttel kapcsolatban kell tájékoztatást nyújtania, hanem átfogóan ismertetnie kell a támogatás nélküli helyzetet is, vagyis azt, amikor egyetlen Szerződő Fél sem ítél oda támogatást a kedvezményezettnek.
- (54) Az új eszközök vagy termelési módszerek előnyei általában nem korlátozódnak közvetlen környezeti hatásaikra vagy az energiapiacra gyakorolt hatásaikra. Ezek az előnyök különösen termelési előnyök⁽³⁷⁾ lehetnek, míg a kockázatok különösen a bizonytalansággal kapcsolatosak, hogy a beruházás a várakozásoknak megfelelően eredményes lesz-e.

⁽³⁷⁾ Az ösztönző hatást kedvezőtlenül befolyásoló termelési előnyök a megnövekedett kapacitás, termelékenység és hatékonyság vagy a jobb minőség. Más előnyök a termékek arculatához vagy a termelési módszerek címén való megjelenítéséhez kapcsolódhatnak, amelyek kedvezőtlenül befolyásolhatják az ösztönző hatást különösen azokon a piacokon, ahol a versenytársak által kifejtett nyomás állhat fenn a környezetvédelem magasabb szintjének fenntartására.

- (55) Az ösztönző hatást elvben a tényeket összehasonlító elemzés útján kell azonosítani, amely a célzott tevékenység támogatással és támogatás nélkül megvalósuló szintjét hasonlítja össze. Ez lényegében a projekt támogatás hiányában megvalósuló jövedelmezőségének ellenőrzését jelenti annak megállapítása céljából, hogy a vállalat nyeresége valóban elmarad-e az alternatív projekt végrehajtásából származó nyereségtől.
- (56) Ebben az összefüggésben a jövedelmezőségi szint értékelhető az adott ágazatra jellemző módszertani gyakorlatok alkalmazásával, amelyeknek részét képezhetik a projekt nettó jelenértékének (NPV) ⁽³⁸⁾, a belső megtérülési rátának (IRR) ⁽³⁹⁾ vagy a befektetett tőke átlagos megtérülésének (ROCE) megállapítására szolgáló módszerek. A projekt jövedelmezőségét a vállalkozás által más, hasonló típusú beruházási projektekben alkalmazott normál megtérülési rátákhoz kell hasonlítani. Ha ezek az értékek nem állnak rendelkezésre, a projekt jövedelmezőségét a teljes vállalkozás tőkeköstségéhez, vagy az érintett ágazatra általában jellemző megtérülésekhez kell hasonlítani.
- (57) Amennyiben konkrét, támogatás nélkül bekövetkező helyzet nem ismert, az ösztönző hatás finanszírozási hiány esetében állapítható meg, azaz akkor, amikor a beruházási költségek – az előzetes üzleti terv alapján – meghaladják a beruházás várható működési nyereségének nettó jelenértékét.
- (58) A Szerződő Feleknek a vizsgált beruházási projekthez kapcsolódó korszerű, releváns és hiteles bizonyítékokra, például igazgatótanácsi dokumentumokra, a hitelbizottság jelentéseire, kockázatelemzésekre, pénzügyi jelentésekre, belső üzleti tervek, szakértői véleményekre és egyéb tanulmányokra kell támaszkodniuk. Az ösztönző hatás fennállásának igazolását segíthetik a keresleti, költség- és pénzügyi előrejelzéseket tartalmazó dokumentumok, a beruházási bizottsághoz benyújtott, a különböző beruházási forgatókönyveket ismertető dokumentumok, valamint a pénzügyi intézmények számára készült dokumentumok.
- (59) Annak biztosítása érdekében, hogy az ösztönző hatás megállapítása objektív alapon történjen, a Hatóság az ösztönző hatás értékelése során összehasonlíthatja a vállalat-specifikus adatokat a vállalat tevékenységi köre szerinti ágazatra vonatkozó adatokkal (összehasonlító teljesítményértékelés). A Szerződő Félnek lehetőség szerint különösen arra vonatkozó ágazatspecifikus adatokat kell szolgáltatnia, hogy a vállalkozás ellentétes forgatókönyve, szükséges jövedelmezőségi szintje és a részéről elvárt pénzforgalom ésszerű.
- (60) A Hatóság megállapíthatja az ösztönző hatás meglétét olyan esetekben, amikor a vállalkozásnak érdeke fűződhet ahhoz, hogy a támogatással együtt akkor is megvalósítsa a beruházást, ha az nem éri el az általában szükséges jövedelmezőségi szintet. Ez például a projekt jövedelmezőségében nem tükröződő, szélesebb körű előnyök alapján indokolható. Ilyen esetben különösen fontos az ösztönző hatás igazolására benyújtott bizonyíték.
- (61) Amennyiben a vállalkozás olyan nemzeti szabványt alkalmaz, amely túlmutat az uniós szabványokon, vagy amelyet uniós szabvány hiányában fogadtak el, a Hatóság ellenőrzi, hogy a támogatás kedvezményezettjét jelentős mértékben érintették volna-e a megnövekedett költségek, és képtelen lett volna-e a nemzeti szabványok azonnali megvalósításával kapcsolatos költségeket viselni.
- (62) Azon beruházások esetében, amelyeknél a vállalkozások túlteljesítik az uniós szabványok által meghatározott minimumszintet, a Hatóság megállapíthatja az ösztönző hatás hiányát, különösen akkor, ha az ilyen beruházások megfelelnek a piacon elérhető műszaki minimumkövetelményeknek.
- (63) Amennyiben a támogatás nem változtatja meg a kedvezményezett magatartását azáltal, hogy további tevékenységekre ösztönzi, a támogatás nem ösztönző hatású a környezetvédelmi célú magatartás EGT-n belüli előmozdítása vagy az európai energiapiac működésének megerősítése tekintetében. Ezért a támogatást a Hatóság nem hagyja jóvá azokban az esetekben, ahol úgy tűnik, hogy hasonló tevékenységekre a támogatás nélkül is sor kerülne.

⁽³⁸⁾ A projekt nettó jelenértéke (NPV) a beruházás élettartama során előforduló pozitív és negatív, rendszerint a tőkekötség alapján jelenértékre diszkontált pénzforgalom különbözete, vagyis az érintett vállalkozás által más, hasonló típusú beruházási projektekben alkalmazott megtérülési szintek. Amennyiben ez a küszöbérték nem hozzáférhető, referenciaértékként a teljes vállalkozás tőkekötségei vagy az érintett ágazatban általában tapasztalt megtérülési ráták is használhatók.

⁽³⁹⁾ A belső megtérülési ráta (IRR) nem az adott év mérleg szerinti eredményén alapul, hanem azt a jövőbeni pénzforgalmat veszi figyelembe, amelyet a beruházó a beruházás teljes élettartama során tervez realizálni. Annak a diszkontrátának felel meg, amelynél a pénzforgalom nettó jelenértéke nullával egyenlő.

3.2.5. A támogatás arányossága

3.2.5.1. Általános feltételek

- (64) A környezetvédelmi és energetikai támogatás arányosnak tekinthető, ha a támogatás kedvezményezettenkénti összege a tervezett környezetvédelmi vagy energiaügyi célkitűzés megvalósításához szükséges minimumra korlátozódik.
- (65) Általános elvként a támogatás akkor korlátozódik a szükséges minimumra, ha összege megfelel a célkitűzés megvalósításához szükséges nettó többletköltségnek, a támogatás nélküli helyzethez képest. A nettó többletköltséget a támogatott projekt gazdasági előnyei és költségei (ideértve a beruházási és működési költségeket), valamint azon alternatív beruházási projekt (kontrafaktuális forgatókönyv) gazdasági előnyei és költségei közötti különbség határozza meg, amelyet a vállalat a támogatás hiányában hajtott volna végre.
- (66) Mindazonáltal nem feltétlenül könnyű számba venni az összes gazdasági előnyt, amelyre a vállalat a járulékos beruházásból szert tesz ⁽⁴⁰⁾. Ennélfogva az egyedi értékelési kötelezettség alá nem tartozó intézkedések esetében egyszerűsített módszer alkalmazható, amelynek lényege a beruházási többletköltségek kiszámítása (azaz nem veszik figyelembe a működési előnyöket és költségeket). Az egyedi értékelési kötelezettség alá nem tartozó intézkedéseket arányosnak tekintik, ha a támogatás összege nem haladja meg a maximális támogatási intenzitást, vagyis az elszámolható költségeknek a (67)–(71) bekezdésben ismertetett százalékos arányát. Ezek a maximális támogatási intenzitások a bejelentendő intézkedésekhez nyújtott támogatások felső határértékét is jelentik.

Elszámolható költségek

- (67) A környezetvédelmi támogatás elszámolható költségei a közös érdekű célkitűzés megvalósításához közvetlenül kapcsolódó tárgyi eszközökbe és/vagy immateriális eszközökbe való beruházás többletköltségei.
- (68) Az elszámolható költségeket a következőképpen állapítják meg:
- a) amennyiben a közös érdekű célkitűzés megvalósításának költségei külön beruházásként azonosíthatók a beruházási költségek teljes összegén belül (például azért, mert a környezetvédelmi célú elem egy korábban meglévő létesítmény könnyen azonosítható „kiegészítő alkotórésze”), a külön beruházás költségei alkotják az elszámolható költségeket ⁽⁴¹⁾;
 - b) minden más esetben az elszámolható költségek a beruházás többletköltségei, amelyeket úgy állapítanak meg, hogy a támogatott beruházást összehasonlítják a beruházási támogatás nélküli alternatív helyzettel. Elvben lehet hivatkozni olyan műszaki szempontból hasonló beruházás ⁽⁴²⁾ költségeire, amely hitelt érdemlően megvalósítható lenne támogatás nélkül ⁽⁴³⁾, és amellyel a közös érdekű célkitűzés nem, vagy csak kisebb mértékben megvalósítható.
- (69) A 2. melléklet tartalmazza azoknak a kapcsolódó ellentétes forgatókönyveknek vagy kiszámított elszámolható költségeknek a jegyzékét, amelyek a hasonló esetekben alkalmazandó ellentétes forgatókönyveket tükrözik. A Hatóság elfogadhat más támogatás nélküli helyzeteket is, ha a Szerződő Fél ezt kellően megindokolja.
- (70) Az integrált projekteket támogató, például az integrált energiahatékonysági intézkedések vagy biogázzal kapcsolatos projektek esetében nehézségekbe ütközhet a támogatás nélküli helyzet meghatározása. Amennyiben a támogatás nélküli helyzet nem állapítható meg hitelt érdemlően, akkor a Hatóság nyitott arra, hogy a projekt összköltségét vegye figyelembe alternatívaként, ami alacsonyabb támogatási intenzitást jelenthet a különböző kiszámított elszámolható költségek figyelembevétele érdekében.
- (71) A (68)–(70) bekezdésben meghatározott szabályok az energiahatékony távfűtési és távhűtési projektek keretében történő erőműépítésre vonatkoznak. Azonban a finanszírozási hiányon alapuló módszer alkalmazandó a hálózat kiépítéséhez nyújtott támogatásra az energetikai infrastruktúra értékeléséhez hasonlóan.

⁽⁴⁰⁾ Bizonyos előnyök – például a környezetbarát beruházással erősített „zöld arculat” – nehezen mérhetők.

⁽⁴¹⁾ A szennyezett területek helyreállításával kapcsolatos intézkedések esetében az elszámolható költségeket úgy számolhatjuk ki, ha a szennyeződésmentesítést célzó munkálatok költségéből levonjuk a földterület értéknövekedésének összegét (lásd a 2. mellékletet).

⁽⁴²⁾ A műszaki szempontból hasonló beruházás olyan beruházást jelent, amelynek azonos a termelő kapacitása és emellett minden egyéb műszaki jellemzője is (kivéve azokat, amelyek közvetlenül a megvalósítani kívánt célkitűzésre fordított többletberuházáshoz kapcsolódnak).

⁽⁴³⁾ Az ilyen referencia-beruházásnak üzletileg hiteles alternatívát kell jelentenie az értékelés tárgyát képező beruházáshoz képest.

Maximális támogatási intenzitások

- (72) A Hatóság a kiszámíthatóság és az egyenlő feltételek biztosítása érdekében az 1. mellékletben meghatározott támogatásokra maximális támogatási intenzitásokat alkalmaz. Ezek a támogatási intenzitások tükrözik egyrészt az állami beavatkozás szükségességét (amelyet a piaci hiányosság relevanciája határoz meg), másrészt pedig a verseny és a kereskedelem torzulásának várható mértékét.
- (73) Nagyobb támogatási intenzitások engedélyezhetők a támogatások egyes típusai esetében, vagy a támogatott területen megvalósult beruházások esetében, a támogatási intenzitás azonban soha nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át. A nagyobb támogatási intenzitások az alábbiak szerint engedélyezhetők:
- a) a támogatási intenzitás 15 százalékponttal növelhető azon környezetvédelmi és energiaügyi beruházások esetében, amelyeket az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének a) pontjában foglalt feltételeknek megfelelő támogatott régiókban hajtanak végre, és 5 százalékponttal azon környezetvédelmi és energiaügyi beruházások esetében, amelyeket az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontjában foglalt feltételeknek megfelelő támogatott területeken hajtanak végre. Tekintettel az ezekre a régiókra jellemző, akár a környezetvédelmi és energiaügyi beruházásokat is akadályozó különböző hátrányokra, a Hatóság indokoltan tekinti az ilyen növekedéseket;
 - b) a középvállalkozások esetében 10 százalékponttal, a kisvállalkozások esetében 20 százalékponttal növelhető a támogatási intenzitás. Nagyobb támogatási intenzitások garantálhatók a kis- és középvállalkozások esetében is – amelyeknél egyrészt a környezetvédelmi vagy energiaügyi célkitűzések megvalósítása a tevékenységük méretéhez képest viszonylag magas költségekkel jár, másrészt pedig az ilyen költségekhez való hozzájárulásukat tőkepiaci tökéletlenségek korlátozzák –, mivel csökken a verseny és a kereskedelem súlyos torzulásának kockázata, ha a kedvezményezett kis- vagy középvállalkozás;
 - c) bizonyos körülmények között magasabb támogatási intenzitások lehetnek indokoltak olyan ökoinnováció esetében, amely a projekt környezetvédelmi szempontjához és az innováció nagyobb kockázatához kapcsolódó kettős piaci hiányosságot kíván orvosolni. Ez különösen érvényes az erőforrás-hatékonysági intézkedésekre. A támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető, amennyiben teljesülnek az alábbi kumulatív feltételek:
 - i. az ökoinnovációs eszköznek vagy projektnek újnak vagy az iparágában legkorszerűbbnek tekintett EGT-s szintnél jelentős mértékben jobbnak kell lennie ⁽⁴⁴⁾;
 - ii. a várt környezeti előnyöknek jelentős mértékben meg kell haladniuk az összehasonlítható tevékenységek terén a legkorszerűbb technológiák általános fejlődéséből származó javulást ⁽⁴⁵⁾; és
 - iii. az eszközök vagy projektek innovációs jellege – technológiai, piaci vagy pénzügyi tekintetben – egyértelműen kockázatot hordoz magában, ami magasabb az összehasonlítható nem innovációs eszközökhöz vagy projektekhez általában társított kockázatnál ⁽⁴⁶⁾.
- (74) Ezért a Hatóság az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinti a támogatást, ha megfelelően kiszámítják az elszámolható költségeket, és betartják a 1. mellékletben meghatározott maximális támogatási intenzitásokat.
- (75) Amennyiben a támogatást versenyeztetési ajánlattételi eljárás során, világos, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján nyújtják a kedvezményezettnek, a támogatási összeg elérheti az elszámolható költségek 100 %-át ⁽⁴⁷⁾. Az ajánlattételi eljárás nem lehet diszkriminatív, és elegendő számú vállalkozás részvételét kell biztosítani. Továbbá az ajánlattételi eljárás költségvetését kötelező érvényű korlátnak kell tekinteni abban az értelemben, hogy nem minden résztvevő kaphat támogatást. Végül pedig a támogatást a pályázó által benyújtott első ajánlat alapján kell nyújtani, ami kizárja az utólagos tárgyalás lehetőségét.

⁽⁴⁴⁾ Az újdonságot a Szerződő Felek például az innováció, valamint a bevezetés és elterjesztés piaci viszonyainak pontos leírása alapján igazolhatják, összevetve az ugyanazon iparágban tevékenykedő más vállalkozások által általában alkalmazott legkorszerűbb folyamatokkal vagy szervezési technikákkal.

⁽⁴⁵⁾ Ha mennyiségi paraméterek alkalmazhatók az ökoinnovációs tevékenységek szabványos, nem innovatív tevékenységekkel való összehasonlítására, a „jelentős mértékben meghaladják” azt jelenti, hogy az ökoinnovációs tevékenységektől elvárt marginális javulás – a csökkent környezeti kockázat vagy szennyezés, vagy az energia- vagy erőforrás-felhasználás nagyobb hatékonysága tekintetében – legalább kétszer akkora, mint a hasonló jellegű, nem innovatív tevékenységek általános fejlődésétől elvárt marginális javulás.

Amennyiben a javasolt megközelítés valamely esetben nem alkalmazható, vagy a számszerű összehasonlítás elvégzése nem lehetséges, az állami támogatásra irányuló kérelemnek tartalmaznia kell az e szempont értékeléséhez használt módszer részletes leírását, amely biztosítja, hogy a javasolt módszernek megfelelő szabványt használnak fel.

⁽⁴⁶⁾ Ez a kockázat a Szerződő Feleknek például a következőkben jelenik meg: az üzleti forgalomhoz viszonyított költségek, a kidolgozáshoz szükséges idő, az ökoinnovációból várt haszon a költségekkel összevetve, valamint a meghíúsulás valószínűsége.

⁽⁴⁷⁾ Ilyen feltételek mellett feltételezhető, hogy az egyes ajánlatok valamennyi olyan előnyt tartalmaznak, amely a kiegészítő beruházásból származhat.

3.2.5.2. Támogatáshalmozás

- (76) Támogatás több, egymással versenyző támogatási program keretében is nyújtható, vagy ad hoc támogatással halmozható, feltéve, hogy a támogatás teljes összege nem lépi túl a tevékenységenként vagy projektenként az ezen iránymutatásban meghatározott maximális támogatási intenzitást.
- (77) A támogatás nem növelhető csekély összegű támogatással ugyanazon elszámolható költségek tekintetében, ha az az ezen iránymutatásban megállapított meghaladó támogatási intenzitást eredményez.

3.2.5.3. Az egyedi bejelentési kötelezettség alá tartozó beruházási és működési támogatásokra vonatkozó kiegészítő feltételek

- (78) Az egyedi támogatások tekintetében az ebben a szakaszban és az 1. mellékletben meghatározott maximális támogatási intenzitásoknak való megfelelés nem elegendő az arányosság biztosításához. E maximális támogatási intenzitásokat az egyedi támogatások esetében felső határértékként alkalmazzák ⁽⁴⁸⁾.
- (79) Általános szabályként az egyedi bejelentési kötelezettség alá tartozó támogatás akkor korlátozódik a szükséges minimumra, ha a támogatás összege megfelel a támogatott beruházáshoz szükséges nettó többletköltségeknek, a támogatás nélküli helyzethez képest. Valamennyi releváns költséget és hasznot számításba kell venni a projekt teljes élettartama alatt.
- (80) Ha a támogatás nélküli helyzetként nem határozható meg konkrét alternatív projekt, a Hatóság megvizsgálja, hogy a támogatási összeg meghaladja-e a támogatott projekt kellő jövedelmezőségéhez minimálisan szükséges mértéket, például az érintett vállalkozás által más, hasonló típusú beruházási projektekben alkalmazott megtérülési szintek fölé emeli-e a belső megtérülési rátát. Amennyiben ez a küszöbérték nem hozzáférhető, referenciaértékként a teljes vállalkozás tőkeköltségei vagy az érintett ágazatban általában tapasztalt megtérülési ráták is használhatók.
- (81) A Szerződő Félnek bizonyítékkal kell alátámasztania, hogy a támogatás összege a lehető legkisebb. Az ösztönző hatás elemzésénél alkalmazott számítások felhasználhatók annak megállapításánál is, hogy a támogatás arányos-e. A Szerződő Félnek az (58) bekezdésben említett dokumentumok alapján kell bizonyítania az arányosságot.
- (82) A versenyeztetési ajánlattételi eljárás útján nyújtott működési támogatás tekintetében az általános feltételek megvalósulása esetén feltételezik, hogy teljesül az egyedi támogatás arányosságára vonatkozó követelmény.

3.2.6. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése

3.2.6.1. Általános megfontolások

- (83) A támogatásnak az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével való összeegyeztethetősége érdekében a támogatási intézkedésnek a verseny és a Szerződő Felek közötti kereskedelem torzulása tekintetében jelentkező negatív hatásait korlátozni kell, és azokat meg kell haladniuk a közös érdekű célkitűzés megvalósítása tekintetében jelentkező pozitív hatásoknak.
- (84) A Hatóság a torzítás két olyan formáját azonosította, amelyek a támogatásokra vezethetők vissza: ezek a termékpiacon érintő torzulások és a helyspecifikus hatások. Mindkét típus vezethet a belső piac gazdasági teljesítményét rontó allokációs problémákhoz, valamint a gazdasági tevékenység régió belüli eloszlását érintő elosztási problémákhoz.
- (85) A környezetvédelmi célú támogatások esetében – azok természetéből fakadóan – jellemzően a környezetbarát termékeket és technológiákat részesítik előnyben más, szennyezőbb megfelelőikkel szemben, és a támogatás ilyen hatását elvben nem tekintik a verseny indokolatlan torzulásának, mivel az szervesen összefügg a támogatás céljával (a környezetbarátabb gazdaság megteremtésével). A környezetvédelmi támogatás potenciális kedvezőtlen hatásainak értékelésekor a Hatóság az intézkedésnek a támogatásban nem részesített vállalkozások piaci pozíciójára, illetve nyereségszintjére gyakorolt negatív hatásának vizsgálata során számításba veszi az intézkedés átfogó környezeti hatásait is. Ennek során a Hatóság különösen figyelembe veszi az olyan versenytársakra

⁽⁴⁸⁾ Ad hoc támogatás nyújtásakor a támogatás felső határát azon jellemző ágazati adathoz képest állapítják meg, amely megegyezik a programok alapján nyújtott, egyedi bejelentési kötelezettség alá tartozó támogatásokra vonatkozó felső határértékkel.

gyakorolt torzító hatásokat, amelyek – akár támogatás hiányában is – ugyancsak környezetbarát módon működnek. Minél kisebb az érintett intézkedés várható környezeti hatása, annál fontosabb a versenytársak piaci részesedésére és nyereségére gyakorolt általános hatásának vizsgálata.

- (86) A környezetvédelmi és energiaügyi célkitűzések megvalósításához nyújtott állami támogatás egyik potenciálisan káros hatása, hogy akadályozza a piaci mechanizmust abban, hogy hatékony eredményeket érjen el a leghatékonyabb és leginnovatívabb termelők jutalmazása révén, illetve azáltal, hogy nyomást gyakorol a legkevésbé hatékony termelőre, melynek hatására az javítja eredményeit, szerkezetátalakításba kezd vagy kilép a piacról. Ez olyan helyzetet eredményezhet, hogy a néhány vállalkozásnak nyújtott támogatások miatt azok a hatékonyabb és innovatívabb (például eltérő, akár tisztább technológiát alkalmazó) versenytársak, amelyek egyébként beléphettek volna a piacra és terjeszkedhettek volna, nem képesek erre. Hosszú távon a versenyképes belépési és kilépési folyamat zavarai gátat vethetnek az innovációnak, és lelassíthatják az egész iparágra kiterjedő termelékenység fejlődését.
- (87) A támogatásnak a kedvezményezett piaci erejének növelése vagy a jelentős piaci erő megőrzése tekintetében is lehetnek torzító hatásai. Ha a támogatás közvetlenül nem is növeli a jelentős piaci erőt, erre közvetetten alkalmas lehet azáltal, hogy gátolja a meglévő versenytársak bővülését, a versenytársak kilépését idézi elő, vagy elbátortalanítja az új versenytársakat a piacra lépéstől.
- (88) A termékpiacot érintő torzulásokon felül a támogatás a kereskedelemre és a helyszínválasztásra is hatást gyakorolhat. Az ilyen torzulás a Szerződő Felek között fordulhat elő, akár a vállalkozások több Szerződő Félre kiterjedő versenye során, akár pedig akkor, amikor a beruházások tekintetében fontolóra veszik a különböző helyszíneket. A gazdasági tevékenységnek a belső piac egy adott régióján belüli megőrzéséhez vagy más régiókból való áthelyezéséhez nyújtott támogatás nem feltétlenül vezet közvetlenül a termékpiac torzulásához, de bizonyos tevékenységeket és beruházásokat egy régióból nettó környezeti hatás nélkül egy másikba helyezhet át.

Nyilvánvaló negatív hatások

- (89) Elvileg az adott támogatási intézkedés és az alkalmazási környezet elemzése szükséges annak megállapításához, hogy az intézkedés milyen mértékben tekinthető versenytorzító hatásúnak. Mindazonáltal bizonyos helyzetekben a negatív hatások nyilvánvalóan túlsúlyban vannak a pozitív hatásokkal szemben, ami azt jelenti, hogy a támogatás nem tekinthető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek.
- (90) A Hatóság maximális támogatási intenzitásokat állapít meg, amelyek alapvető összeegyeztethetőségi követelményt alkotnak, és amelyek célja, hogy megelőzzék az állami támogatás felhasználását olyan projekteknél, amelyeknél a támogatási összeg és az elszámolható költségek aránya túlzottan magasnak tekinthető és különösen nagy valószínűséggel járhat torzító hatással.
- (91) Hasonlóképpen az a környezetvédelmi és energiaügyi célkitűzések megvalósításához nyújtott támogatás, amely mindössze a gazdasági tevékenység helyszínének megváltozásával jár, de nem javítja a környezetvédelem meglévő szintjét a Szerződő Félnél, nem tekinthető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek.

3.2.6.2. Általános feltételek

- (92) A támogatási intézkedés negatív hatásainak értékelésekor a Hatóság azokra a torzulásokra fordít kiemelt figyelmet, amelyek a környezetvédelmi és energetikai támogatás eredményeképpen várhatóan hatást gyakorolnak a vállalkozások közötti versenyre az érintett termékek piacán, illetve a gazdasági tevékenység helyszínén. Ha az állami támogatási intézkedések megfelelően célozzák az orvosolni kívánt piaci hiányosságot, korlátozottabb a veszélye annak, hogy a támogatás indokolatlan mértékben torzíja a versenyt.
- (93) Ha a támogatás arányos, és a beruházási többletköltségekre korlátozódik, elvben mérséklődnek a támogatás negatív hatásai. A támogatás azonban még szükségessége és arányossága esetén is a kedvezményezettek magatartásának olyan változását eredményezheti, amely torzíja a versenyt. Egy nyereségre törekvő vállalkozás általában csak akkor emeli a kötelező szint fölé környezetvédelem szintjét, ha úgy véli, hogy ez legalább részben valamiféle hasznot hoz a vállalkozás számára.
- (94) Ahhoz, hogy biztosítsa a verseny és a kereskedelem torzulásainak minimális szintjét, a Hatóság különös hangsúlyt helyez a kiválasztási folyamatra: amennyiben lehetséges, a kiválasztási folyamatot hátrányos megkülönböztetéstől mentes, átlátható és nyitott módon kell elvégezni, és szükségtelenül nem zárhatók ki olyan vállalkozások, amelyek a projektekkal ugyanazon környezetvédelmi és energiaügyi célok elérése érdekében versenyezhetnek. A kiválasztási folyamat eredményeként olyan kedvezményezetteket kell kiválasztani, amelyek a legalacsonyabb támogatási összeggel vagy a leginkább költséghatékony módon képesek megvalósítani a környezetvédelmi és energiaügyi célkitűzéseket.

(95) A Hatóság különösen az alábbi tényezők figyelembevételével értékeli a támogatás negatív hatásait:

- a) az *egységnyi termelési költségek csökkenése vagy kompenzálása*: amennyiben az új berendezés ⁽⁴⁹⁾ csökkent mértékű egységenkénti költséget eredményez a támogatás nélküli helyzethez képest, vagy ha a támogatás a működési költség egy részét ellentételezi, akkor valószínű, hogy a kedvezményezettek növelni fogják értékesítési volumenüket. Minél nagyobb a termék árrugalmassága, a támogatás annál nagyobb valószínűséggel torzítja a versenyt;
- b) *új termék*: amennyiben a kedvezményezettek új vagy jobb minőségű termékekre tesznek szert, akkor valószínű, hogy növelni fogják értékesítési volumenüket, és valószínűleg megszerzik az „elsőként cselekvő” előnyt.

3.2.6.3. Az egyedi bejelentési kötelezettség alá tartozó támogatásokra vonatkozó kiegészítő feltételek

(96) A Szerződő Feleknek biztosítaniuk kell, hogy korlátozzák a 3.2.6.1. szakaszban ismertetett negatív hatásokat. A 3.1.6.2. szakaszban meghatározott tényezőkhöz felül a Hatóság az egyedi támogatások tekintetében figyelembe veszi és értékeli, hogy a támogatás az alábbiakhoz vezet-e:

- a) a nem hatékony termelés elősegítése, és ezáltal az ágazati termelékenység növekedésének akadályozása;
- b) a dinamikus ösztönzők torzulása;
- c) piaci befolyás vagy kirekesztő gyakorlatok létrehozása vagy fokozása;
- d) a kereskedelmi forgalom vagy a termelés helyének mesterséges megváltoztatása.

(97) A Hatóság a támogatás összesített hatásának értékelése céljából mérlegelheti a bejelentettektől eltérő energiaügyi és környezetvédelmi támogatási rendszerek tervezett bevezetését, amelyek közvetlen vagy közvetett előnyt biztosítanak a kedvezményezett számára.

(98) A Hatóság továbbá értékeli, hogy a támogatás bizonyos területeken kedvezőbb termelési feltételeket eredményez-e, a főleg a támogatásnak köszönhető, viszonylag alacsony költségek vagy a támogatás révén megvalósított, magasabb szintű gyártási szabványok miatt. Ez oda vezethet, hogy a vállalkozások a támogatott területeken maradnak, vagy azokat oda áthelyezik, illetve hogy a kereskedelmi forgalom a támogatott területek felé tolódik. Ezért a Hatóság a bejelentendő egyedi támogatások vizsgálata során megfelelően figyelembe vesz majd minden arra utaló bizonyítékot, miszerint a támogatás kedvezményezettje mérlegelte a vállalkozásának más helyszínre történő áthelyezését.

3.2.7. Átláthatóság

(99) A Szerződő Feleknek gondoskodniuk kell a következő információk átfogó állami támogatási weboldalon való közzétételéről nemzeti vagy regionális szinten: a jóváhagyott támogatási programnak vagy a támogatás odaítéléséről szóló egyedi határozatnak és végrehajtási rendelkezéseinek teljes szövege vagy arra mutató hivatkozás, a támogatást nyújtó hatóság(ok) megnevezése, az egyedi kedvezményezettek személyazonossága, az egyes kedvezményezetteknek nyújtott támogatások formája és összege, a támogatás nyújtásának időpontja, a vállalkozás típusa (kkv/nagyvállalkozás), a kedvezményezett helye szerinti régió (NUTS II szinten), valamint a kedvezményezett tevékenysége szerinti elsődleges gazdasági ágazat (NACE-osztály szerint).

(100) Adókedvezményt biztosító rendszerek és a megújuló energiaforrásból származó energiatermelés támogatásának finanszírozásával összefüggő csökkentés formájában megvalósuló támogatások esetén a következő (millió EUR-ban megadott) tartományokkal nyújtható tájékoztatás az egyedi támogatási összegekről: [0,5–1]; [1–2]; [2–5]; [5–10]; [10–30]; [30 vagy több].

(101) Ezeket az információkat a támogatás nyújtásáról szóló határozat meghozatalát követően közzé kell tenni, legalább 10 évig meg kell őrizni, és korlátozás nélkül elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára ⁽⁵⁰⁾. A Szerződő Felek 2016. július 1-je előtt nem kötelesek ilyen információkat szolgáltatni. Az információk közzétételére vonatkozó követelménytől 500 000 EUR összeg alatti egyedi támogatás esetében el lehet tekinteni.

⁽⁴⁹⁾ Elképzelhető, hogy a beruházási többletköltségek kiszámítása során nem vehető figyelembe az összes előny, mivel a működési előnyök nem vonhatók le végig a beruházás élettartama során. Ezen túlmenően az előnyök bizonyos típusai kapcsolódnak például a megnövekedett termelékenységhez és a nagyobb termelési volumenhez változatlan kapacitás mellett, amit nehéz számításba venni.

⁽⁵⁰⁾ Ezeket az információkat a támogatás odaítélésétől számított 6 hónapon belül (adókedvezmény formájában nyújtott támogatás esetén az adóbevallástól számított 1 éven belül) kell közzétenni. Jogellenes támogatások esetén a Szerződő Feleknek a Hatóság vonatkozó határozatától számított 6 hónapon belül gondoskodniuk kell ezen információ utólagos közzétételéről. Az információt olyan formátumban kell elérhetővé tenni, amely lehetővé teszi az adatok keresését, kinyerését és az interneten való egyszerű közzétételét. Erre például a CSV vagy az XML formátum alkalmas.

3.3. Megújuló energiához nyújtott támogatás

3.3.1. A megújuló energiához nyújtott beruházási és működési támogatásra vonatkozó általános feltételek

- (102) Az Európai Unió – különösen az Európa 2020 stratégia részeként – ambiciózus célokat határozott meg az éghajlatváltozás és a fenntartható energiaellátás tekintetében. Számos uniós jogalkotási aktus – például az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszere, a megújuló energiáról szóló 2009/28/EK irányelv⁽⁵¹⁾ (a továbbiakban: a megújulóenergia-irányelv) és az üzemanyag-minőségről szóló 2009/30/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁵²⁾ – már támogatja ezeket a célkitűzéseket. Végrehajtásuk azonban nem mindig eredményezi a leghatékonyabb piaci teljesítményt, és adott körülmények között az állami támogatások megfelelő eszközként hozzájárulhatnak az uniós célkitűzések és a kapcsolódó nemzeti célok megvalósításához.
- (103) Ezen iránymutatás a 2020-ig tartó időszakra vonatkozik, ugyanakkor a 2030-ra szóló keret célkitűzéseinek eléréséhez is alapot teremt. Főként arra lehet számítani, hogy a bevett megújuló energiaforrások a 2020 és 2030 közötti időszakban a hálózati ellátás szempontjából versenyképessé válnak, ami azt jelenti, hogy a támogatásokat és a kiegyenlítési feladatokat alóli mentességeket degresszív módon ki kell vezetni. Ezen iránymutatás összhangban áll ezzel a célkitűzéssel, és piaci alapú mechanizmusok révén gondoskodik a költséghatékony ellátásra való áttérésről.
- (104) A piaci eszközök, például az EGT szintjén egyenlő feltételek mellett versengő, megújuló energiaforrásokból villamos energiát előállító valamennyi termelő számára nyitott árverések és a versenyztetéses ajánlattételi eljárás rendszerint biztosítani tudják, hogy a támogatások a kivezetésre tekintettel minimálisra csökkenjenek.
- (105) A megújuló energiákkal kapcsolatos technológiák eltérő fejlettségi szintjére tekintettel azonban ezen iránymutatás lehetővé teszi, hogy a Szerződő Felek konkrét technológiával kapcsolatos pályázatokat folytassanak le az adott új és innovatív technológia által hosszú távon kínált lehetőségek, a diverzifikáció szükségességének, a hálózati korlátok és a hálózati stabilitás, valamint a rendszer (integrációs) költségeinek figyelembevételével.
- (106) Egyedi kivételek vonatkoznak a bizonyos méretű létesítményekre, amelyek esetében az ajánlattételi eljárás nem tekinthető megfelelő megoldásnak, vagy amelyek demonstrációs szakaszban vannak; mindez választhatóvá teszi az ilyen létesítmények bevonását.
- (107) Az élelmiszer-alapú bioüzemanyagok piacán lévő felesleges kapacitásra tekintettel a Hatóság úgy véli, hogy az élelmiszer-alapú bioüzemanyagokkal kapcsolatos új vagy meglévő kapacitásba való beruházáshoz nyújtott támogatás nem indokolt. Az élelmiszer-alapú bioüzemanyagokat előállító üzemek újszerű bioüzemanyagokat előállító üzemekké való átalakításához nyújtott beruházási támogatás az átalakítás költségeinek fedezése céljából azonban megengedett. Ezen a konkrét eseten kívül beruházási támogatás csak újszerű bioüzemanyagok előállításával kapcsolatosan nyújtható.
- (108) Az élelmiszer-alapú bioüzemanyagok előállítását támogató beruházási támogatás ugyan az ezen iránymutatás alkalmazásának időpontjával megszűnik, az élelmiszer-alapú bioüzemanyagok előállításához nyújtott működési támogatás 2020-ig még odaítélhető. Ilyen támogatás ezért csak olyan létesítményeknek nyújtható, amelyek 2013. december 31. előtt kezdték meg működésüket, a teljes értécsökkenésük értékéig, de legfeljebb 2020-ig.
- (109) Emellett a Hatóság megállapítja, hogy a támogatás nem javítja a környezetvédelem szintjét, és ezáltal nem tekinthető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek, ha a támogatást olyan bioüzemanyagok előállításához nyújtják, amely szolgáltatási vagy keverési kötelezettség⁽⁵³⁾ hatálya alá tartoznak, amennyiben a Szerződő Fél nem tudja bizonyítani, hogy a támogatás azokra a fenntartható bioüzemanyagokra korlátozódik, amelyek túlságosan drágák ahhoz, hogy kizárólag szolgáltatási vagy keverési kötelezettség révén piacra kerüljenek.
- (110) Konkrétan bár a kibocsátáskereskedelmi rendszer és a szén-dioxid-adók internalizálják az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának költségeit, az internalizálás (még) nem teljes körű. Az állami támogatás ezért a megújuló energiára vonatkozó, kapcsolódó, de különálló EGT-s célkitűzések megvalósításához járulhat hozzá. Ellentétes bizonyíték hiányában ezért a Hatóság azt feltételezi, hogy továbbra is fennáll a piaci hiányosság, amely a megújuló energia termeléséhez nyújtott támogatással orvosolható.
- (111) Ahhoz, hogy a Szerződő Felek számára lehetővé tegye az Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel összhangban lévő céljaik megvalósítását, a Hatóság valamennyi egyéb feltétel teljesülése esetén feltételezi, hogy a támogatások megfelelőek, és torzító hatásuk korlátozott.

⁽⁵¹⁾ Az irányelv értelmében Izland és Norvégia kötelezettséget vállalt nemzeti megújulóenergia-célértékekre. Az irányelv nem alkalmazandó Liechtensteinre.

⁽⁵²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. április 23-i 2009/30/EK irányelve a benzinre, a dízelolajra és a gázolajra vonatkozó követelmények, illetőleg az üvegházhatású kibocsátott gázok mennyiségének nyomon követését és mérséklését célzó mechanizmus bevezetése tekintetében a 98/70/EK irányelv módosításáról, a belvízi hajókban használt tüzelőanyagokra vonatkozó követelmények tekintetében az 1999/32/EK irányelv módosításáról, valamint a 93/12/EKG irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 140., 2009.6.5., 88. o.).

⁽⁵³⁾ A piacon bioüzemanyag-ellátási kötelezettségnek kell érvényben lennie, ideértve egy szankciórendszert is.

- (112) A vízenergia-termeléshez nyújtott támogatásokat illetően a támogatások hatása kettős lehet, egyrészt az alacsony ÜHG-kibocsátás tekintetében pozitív hatást eredményeznek, másrészt azonban negatív hatást gyakorolhatnak a vízrendszerekre és a biológiai sokféleségre. Ennélfogva a vízenergia-termeléshez nyújtott támogatás odaítélése esetén a Szerződő Feleknek tiszteletben kell tartaniuk a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁵⁴⁾ és különösen 4. cikkének (7) bekezdését, amely meghatározza a víztestek újfajta módosításainak engedélyezésével kapcsolatos kritériumokat.
- (113) A hulladékkal kapcsolatos EGT-jogszabály egyik alapelve a hulladékhierarchia, amely rangsorolja a kívánatos hulladékkezelési eljárásokat⁽⁵⁵⁾. A tüzelőanyag-forrásként hulladék – többek között hulladékhő – felhasználásával, megújuló forrásokból történő energiatermeléshez nyújtott állami támogatás kedvező hatást gyakorolhat a környezetvédelemre, feltéve, hogy megfelel az említett elvnek.
- (114) A megújuló energiához nyújtott támogatás nyújtható beruházási vagy működési támogatásként. A beruházási támogatási programok és az egyénileg bejelentett beruházási támogatások tekintetében a 3.2. szakaszban meghatározott feltételek alkalmazandók.
- (115) A működési támogatási programok esetében a 3.2. szakasz általános rendelkezését az ebben a szakaszban előírt konkrét rendelkezések által módosított formában kell alkalmazni. Az egyénileg bejelentett működési támogatások tekintetében a 3.2. szakaszban meghatározott feltételek alkalmazandók, adott esetben az ebben a szakaszban a működési támogatási programok tekintetében meghatározott módosítások figyelembevételével.
- (116) A Hatóság legfeljebb tíz évre engedélyezi a támogatási programokat. Ha folytatódnak, ezeket az intézkedéseket az említett időszakot követően ismét be kell jelenteni. Az élelmiszer-alapú bioüzemanyagokat illetően a meglévő és az újonnan bejelentett programok legfeljebb 2020-ig működhetnek.
- (117) A megújuló energiaforrások teljes energiafogyasztáson belüli részaránya tekintetében az Unió általános uniós célt határozott meg, amelyet kötelező nemzeti célszámokra bontott. A megújuló energiáról szóló irányelv együttműködési mechanizmusokat⁽⁵⁶⁾ foglal magában, amelyek megkönnyítik a nemzeti célszámok elérésének tagállamközi támogatását. Az általános torzító hatás csökkentése érdekében a működési támogatási programoknak elvben nyíltan hozzáférhetőnek kell lenniük más EGT-országok és az Energiaközösség szerződő felei számára. Ez minimálisra csökkenti azoknak a Szerződő Feleknek a költségeit, amelyek kizárólagos célja, hogy elérjék a megújuló energiaforrások tekintetében az uniós jogszabályokban meghatározott nemzeti célt. A Szerződő Felek közötti támogatás engedélyezése előtt azonban a Szerződő Feleknek célszerű együttműködési mechanizmust bevezetniük, mivel ennek hiányában a más országok erőműveiből származó termelés nem számítható be a megújuló energiáról szóló irányelvben meghatározott nemzeti célértékükbe⁽⁵⁷⁾. A Hatóság kedvezően tekint azokra a programokra, amelyek más EGT-országok és az Energiaközösség országai számára is elérhetőek.
- (118) A megújuló energiaforrásokból származó villamosenergia-termeléshez nyújtott támogatásnak elvben elő kell segítenie a megújuló villamos energia piacra történő bejutását. Egyes kisméretű erőművek esetében azonban ez nem megvalósítható vagy nem megfelelő.

3.3.2. A megújuló energiaforrásból származó energiatermeléshez nyújtott működési támogatás

3.3.2.1. A megújuló energiaforrásból származó villamosenergia-termeléshez nyújtott támogatás

- (119) A megújuló energiaforrásból származó villamosenergia-termelés piaci integrációjának ösztönzése érdekében fontos, hogy a kedvezményezettek közvetlenül a piacon értékesítsék a villamos energiát, és betartsák a piaci kötelezettségeket. 2016. január 1-jétől a következő kumulatív feltételek vonatkoznak az új támogatási programokra és intézkedésekre:
- a) a támogatást a piaci áron felül fizetett felárként kell nyújtani, amennyiben a termelők közvetlenül a piacon értékesítik a villamos energiát;

⁽⁵⁴⁾ A vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.), amelyet a 125/2007 EGT vegyes bizottsági határozat (HL L 47., 2008.2.21., 53. o. és 9. sz. EGT-kiegészítés, 2008.2.21., 41. o.) foglalt bele az EGT-megállapodás XX. mellékletének 13ca. pontjába.

⁽⁵⁵⁾ A hulladékhierarchia részei: a) megelőzés; b) újrahasználatra való előkészítés; c) újrafeldolgozás; d) egyéb hasznosítás, például energetikai hasznosítás; és e) ártalmatlanítás. Lásd a 85/2011 EGT vegyes bizottsági határozat (HL L 262., 2011.10.6., 57. o. és 54. sz. EGT-kiegészítés, 2011.10.6., 71. o.) által az EGT-megállapodás XX. mellékletének 32ff. pontjába belefoglalt, a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (hulladék-keretirányelv) (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.) 4. cikkének (1) bekezdését.

⁽⁵⁶⁾ Az együttműködési mechanizmusok biztosítják, hogy az egyik Szerződő Félnél termelt megújuló energiát beszámíthassák egy másik Szerződő Fél célértékeibe.

⁽⁵⁷⁾ A Hatóság megjegyzi, hogy a Bíróság előtt folyamatban lévő következő két ügy befolyásolhatja ezt a kérdést: a C-204/12., C-205/12., C-206/12., C-207/12. és C-208/12. sz., Essent Belgium kontra Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt egyesített ügyek, valamint a C-573/12. sz., Ålands Vindkraft kontra Energimyndigheten ügy.

- b) a kedvezményezetteknek ⁽⁵⁸⁾ szokványos kiegyenlítési feladataik vannak, amennyiben vannak likvid, napon belüli piacok; és
 - c) intézkedéseket kell hozni annak biztosítására, hogy a termelőket ne ösztönözze semmi arra, hogy negatív árak esetén is termeljenek villamos energiát.
- (120) A (119) bekezdésben rögzített feltételek nem vonatkoznak az 500 MW-nál alacsonyabb kiépített villamosenergia-kapacitással rendelkező létesítményekre, vagy demonstrációs projektekre, kivéve, ha szélenergiából termelnek villamos energiát, és kiépített villamosenergia-kapacitásuk 3 MW vagy 3 energiatermelő egység.
- (121) A 2015 és 2016 közötti átmeneti szakaszban a megújuló energiaforrásokból származó, tervezett új villamosenergia-kapacitás legalább 5 %-ért nyújtott támogatást versenyeztetési ajánlattételi eljárás során, világos, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételek alapján kell odaítélni.

2017. január 1-jétől az alábbi követelményeket kell alkalmazni:

A támogatást versenyeztetési ajánlattételi eljárás során, világos, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételek ⁽⁵⁹⁾ alapján kell nyújtani, kivéve, ha:

- a) a Szerződő Felek bizonyítják, hogy csak egy vagy korlátozott számú projekt vagy létesítmény lehet támogatható; vagy
- b) a Szerződő Felek bizonyítják, hogy a versenyeztetési ajánlattételi eljárás miatt magasabb lenne a támogatási szint (például a stratégiai ajánlattétel elkerülése érdekében); vagy
- c) a Szerződő Felek bizonyítják, hogy a versenyeztetési ajánlattételi eljárás miatt alacsony lenne a projektek megvalósítási aránya (az alákínálás elkerülése érdekében).

Ha az ilyen versenyeztetési ajánlattételi eljárások a megújuló energiaforrásokból villamos energiát előállító valamennyi termelő számára megkülönböztetésmentesen nyitottak, a Hatóság vélelmezni fogja, hogy a támogatás arányos, és nem torzítja a versenyt az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetetlen mértékben.

Az ajánlattételi eljárás korlátozható meghatározott technológiákra, amely esetben a minden termelő számára nyitott eljárás nem vezetne optimális eredményre, ami nem orvosolható az eljárás kialakítása során, különösen az alábbiakra tekintettel:

- a) új és innovatív technológia által hosszú távon kínált lehetőségek; vagy
- b) a diverzifikáció szükségessége; vagy
- c) hálózati korlátok és hálózati stabilitás; vagy
- d) a rendszer (integrációs) költségei; vagy
- e) a biomassza támogatása miatt a nyersanyagpiacokon kialakuló torzulások elkerülésének szükségessége ⁽⁶⁰⁾.

- (122) A (121) bekezdésben ismertetett versenyeztetési ajánlattételi eljárás nélkül nyújtható támogatás az 1 MW-nál alacsonyabb kiépített villamosenergia-kapacitással rendelkező létesítményeknek, valamint a demonstrációs projektekhez, kivéve, ha szélenergiából termelnek villamos energiát, kiépített villamosenergia-kapacitásuk 6 MW vagy 6 energiatermelő egység.
- (123) Versenyeztetési ajánlattételi eljárás hiányában a (119) és a (120) bekezdésben meghatározott feltételeket, valamint a (126) bekezdésben rögzített, a megújuló energiaforrásból származó, villamos energiától eltérő energia termeléshez nyújtott működési támogatásra vonatkozó feltételeket kell alkalmazni.
- (124) Támogatás kizárólag az üzemnek a rendes számviteli szabályok értelmében vett teljes értékcsökkenése értékéig nyújtható, és bármely korábban odaítélt beruházási támogatást le kell vonni a működési támogatás összegéből.

⁽⁵⁸⁾ A kedvezményezettek kiegyenlítési feladataikat kiszervezhetik a nevükben eljáró más vállalkozásoknak, például beszerzési közösség szolgáltatóinak.

⁽⁵⁹⁾ Azok a létesítmények, amelyek 2017. január 1. előtt kezdték meg működésüket, és ezen időpont előtt megerősítést kaptak az adott Szerződő Félről a támogatásra vonatkozóan, támogatásban részesülhetnek a megerősítés időpontjában hatályos program alapján.

⁽⁶⁰⁾ Nem nyújtható más működési támogatás az ajánlattételi eljárásból kizárt, biomassza-alapú villamos energiát előállító új létesítményeknek.

- (125) Ezek a feltételek nem érintik a Szerződő Felek azon lehetőségét, hogy a területrendezési szempontokat figyelembe vegyék például azzal, hogy az ajánlattételi eljárásban való részvétel előtt építési engedély meglétét, vagy beruházási döntések meghatározott időn belüli meghozatalát írják elő.

3.3.2.2. A megújuló forrásokból származó, villamos energiától eltérő energia termeléséhez nyújtott támogatás

- (126) A megújuló forrásokból származó, villamos energiától eltérő energia termelése esetében a működési támogatás az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinthető, ha az alábbi kumulatív feltételek mindegyike teljesül:
- a) az energiaegységenkénti támogatás nem haladja meg az érintett technológiával történő energiatermelés teljes élettartamra vetített költségei és az érintett energiaforma piaci ára közötti különbséget;
 - b) az energiatermelés teljes élettartamra vetített költségei a normális tőkeemegtérülést is tartalmazhatják. A beruházási támogatást le kell vonni a teljes beruházási összegből a energiatermelés teljes élettartamra vetített költségeinek kiszámítása során;
 - c) a termelési költségeket rendszeresen, legalább évente aktualizálják; és
 - d) támogatást kizárólag az üzemnek a rendes számviteli szabályok értelmében vett teljes értékcsökkenése értékéig nyújtanak, hogy az energiatermelés teljes élettartamra vetített költségei alapján nyújtott működési támogatás ne haladja meg a beruházás értékcsökkenését.

3.3.2.3. A meglévő biomassza-erőműveknek az üzem értékcsökkenését követően nyújtott támogatás

- (127) A biomassza esetében – a legtöbb egyéb megújuló energiaforrástól eltérően – viszonylag alacsony beruházási költség szükséges, a működési költségek viszont magasabbak. A magasabb működési költségek megakadályozhatják, hogy a biomassza-erőművek ⁽⁶¹⁾ az erőmű értékcsökkenését követően is üzemeljenek, mivel a működési költségek meghaladhatják a bevételek összegét (a piaci árat). Másrészt a meglévő erőművek bemeneti forrásként biomassza helyett fosszilis tüzelőanyagokkal is üzemeltethetők, ha a fosszilis tüzelőanyagok bemeneti forrásként történő felhasználása gazdasági szempontból előnyösebb a biomassza alkalmazásánál. A biomassza-felhasználás megtartása céljából a Hatóság a működési támogatást még a az erőmű értékcsökkenését követően is az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek ítélni.
- (128) A Hatóság a biomasszával üzemelő erőműveknek az erőmű értékcsökkenését követően nyújtott működési támogatást az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinti, ha a Szerződő Fél bizonyítja, hogy a kedvezményezett által az erőmű értékcsökkenését követően viselt működési költségek továbbra is meghaladják az érintett energiaforma piaci árát, feltéve, hogy az alábbi kumulatív feltételek teljesülnek:
- a) a támogatást kizárólag a megújuló energiaforrásból származó energia alapján nyújtják;
 - b) az intézkedést úgy dolgozták ki, hogy kompenzálja a kedvezményezett által viselt működési költségek és a piaci ár közötti különbséget; és
 - c) nyomonkövetési mechanizmus működik annak ellenőrzése céljából, hogy a működési költségek továbbra is meghaladják-e az energia piaci árát. A nyomonkövetési mechanizmusnak a termelési költségekkel kapcsolatos naprakész információkon kell alapulnia, és ezt legalább éves rendszerességgel alkalmazni kell.
- (129) A Hatóság a biomassza-erőműveknek az erőmű értékcsökkenését követően nyújtott működési támogatást az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinti, ha a Szerződő Fél bizonyítja, hogy a fosszilis tüzelőanyagok bemeneti forrásként történő felhasználása – a szóban forgó energiatípus piaci árától függetlenül – gazdasági szempontból előnyösebb a biomassza alkalmazásánál, és feltéve, hogy az alábbi kumulatív feltételek teljesülnek:
- a) a támogatást kizárólag a megújuló energiaforrásból származó energia alapján nyújtják;
 - b) az intézkedést úgy dolgozták ki, hogy kompenzálja az alternatív bementi forrásként alkalmazott fosszilis tüzelőanyagokhoz képest a biomassza használata esetén felmerülő és a kedvezményezett által viselt működési költségeket;
 - c) hiteles bizonyíték áll rendelkezésre abban a tekintetben, hogy a támogatás hiányában a szóban forgó létesítményben a biomasszáról a fosszilis tüzelőanyagok felhasználására térnének át; és

⁽⁶¹⁾ Ide tartozik a hasonló jellemzőkkel rendelkező biogázok előállítása.

- d) nyomkövetési mechanizmus működik annak ellenőrzése céljából, hogy a fosszilis tüzelőanyagok felhasználása előnyösebb a biomassza felhasználásánál. A nyomkövetési mechanizmusnak a költségekkel kapcsolatos naprakész információkon kell alapulnia, és ezt legalább éves rendszerességgel alkalmazni kell.

3.3.2.4. A tanúsítványok útján nyújtott támogatás

- (130) A Szerződő Felek piaci mechanizmusok alkalmazásával – például zöld tanúsítványokkal – is támogathatják a megújuló energiaforrásokat. E piaci mechanizmusok⁽⁶²⁾ lehetővé teszik, hogy a megújuló energia valamennyi termelője közvetetten, a hagyományos energia piaci áránál magasabb áron részesedjen az általuk előállított energia tekintetében garantált keresletből származó előnyökből. E zöld tanúsítványok ára nem előre megszabott, hanem a piaci kereslettől és a kínálattól függ.
- (131) A Hatóság a (130) bekezdésben említett támogatást az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinti, ha a Szerződő Felek megfelelően bizonyítékkal alá tudják támasztani, hogy a támogatás i. elengedhetetlen az érintett megújuló energiaforrás életképességének biztosításához; ii. a program tekintetében hosszú távon és az összes technológiára vetítve, illetve az egyes kevésbé elterjedt technológiák tekintetében a kibocsátási egységenkénti tanúsítványok megkülönböztetett szintjeinek bevezetése esetén nem vezet túlkompenzáláshoz; valamint iii. nem tartja vissza a megújuló energia termelőit attól, hogy versenyképesebbé váljanak.
- (132) A Hatóság különösen úgy véli, hogy zöld tanúsítványok útján csak akkor különböztethetők meg támogatási szintek, ha a Szerződő Fél bizonyítja, hogy a (121) bekezdésben foglalt indokok alapján megkülönböztetést kell alkalmazni. A (119) és a (120) bekezdésben rögzített feltételek akkor alkalmazandók, amennyiben ez technikailag lehetséges. Bármely korábban odaítélt beruházási támogatást le kell vonni a működési támogatás összegéből.

3.4. Energiahatékonysági intézkedések, ideértve a kapcsolt energiatermelést, valamint a távfűtést és távhűtést

- (133) Az Európai Unió 2020-ra 20 %-os energiamegtakarítási célt állapított meg az uniós primerenergia-felhasználás tekintetében. Az Unió ezzel összefüggésben elfogadta az energiahatékonyságról szóló irányelvet, amely közös keretrendszer hoz létre az energiahatékonyság Unión belüli ösztönzésére annak érdekében, hogy előmozdítsa az Unió 2020-ig elérendő általános kiemelt energiahatékonysági célkitűzésének megvalósulását, valamint hogy megalapozza a 2020 utáni időszakban az energiahatékonyság terén tett további előrelépést.

3.4.1. Közös érdekű cél

- (134) Annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás hozzájáruljon a környezetvédelem szintjének javításához, a távfűtéshez és távhűtéshez, valamint a kapcsolt hő- és villamosenergia-termeléshez nyújtott támogatás csak akkor minősül az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek, ha azt nagy hatásfokú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés, valamint energiahatékony távfűtés és távhűtés tekintetében megvalósított beruházáshoz, többek között korszerűsítéshez ítélik oda.
- (135) A tüzelőanyag-forrásként hulladékot – többek között hulladékhőt – felhasználó, kapcsolt energiatermelést végző és távfűtő létesítményeknek nyújtott állami támogatás kedvező hatást gyakorolhat a környezetvédelemre, feltéve, hogy megfelel a ((113) bekezdésben említett) hulladékhierarchia elvének.
- (136) Ahhoz, hogy bizonyítsa a támogatásnak a környezetvédelem fejlesztésére gyakorolt hatását, a Szerződő Fél – lehetőség szerint számszerűsíthető módon – számos mutatót alkalmazhat, különösen a jobb és alacsonyabb energiahatékonyságnak és a fokozottabb energiatermelékenységnek köszönhetően megtakarított energiamennyiséget vagy a csökkent energiaszükségletből és tüzelőanyag-felhasználásból fakadó megtakarítást.

3.4.2. Az állami beavatkozás szükségessége

- (137) Az energiahatékonysági intézkedések a (30) bekezdésben meghatározottak szerint a negatív externáliák megszüntetésére irányulnak azáltal, hogy egyéni ösztönzőket teremtenek az energiahatékonyságra vonatkozó környezetvédelmi célkitűzések és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó célkitűzések eléréséhez. A 3.2. szakaszban meghatározott általános piaci hiányosságokon túlmenően főként az energiahatékonysági intézkedések terén merülhet fel az épületek energiahatékonyságát érintő piaci hiányosság. Az épületek felújításával összefüggésben az energiahatékonysági intézkedések előnyeit gyakran nem a – felújítás költségeit általában viselő – építtető tulajdonos, hanem a bérlő élvezzi. Ezért állami támogatásra lehet szükség az energiahatékonysági beruházások ösztönzéséhez az energiahatékonyságról szóló irányelv célkitűzéseinek megvalósítása érdekében.

⁽⁶²⁾ Az ilyen mechanizmusok például arra kötelezhetik a villamosenergia-ellátókat, hogy kínálatauk egy adott részét megújuló energiaforrásokból állítsák elő.

3.4.3. Ösztönző hatás

- (138) Az energiahatékonyságról szóló irányelv többek között az épületek energiahatékony felújításával és a végfelhasználói energiafogyasztással kapcsolatban határoz meg célokat. Az energiahatékonyságról szóló irányelv azonban nem ír elő energiahatékonysági célokat a vállalkozások számára, és ezzel összefüggésben nem gátolja, hogy az energiahatékonyság terén nyújtott támogatások ösztönző hatásúak legyenek.
- (139) A támogatás ösztönző hatását az ezen iránymutatás 3.2.4. szakaszában meghatározott feltételek alapján értékeli.

3.4.4. A támogatás megfelelősége

- (140) Az állami támogatás megfelelő eszköznek tekinthető az energiahatékonysági intézkedések finanszírozásához, függetlenül attól, milyen formában nyújtják.
- (141) Az energiahatékonysági intézkedések esetében a visszafizetendő előleg megfelelő állami támogatási eszköznek tekinthető, különösen akkor, ha az energiahatékonysági intézkedésből származó bevétel bizonytalan.
- (142) A különösen az épületek energiahatékony felújításához nyújtott állami támogatások értékelésekor a Szerződő Felek által a felújítási munkák finanszírozására létrehozott pénzügyi eszköz az állami támogatás nyújtása tekintetében megfelelő eszköznek tekinthető.

3.4.5. Arányosság

Energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott beruházási támogatás

- (143) Az elszámolható költségek a (68) bekezdésben meghatározott beruházási többletköltségek. Az energiahatékonysági intézkedések tekintetében – különösen az integrált projektek esetében – nehézségekbe ütközhet a támogatás nélküli helyzet meghatározása. Az ilyen projektek esetében a Hatóság nyitott arra, hogy helyettesítő módszert vegyen figyelembe a (70) bekezdésben foglalt elszámolható költségek meghatározásánál.
- (144) Az 1. mellékletben meghatározott támogatási intenzitások alkalmazandók.

Működési támogatás energiahatékonysággal kapcsolatos intézkedésekhez (a nagy hatásfokú kapcsolt hő- és villamosenergia-termeléshez nyújtott működési támogatás kivételével)

- (145) A Hatóság az energiahatékonyság tekintetében nyújtott működési támogatást csak akkor tekinti arányosnak, ha teljesülnek az alábbi kumulatív feltételek:
- a) a támogatás a beruházásból adódó nettó termelési többletköltségek ellentételezésére korlátozódik, figyelembe véve az energiamegtakarításból származó előnyöket⁽⁶³⁾. A működési támogatás összegének megállapításakor az érintett vállalkozás számára az új üzem tekintetében nyújtott mindennemű beruházási támogatást a termelési költségekből le kell vonni; és
 - b) a működési támogatás öt évig nyújtható.

A nagy hatásfokú kapcsolt hő- és villamosenergia-termeléshez nyújtott működési támogatás

- (146) A megújuló energiaforrásból származó villamosenergia-termeléshez nyújtott működési támogatásra vonatkozóan a 3.3.2.1. szakaszban meghatározott feltételek alapján működési támogatás nyújtható a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő erőművekhez, de kizárólag:
- a) a köz számára villamos energiát és hőt előállító vállalkozások részére, amennyiben az ilyen villamos energia vagy hő előállítási költsége meghaladja a piaci árat;
 - b) a villamos energia és hő kombinált termelésének ipari felhasználásához, amennyiben bizonyítható, hogy az egységnyi energia adott technikával történő termelésének költségei meghaladják az egységnyi hagyományos energia piaci árat.

⁽⁶³⁾ A termelés költségeinek fogalmát úgy kell értelmezni, mint amely nem tartalmaz támogatást, de tartalmaz normális szintű nyereséget.

3.5. Az erőforrás-hatékonysági támogatás és különösen a hulladékgazdálkodási támogatás

3.5.1. Erőforrás-hatékonyság

- (147) Az Európa 2020 stratégia „Erőforrás-hatékony Európa” című kiemelt kezdeményezésének célja a fenntartható növekedés biztosítása új üzleti lehetőségek – többek között új és innovatív termelési eszközök, üzleti modellek és terméktervezés útján történő – azonosításával és megteremtésével. A kezdeményezés meghatározza, hogyan függetleníthető a növekedés az erőforrás-felhasználástól és az általános környezeti hatásaitól.
- (148) A (30) bekezdésben azonosított piaci hiányosságok különösen relevánsak az erőforrás-hatékonyság tekintetében. Ezenfelül más politikák és intézkedések – például az adóztatás vagy a szabályozás – nem terjednek ki az ezen a területen fennálló piaci hiányosságokra. Ilyen esetben állami támogatásra lehet szükség.
- (149) Az egyedi intézkedések tekintetében a Szerződő Feleknek bizonyítaniuk kell az ezt a szakpolitikai területet érintő számszerűsíthető előnyöket, például különösen a megtakarított erőforrások mennyiségét vagy az erőforrás-hatékonyságból származó hasznot.
- (150) A Hatóság emlékeztet arra, hogy az új, innovatív termeléssel való szoros kapcsolatnak köszönhetően az erőforrás-hatékonyságot ösztönző intézkedések – a kapcsolódó feltételek teljesülése esetén – kiegészítő ökoinnovációs többlettámogatásban részesülhetnek a (73) bekezdésben említettek szerint.

3.5.2. Hulladékgazdálkodási támogatás

- (151) Még konkrétabban és a ((113) bekezdésben említett) hulladékhierarchia elvével összhangban a hulladék keletkezésének megelőzését, újrafelhasználását és újrafeldolgozását az Unió hetedik környezetvédelmi cselekvési programjának egyik kiemelt céljaként határozták meg. A Szerződő Feleknek hulladékgazdálkodási terveket ⁽⁶⁴⁾ kell készíteniük, a hulladékhierarchiát szem előtt kell tartaniuk, és a tervek megvalósításával összhangban lévő állami támogatási intézkedéseket kell kidolgozniuk. Az EGT-s jogalkotásra a környezetvédelem terén jelentős hatást gyakorló további fontos elképzelés a 39. bekezdésben leírt „szennyező fizet elv”.
- (152) A hulladékgazdálkodáshoz, különösen a hulladék keletkezésének megelőzését, újrafelhasználását és újrafeldolgozását célzó tevékenységekhez nyújtott állami támogatás kedvező hatást gyakorolhat a környezetvédelemre, feltéve, hogy megfelel az előző bekezdésben említett elvnek. Ez magában foglalja a máskülönben hulladékként nem hasznosított víz és ásványi anyagok újrafelhasználását és újrafeldolgozását. A „szennyező fizet” elv értelmében a hulladék keletkezéséért felelős vállalkozások konkrétan nem mentesülhetnek a hulladék kezelésének költségei alól. Ezenfelül nem fejthető ki kedvezőtlen hatás a másodlagos anyagok piacának rendes működésére.
- (153) A Hatóság a hulladékgazdálkodáshoz nyújtott támogatást – a fent meghatározott hulladékgazdálkodási elvekkel összhangban – közös érdekű célnak tekinti, ha az alábbi kumulatív feltételek teljesülnek:
- a) a beruházás célja, hogy csökkentse az egyéb vállalkozásoktól származó hulladékot, és nem terjed ki a támogatás kedvezményezettjétől származó hulladékra;
 - b) a támogatásnak nem célja, hogy közvetett módon kompenzálja a szennyezőket egy olyan teher miatt, amelyet az EGT- vagy a nemzeti jog szerint nekik kell viselniük, mivel az ilyen terheket a szennyező tekintetében rendes vállalati költségnek kell tekinteni;
 - c) a beruházás a legkorszerűbb technológiákhoz ⁽⁶⁵⁾, vagyis a hulladék keletkezésének megelőzéséhez, újrafelhasználásához, újrafeldolgozásához vagy hasznosításához képest technológiai innovációt valósít meg, vagy hagyományos technológiákat használ fel innovatív módon, nevezetesen a hulladékot erőforrásként felhasználó körkörös gazdaság megteremtése felé történő elmozdulás érdekében;

⁽⁶⁴⁾ A 85/2011 EGT vegyes bizottsági határozat (HL L 262., 2011.10.6., 57. o. és 54. sz. EGT-kiegészítés, 2011.10.6., 71. o.) által az EGT-megállapodás XX. mellékletének 32ff. pontjába belefoglalt 2008/98/EK irányelv 28. cikke.

⁽⁶⁵⁾ A legkorszerűbb technológia az a folyamat, amelynek keretében egy hulladéktermék keletkezésének megelőzése, újrafelhasználása, újrafeldolgozása vagy hasznosítása egy végtermék előállítása céljából gazdaságilag nyereséges és bevett gyakorlat. Adott esetben a „legkorszerűbb” fogalmát az EGT-s technológia és a közös piac nézőpontjából kell értelmezni.

- d) a kezelt anyagokat egyébként ártalmatlanítanak vagy kevésbé környezetbarát módon kezelnek; és
- e) a beruházás nem növeli a keresletet az újrafeldolgozandó anyagok iránt anélkül, hogy fokozná az ilyen anyagok gyűjtését.
- (154) Azokat a támogatásokat, amelyeket a (153) bekezdés a) alpontjában foglaltakkal ellentétben a kedvezményezettek saját hulladékgazdálkodására szánnak, a 20. bekezdés (c) alpontja értelmében az uniós szabványokat túlteljesítő, vagy uniós szabványok hiányában a környezetvédelem szintjét javító vállalkozásoknak nyújtott támogatásokra vonatkozó, a 3.2. szakaszban foglalt általános feltételek alapján értékelik.

3.6. A szén-dioxid leválasztásához és tárolásához (CLT) nyújtott támogatás

- (155) Amint azt a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁶⁶⁾, valamint a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás európai jövőjéről szóló bizottsági közlemény⁽⁶⁷⁾ elismeri, a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás technológiája hozzájárulhat az éghajlatváltozás hatásainak mérsékléséhez. A valóban alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság megteremtése során a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás technológiája lehetővé teszi, hogy a fosszilis tüzelőanyagok iránti keresletet összeegyeztessék az üvegházhatású gázkibocsátás csökkentésének szükségességével. Előfordulhat, hogy egyes ipari ágazatokban a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás jelenleg az egyetlen olyan technológiai lehetőség, amellyel a folyamatok során keletkező kibocsátások a hosszú távon szükséges mértékben csökkenthetők. Mivel a leválasztás, a szállítás és a tárolás költsége jelentősen akadályozza a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás elterjedését, az állami támogatás hozzájárulhat e technológia fejlesztésének elősegítéséhez.
- (156) A széntelenítéssel kapcsolatos hosszú távú célkitűzés megvalósításának elősegítése érdekében a Hatóság úgy ítéli meg, hogy a szén-dioxid-leválasztáshoz és -tároláshoz nyújtott támogatás hozzájárul a közös környezetvédelmi célkitűzés megvalósításához.
- (157) Az EGT ugyan számos kezdeményezést dolgozott ki a negatív externáliák megszüntetése céljából, különösen a kibocsátáskereskedelmi rendszer biztosítja az üvegházhatású gázok kibocsátása költségeinek internalizálását, ez azonban egyelőre nem biztosítja szükségszerűen a széntelenítéssel kapcsolatos hosszú távú EGT-célkitűzések megvalósulását. Ezért a Hatóság feltételezi, hogy a szén-dioxid-leválasztáshoz és -tároláshoz nyújtott támogatás egy fennmaradó piaci hiányosság kezelését szolgálja, kivéve, ha bizonyítékkal rendelkezik arról, hogy az érintett fennmaradó piaci hiányosság már nem áll fenn.
- (158) Különösen az e területre vonatkozó EGT-jogszabályok sérelme nélkül a Hatóság – valamennyi egyéb feltétel teljesülése esetén – feltételezi, hogy a támogatás megfelelő. A működési és a beruházási támogatás is megengedett.
- (159) A támogatást odaítélhetik fosszilis tüzelésű és/vagy biomassza-erőműveknek (ideértve a vegyes fosszilis és biomassza-tüzelésű erőműveket is) vagy a szén-dioxid leválasztására, szállítására és tárolására alkalmas más ipari létesítményeknek, illetve a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási lánc egyedi elemeinek támogatása céljából. A CLT-projektekhez nyújtott támogatás azonban nem foglalja magában a szén-dioxidot kibocsátó létesítményeknek (ipari üzemeknek vagy erőműveknek) nyújtott támogatást, hanem a CLT-projektekből fakadó költségekhez nyújtott támogatások tartoznak ide.
- (160) A támogatás a kibocsátott szén-dioxid leválasztásának, szállításának és tárolásának többletköltségeire korlátozódik. Általánosan elfogadott tény, hogy az ellentétes forgatókönyv olyan helyzetet jelölne, amelyben a projektet nem hajtják végre, mivel a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás hasonló a létesítményüzemeltetéshez nem szükséges, kiegészítő infrastruktúrához. Az említett ellentétes forgatókönyvre tekintettel az elszámolható költségeket a finanszírozási hiányként határozzák meg. Valamennyi bevételt figyelembe kell venni, az ETS kibocsátási egységek iránti csökkent igényből fakadó költségmegtakarítást is beleértve.
- (161) A Hatóság a támogatás torzító hatásait a 3.2.6. szakaszban meghatározott feltételek alapján, annak figyelembevételével értékeli, hogy rendelkezésre állnak-e ismeretmegosztási intézkedések, nyíltan hozzáférhetnek-e az infrastruktúrához harmadik felek, valamint a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási lánc egyedi elemeinek támogatása kedvező hatást gyakorol-e a kedvezményezett tulajdonában lévő más, fosszilis tüzelésű erőművekre.

⁽⁶⁶⁾ A szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EKG tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 140., 2009.6.5., 114. o.), amelyet a 115/2012 EGT vegyes bizottsági határozat (HL L 270., 2012.10.4., 38. o. és 56. sz. EGT-kiegészítés, 2012.10.4., 39. o.) foglalt bele az EGT-megállapodás XX. mellékletének 21a. pontjába.

⁽⁶⁷⁾ COM(2013) 180 final, 2013.3.27.

3.7. Környezetvédelmi adókedvezmény vagy környezetvédelmi adó alóli mentesség, illetve a megújuló energiaforrásokból származó villamosenergia-termelés támogatásának finanszírozásával összefüggő terhek csökkentése formájában megvalósuló támogatás

3.7.1. Környezetvédelmi adókedvezmény vagy környezetvédelmi adó alóli mentesség formájában nyújtott támogatás

- (162) A környezetvédelmi adók célja a környezeti szempontból káros magatartás költségeinek növelése és ezáltal az ilyen magatartás visszaszorítása, valamint a környezetvédelem szintjének javítása. A környezetvédelmi adóknak elvileg tükrözniük kell a kibocsátások társadalmi költségeit, és ennek megfelelően a kibocsátási egységenként fizetett adó összegének valamennyi kibocsátó vállalat esetében meg kell egyeznie. A környezetvédelmi adókedvezmény vagy környezetvédelmi adó alóli mentesség ugyan hátráltathatja e célkitűzés ⁽⁶⁸⁾ megvalósítását, ennek ellenére szükség lehet alkalmazására akkor, ha a kedvezményezettek máskülönben olyan versenyhátrányba kerülnének, hogy a környezetvédelmi adó bevezetése eleve nem lenne megvalósítható.
- (163) Valóban kedvez az általában magasabb környezetvédelmi adóknak, ha egyes vállalkozások számára kedvezőbb adózási feltételeket határoznak meg. Ennek megfelelően a környezetvédelmi adókedvezmény vagy környezetvédelmi adók alóli mentesség ⁽⁶⁹⁾, ideértve az adó-visszatérítést is, legalább közvetetten hozzájárulhat a környezetvédelem szintjének javításához. A környezetvédelmi adóknak a környezeti szempontból káros magatartás visszaszorításával kapcsolatos általános célkitűzése azonban nem szorulhat háttérbe. Az adókedvezménynek szükségesnek kell lennie, valamint objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumokon kell alapulnia, az érintett vállalkozásoknak pedig hozzá kell járulniuk a környezetvédelem szintjének javításához. Ez elérhető adó-visszatérítés formájában nyújtott kompenzációval, amellyel a vállalkozások nem mentesülnek az adó megfizetése alól, viszont az adóösszeg várható növekedésére tekintettel rögzített összegű éves kompenzációban részesülnek.
- (164) A Hatóság legfeljebb 10 évre engedélyezi a támogatási programokat. Ezen időszakot követően a Szerződő Fél ismét bejelentheti az intézkedést, ha újraértékeli az érintett támogatási intézkedés megfelelőségét.
- (165) A Hatóság úgy ítéli meg, hogy az adókedvezmények nem hátráltatják a kitűzött általános célok elérését, és legalább közvetett módon hozzájárulnak a környezetvédelem szintjének javításához, ha a Szerződő Fél bizonyítja, hogy a könnyítések nélküli helyzethez képest i. a kedvezmények megfelelően célozzák a magasabb adók által leginkább érintett vállalkozásokat; és hogy ii. a magasabb adók általánosan alkalmazandók.
- (166) Ebből a célból a Hatóság értékeli a Szerződő Felek által benyújtott információkat. Ezen információknak tartalmazniuk kell egyfelől az adómentességek vagy adókedvezmények kedvezményezetteinek gazdasági ágazatát (ágazatait) vagy kategóriáit, másfelől az egyes érintett ágazatok főbb kedvezményezetteinek helyzetét, valamint arra vonatkozó információt, hogy az adózás miként járul hozzá a környezetvédelemhez. A mentességet kapott ágazatokról megfelelő leírást kell adni, valamint be kell nyújtani egy listát az egyes ágazatok legnagyobb kedvezményezetteiről (különös tekintettel a forgalom volumenére, a piaci részesedésre és az adóalap méretére).
- (167) Valamennyi egyéb, nem harmonizált környezetvédelmi adó esetében a Szerződő Félek egyértelműen meg kell határozniuk az adókedvezmények hatályát a támogatás szükségességének és arányosságának bizonyítása céljából. E célból a Szerződő Félek a (166) bekezdésben meghatározott tájékoztatást kell nyújtania. A Szerződő Felek dönthetnek úgy, hogy a kedvezményezetteknek (a (163) bekezdésben említett) adó-visszatérítésként nyújtanak támogatást. E megközelítés alkalmazása esetén a kedvezményezetteket továbbra is érinti a környezeti adóval közvetíteni kívánt árjelzés, de a fizetendő adóösszeg várható emelkedése csak korlátozott mértékű lesz.
- (168) A Hatóság akkor tekinti a támogatást szükségesnek, ha az alábbi kumulatív feltételek teljesülnek:
- a) a kedvezményezettek kiválasztása objektív és átlátható kritériumokon alapul, és a támogatást egyazon ágazatban minden versenytárs számára alapvetően azonos módon nyújtják, ha azok tényszerűen hasonló helyzetben vannak;
 - b) a csökkentés nélküli környezetvédelmi adó a bruttó hozzáadott érték arányában kiszámított termelési költségek jelentős növekedését okozza az egyéni kedvezményezettek minden egyes ágazatában vagy kategóriájában; és
 - c) a termelési költségek jelentős növekedését nem lehet áthárítani a fogyasztóra úgy, hogy ez ne eredményezne jelentős csökkenést az értékesítésben.

⁽⁶⁸⁾ Sok esetben az adókedvezmény előnyeit élvező vállalatokra jellemző az adó által célzott legkárosabb magatartás.

⁽⁶⁹⁾ Ennek egy lehetséges módja az adójóváírás formájában nyújtott kompenzáció, amellyel a vállalkozások nem mentesülnek az adó megfizetése alól, viszont erre való tekintettel egyösszegű kompenzációban részesülnek.

(169) A Hatóság akkor tekinti a támogatást arányosnak, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a) a kedvezményezettek fizetik be a nemzeti környezetvédelmi adó legalább 20 %-át; vagy
- b) az adókedvezmény a Szerződő Fél és a kedvezményezettek vagy a kedvezményezettek társulásai közötti megállapodások megkötésétől függ, amelyek keretében a kedvezményezettek vagy a kedvezményezettek társulásai olyan környezetvédelmi célok megvalósítását vállalják, amelyeknek hatása azonos azzal, mintha a kedvezményezettek fizetnék be a nemzeti adó legalább 20 %-át. Az ilyen megállapodások vagy vállalkások többek között kapcsolódhatnak az energiatárolás csökkentéséhez, a kibocsátások csökkentéséhez, vagy bármely más környezetvédelmi intézkedéshez. Az ilyen megállapodásoknak meg kell felelniük az alábbi kumulatív feltételeknek:
 - i. a megállapodások lényegét a Szerződő Felek megtárgyalják, és rögzítik a szükséges célokat, valamint a célok elérésére vonatkozó ütemtervet;
 - ii. a Szerződő Felek gondoskodnak a megállapodásokban rögzített kötelezettségvállalások független ⁽⁷⁰⁾ és megfelelő időben történő ellenőrzéséről; és
 - iii. a megállapodásokat bizonyos időszakokként felülvizsgálják a technológiai és egyéb fejlemények figyelembevételével, és hatékony szankciókat állapítanak meg arra az esetre, ha a kötelezettségvállalásokat nem teljesítik.

(170) A villamosenergia-termelésre használt másodlagos energiahordozókra kivetett szén-dioxid-adó esetében az adó megfizetéséért a villamosenergia-ellátó felelős. Az ilyen szén-dioxid-adó meghatározható úgy, hogy a szén-dioxid-kibocsátás megadóztatásával alátámassza a kibocsátáskereskedelmi rendszer kibocsátási egységeinek árszintjét, és ahhoz közvetlenül kapcsolódjon. Ha azonban az adóköltéseket a villamosenergia-fogyasztóra hárítják, a villamos energia ára emelkedik. Ebben az esetben a szén-dioxid-adó hatása az ETS kibocsátási egységek áthárított és a villamosenergia-díjban foglalt költségeinek hatásához mérhető (a kibocsátás közvetett költségei).

(171) Ezért ha a (170) bekezdésben említett adót úgy alakítják ki, hogy közvetlenül kapcsolódjon a kibocsátáskereskedelmi rendszer kibocsátási egységeinek árszintjéhez, és célja a kibocsátási egységek árszintjének növelése legyen, akkor mérlegelni lehet a magasabb közvetett költségekért nyújtott kompenzációt. A Hatóság kizárólag akkor tekinti az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek az intézkedést, ha az alábbi kumulatív feltételek teljesülnek:

- a) a támogatást kizárólag az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei 2012 utáni kereskedelmi rendszerének kontextusában hozott egyes állami támogatási intézkedésekről szóló iránymutatás ⁽⁷¹⁾ II. mellékletében felsorolt ágazatok és alágazatok számára nyújtják az adó révén jelentkező további közvetett költségek kompenzációjára;
- b) a támogatási intenzitást és a maximális támogatási intenzitásokat az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei 2012 utáni kereskedelmi rendszerének kontextusában hozott egyes állami támogatási intézkedésekről szóló iránymutatás (27)–(30) bekezdésben foglaltak szerint számítják ki. A kibocsátási egység határidős ára helyettesíthető a nemzeti adó mértékével; és
- c) támogatást egy összegben kell odaítélni, amely abban az évben fizethető a kedvezményezettnek, amikor a költségek felmerültek, vagy a következő évben. Amennyiben a támogatást abban az évben fizetik ki, amelyikben a költségek felmerültek, gondoskodni kell egy utólagos nyomkövetési mechanizmusról, amellyel biztosítható, hogy a túlfizetett támogatási összegeket a következő év július 1. előtt visszafizetik.

3.7.2. A megújuló energiaforrásból származó energiatermelés támogatásának finanszírozásával összefüggő csökkentés formájában nyújtott támogatás ⁽⁷²⁾

(172) A megújuló energiaforrásból származó energiatermelés támogatásának díjak útján történő finanszírozásának nem célja egy negatív externália megszüntetése, és ennek megfelelően nincs közvetlen környezeti hatása. Ezek a díjak ezért alapvetően különböznek a (162) bekezdés szerint a villamos energiát terhelő közvetett adóktól, még akkor is, ha magasabb villamosenergia-árat eredményeznek. A villamosenergia-költségek ilyen növekedése egyértelműen megjelenhet egy konkrét díj formájában, amelyet a villamosenergia-fogyasztótól szednek be a villamosenergia-díjon felül, vagy közvetetten jelentkezhet a villamosenergia-ellátókat a megújulóenergia-vásárlási kötelezettség révén terhelő többletköltségek útján, amelyeket azután áthárítanak vevőikre, a villamosenergia-fogyasztókra. Jellemző példa erre a villamosenergia-ellátók által a zöld tanúsítványok útján meghatározott százalékos arányban kötelezően megvásárolt megújuló energia, amelyért az ellátónak nem jár kompenzáció.

⁽⁷⁰⁾ A cél szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az ellenőrzést állami vagy magánszektorbeli testület végzi.

⁽⁷¹⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság 522/12/COL sz. határozatával fogadták el (HL L 296., 2013.11.7., 25. o.).

⁽⁷²⁾ A belső piaci jogszabályok, a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről és az 1228/2003/EK rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 714/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 211., 2009.8.14., 15. o.), valamint az ezek nyomán kidolgozott hálózati előírások és iránymutatások) nem jogosítanak fel a fogyasztók díjszabási rendszereken belüli keresztfinanszírozására.

- (173) Amennyiben a megújulóenergia-támogatás finanszírozásának költségeit áthárítják az energiafogyasztókra, akkor ezt elvben úgy kell végrehajtani, hogy az ne vezessen hátrányos megkülönböztetéshez az energiafogyasztók között. A megújuló forrásból származó energia támogatására szolgáló, megfelelő finanszírozási alap biztosításához és ezáltal a megújuló energiaforrásokra vonatkozóan EGT-szinten meghatározott célkitűzések teljesítéséhez azonban e költségek célzott csökkentésére lehet szükség ⁽⁷³⁾. Másrészt ahhoz, hogy a megújuló energia támogatásának finanszírozási költségei által különösen súlyosan érintett vállalkozások ne kerüljenek versenyhátrányba, a Szerződő Felek részleges kompenzációt nyújthatnak e többletköltségek tekintetében. Ilyen kompenzáció hiányában előfordulhat, hogy a megújuló energia támogatásának finanszírozása fenntarthatatlanná válik, és a közvélemény csak kismértékben fogadja el a megújuló energia támogatását célzó, ambiciózus intézkedéseket. Másrészt, ha a kompenzáció túlzott mértékű, vagy túl sok villamosenergia-fogyasztó részesül benne, akkor is veszélybe kerülhet a megújuló forrásból származó energia támogatásának átfogó finanszírozása, a megújulóenergia-támogatást ugyanolyan csekély mértékben fogadhatják el és különösen jelentőssé válhat a verseny és a kereskedelem torzulása.
- (174) A megújuló energia előállításához nyújtott támogatás költségeinek kompenzálása céljából nyújtott állami támogatások értékelése tekintetében a Hatóság kizárólag az ebben, valamint a 3.2.7. szakaszban meghatározott feltételeket alkalmazza.
- (175) Annak biztosításához, hogy a támogatás elősegítse a megújuló energiaforrásból származó energiatermelés finanszírozását, a Szerződő Feleknek igazolniuk kell, hogy a kedvezményezettek magasabb villamosenergia-díjban megjelenő többletköltségek kizárólag a megújuló energiaforrásokból származó energiatermelés támogatásából fakadtak. A többletköltségek nem haladhatják meg a megújuló forrásból származó energia előállításához nyújtott pénzügyi támogatás költségeit ⁽⁷⁴⁾.
- (176) A támogatásnak azokra az ágazatokra kell korlátozódnia, amelyek versenyhelyzetét villamosenergia-intenzitásuk és nemzetközi kereskedelemnek való kitettségük miatt veszélyeztetik a megújuló energiaforrásokból származó energiatermelés támogatásának finanszírozásával összefüggő költségek. Ennek megfelelően csak akkor nyújtható támogatás, ha a vállalkozás a 3. mellékletben felsorolt valamely ágazatban tevékenykedik ⁽⁷⁵⁾. A lista kizárólag a kompenzáció ezen típusára való jogosultság megállapítására használható.
- (177) Emellett annak figyelembevétele érdekében, hogy bizonyos ágazatok villamosenergia-intenzitás szempontjából heterogének lehetnek, egy Szerződő Fél a megújuló energia támogatásából eredő költségek csökkentését biztosító nemzeti programjának hatálya alá vonhat egy vállalkozást, ha az adott vállalkozás villamosenergia-intenzitása legalább 20 % ⁽⁷⁶⁾, és olyan ágazatban tevékenykedik, amelyben a kereskedelem intenzitása EGT-szinten legalább 4 %, még abban az esetben is, ha az adott ágazat nem szerepel a 3. mellékletben ⁽⁷⁷⁾. A vállalkozás villamosenergia-intenzitásának kiszámításához a villamosenergia-fogyasztás hatékonyságára vonatkozó szabványos referenciáértékeket kell használni, amennyiben az adott ágazatban rendelkezésre állnak ilyenek.
- (178) A támogatható ágazaton belül a Szerződő Feleknek biztosítaniuk kell, hogy a kedvezményezettek kiválasztása objektív, megkülönböztetésmentes és átlátható kritériumokon alapuljon, és hogy a támogatást egyazon ágazatban minden versenytárs számára alapvetően azonos módon nyújtják, ha azok tényszerűen hasonló helyzetben vannak.
- (179) A Hatóság akkor tekinti a támogatást arányosnak, ha a kedvezményezettek a többletköltségek legalább 15 %-át csökkentés nélkül fizetik.
- (180) Mivel azonban a megújuló energiával kapcsolatos pótdíjak az elmúlt években jelentősen megemelkedtek, előfordulhat, hogy a megújuló energiával kapcsolatos pótdíj teljes összegének 15 %-os önrésze több, mint amennyit a teherrel különösen súlyosan érintett vállalkozások viselni tudnak. Ezért a Szerződő Feleknek

⁽⁷³⁾ A 2009/28/EK irányelv határozza meg az összes tagállamra nézve kötelező, megújuló energiával kapcsolatos célkitűzéseket. Izland és Norvégia ugyancsak kötelezettséget vállalt az irányelv szerinti, megújuló energiával kapcsolatos célkitűzésekre. Az irányelv Liechtensteinre nem alkalmazandó.

⁽⁷⁴⁾ Az okozati összefüggés igazolásának legközvetlenebb módja a villamosenergia-díjon felül kiszabott olyan díjra vagy illetékre történő hivatkozás, amelyet kizárólag a megújuló energiaforrásokból származó energiatermelés finanszírozására fordítanak. A többletköltségek igazolásának közvetett módja lehet, ha kiszámítják a villamosenergia-ellátónak a zöld tanúsítványokból eredő magasabb nettó költségei hatását, és a magasabb nettó költségeknek az energiaellátó általi áthárítását feltételezve kiszámítják a villamosenergia-díjra gyakorolt hatást.

⁽⁷⁵⁾ Iránymutatásában a Bizottság úgy véli, hogy ilyen kockázatok azon ágazatok esetében állnak fenn, amelyekben a kereskedelem intenzitása uniós szinten 10 %, amikor az ágazat villamosenergia-intenzitása uniós szinten 10 %. Emellett hasonló kockázat merül fel azokban az ágazatokban, amelyekben a kereskedelem intenzitása mérsékeltebb, de legalább 4 %, de a villamosenergia-intenzitás jóval magasabb, legalább 20 %, vagy amelyek gazdaságilag hasonlóak (pl. helyettesíthetőség következtében). Ugyanezen kockázat áll fenn azokban az ágazatokban is, amelyekben a villamosenergia-intenzitás némileg alacsonyabb, de legalább 7 %, a kereskedelem intenzitása pedig rendkívül magas, legalább 80 %. A támogatható ágazatok listája ez alapján készült. Végül pedig a következő ágazatok azért kerültek a listára, mivel gazdasági szempontból hasonlítanak a listán szereplő más ágazatokhoz, és helyettesíthető termékeket állítanak elő: acélöntés, könnyűfémöntés, egyéb nem vas fém öntése, mivel helyettesíthető a vasöntéssel; válogatott anyagok hasznosítása, mivel helyettesíthető a listán szereplő elsődleges termékekkel.

⁽⁷⁶⁾ A 4. melléklet ismerteti, hogyan kell kiszámítani a vállalkozások villamosenergia-intenzitását.

⁽⁷⁷⁾ Ez a vizsgálat szolgáltatási ágazatban tevékenykedő vállalkozás esetében is alkalmazható.

lehetőségük van arra, hogy a megújuló energia támogatásának finanszírozásából eredő, vállalkozásonként fizetendő költségek összegét szükség esetén a vállalkozás bruttó hozzáadott értékének ⁽⁷⁸⁾ 4 %-ára korlátozza. A legalább 20 %-os villamosenergia-intenzitású vállalkozások esetében a Szerződő Felek az érintett vállalkozás bruttó hozzáadott értékének 0,5 %-ára korlátozhatják a teljes fizetendő összeget.

- (181) Amennyiben a Szerződő Felek úgy döntenek, hogy elfogadják a bruttó hozzáadott érték 4, illetve 0,5 %-ában meghatározott korlátozást, akkor e korlátozásnak az összes támogatható vállalkozásra vonatkoznia kell.
- (182) A Szerződő Felek intézkedéseket hozhatnak annak biztosítására, hogy az e szakasz alkalmazásában felhasznált, bruttó hozzáadott értékre vonatkozó adatok magukban foglalják az összes megfelelő munkaerőköltséget.
- (183) A Szerződő Felek a támogatást nyújthatják a díjak csökkentése formájában, vagy rögzített összegű éves kompenzációként (adóvisszatérítés) vagy a kettő kombinációjaként ⁽⁷⁹⁾. Amennyiben a támogatást a fizetendő terhek csökkentésének formájában nyújtják, gondoskodni kell egy utólagos nyomonkövetési mechanizmusról, amellyel biztosítható, hogy a túlfizetett támogatási összegeket a következő év július 1. előtt visszafizetik. Amennyiben a támogatást rögzített összegű éves kompenzációként nyújtják, azt a múltbeli adatok, vagyis az egy adott referenciaévben mért villamosenergia-fogyasztási szint vagy bruttó hozzáadott érték alapján kell kiszámítani. A kompenzáció összege nem haladhatja meg azt a támogatási összeget, amelyet a vállalkozás az e szakaszban meghatározott paraméterek alkalmazása esetén kapott volna a referenciaévben.

3.7.3. A megújuló energiaforrásból származó energiatermelés támogatásának finanszírozásával összefüggő terhek csökkentése formájában megvalósuló támogatásra vonatkozó átmeneti szabályok

- (184) A Szerződő Feleknek legkésőbb 2019. január 1-jétől kell alkalmazniuk a 3.7.2. szakaszban rögzített támogathatósági és arányossági kritériumokat. Az azt megelőző időszakra nyújtott támogatások akkor minősülnek összeegyeztethetőnek, ha megfelelnek ugyanazoknak a kritériumoknak.
- (185) Emellett a Hatóság úgy véli, hogy a megújuló energiaforrásból származó villamosenergia-termelés támogatásának finanszírozásával összefüggő terhek csökkentése formájában a 2019-et megelőző évekre nyújtott támogatások akkor minősülnek az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek, ha megfelelnek a meghatározott átállási terv előírásainak.
- (186) Annak érdekében, hogy az egyes vállalkozások ne szembesüljenek hirtelen változásokkal, átállási tervet kell kidolgozni, amelynek célja a 3.7.2. szakaszban rögzített támogathatósági és arányossági kritériumok alkalmazásából fakadó támogatási szintekre való fokozatos átállás.
- (187) Amennyiben a támogatást az ezen iránymutatás alkalmazásának időpontja előtti időszakra nyújtották, a tervnek a kritériumok fokozatos alkalmazását is elő kell írnia erre az időszakra vonatkozóan.
- (188) Amennyiben a megújuló energiaforrásból származó villamosenergia-termelés támogatásának finanszírozásával összefüggő terhek csökkentése formájában megvalósuló támogatást az ezen iránymutatás alkalmazásának időpontja előtt ítélték oda olyan vállalkozásoknak, amelyek a 3.7.2. szakasz értelmében nem támogathatók, az ilyen támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető, ha az átállási terv a pótdíj többletköltségei tekintetében csökkentés nélkül legalább 20 %-os önrészt ír elő, amelyet fokozatosan kell bevezetni legkésőbb 2019. január 1-jéig.
- (189) Az átállási tervben figyelembe kell venni a megújuló energiával kapcsolatos politika összes vonatkozó gazdasági tényezőjét.
- (190) Az átállási tervet a Hatóság hagyja jóvá.
- (191) Az átállási tervet legkésőbb az ezen iránymutatás alkalmazásának időpontjától számított 12 hónapon belül meg kell küldeni a Hatóságnak.

3.8. Energetikai infrastruktúra irányuló támogatás

- (192) A korszerű energetikai infrastruktúra elengedhetetlen az EGT energiabiztonságában kulcsszerepet játszó integrált energiapiac létrehozásához és ahhoz, hogy az EGT megvalósíthassa a szélesebb körű, éghajlatváltozással

⁽⁷⁸⁾ A 4. melléklet ismerteti, hogyan kell kiszámítani a vállalkozások bruttó hozzáadott értékét.

⁽⁷⁹⁾ A rögzített összegű éves kompenzáció (adóvisszatérítés) használatának előnye, hogy a kompenzált vállalkozásokat ugyanúgy érinti a villamos energia határköltségének emelkedése (vagyis többletfogyasztás esetén a villamosenergia-költség MWh-nként való emelkedése), ezáltal pedig korlátozható az ágazatban esetlegesen bekövetkező versenytorzulás.

kapcsolatos és energiaügyi célkitűzéseit. A Bizottság az európai jelentőségű energetikai infrastruktúrákhoz 2020-ig szükséges beruházások összértékét mintegy 200 milliárd EUR-ra becsülte ⁽⁸⁰⁾. Ez a becslés az belső energiapiac kialakításához, az ellátás biztonságának biztosításához és a megújuló energiaforrások integrálásához kapcsolódó, átfogó európai uniós szakpolitikai célkitűzések megvalósításához szükséges infrastruktúra értékelésén alapult. Ha a piaci szereplők nem tudják megteremteni a szükséges infrastruktúrát, állami támogatásra lehet szükség a piaci hiányosságok leküzdéséhez és annak biztosításához, hogy az EGT jelentős infrastrukturális igényei megvalósuljanak. Különösen igaz ez a határokon átnyúló vagy a regionális kohéziót előmozdító infrastrukturális projektek esetében. Az energetikai infrastruktúrára irányuló támogatásnak elvben beruházási támogatásnak kell lennie, amely kiterjed a korszerűsítésre és a fejlesztésre.

3.8.1. Közös érdekű cél

- (193) Az energetikai infrastruktúra a működőképes energiapiac előfeltétele. Az energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás megerősíti a belső energiapiacot. Fokozza a rendszer stabilitását, a termelési kapacitások megfelelőségét, a különböző energiaforrások integrálását és a kevésbé fejlett hálózatokon belüli energiaellátást. A Hatóság úgy véli, hogy az energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás előnyös a belső piac szempontjából, és így hozzájárul a közös érdekű célkitűzések megvalósításához.

3.8.2. Az állami beavatkozás szükségessége

- (194) Az energetikai infrastruktúrába történő beruházásokra többnyire piaci hiányosságok jellemzők. Az energetikai infrastruktúra területén potenciálisan felmerülő piaci hiányosságok egyike koordinációs problémákkal kapcsolatos. A beruházók eltérő érdekei, valamint az együttműködés eredményével és a hálózatra gyakorolt hatásokkal kapcsolatos bizonytalanságok megakadályozhatják egy projekt kidolgozását vagy eredményes tervezését. Ugyanakkor az energetikai infrastruktúra jelentős mértékű pozitív externáliákat idézhet elő, amikor az infrastruktúra költségei és előnyei nem egyenletesen jelentkeznek a különböző piaci szereplőknél és Szerződő Feleknél.
- (195) A (194) bekezdésben említett piaci hiányosságok orvoslása érdekében az energetikai infrastruktúrára a belső energiapiacról szóló jogszabályok ⁽⁸¹⁾ szerint jellemzően a díjakkal és a hozzáféréssel kapcsolatos előírások és szétválasztási követelmények vonatkoznak.
- (196) A finanszírozás tekintetében a piaci hiányosság a kötelező felhasználói díjszabáson kívül többek között állami támogatással orvosolható. Ezért az energetikai infrastruktúra területén az állami támogatás szükségességének bizonyítás tekintetében a (197) és a (198) bekezdésben ismertetett elvek alkalmazandók.
- (197) A Hatóság úgy véli, hogy a 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁸²⁾ meghatározott közös érdekű projektek, az intelligens hálózatok és a támogatott területeken történő infrastrukturális beruházások tekintetében a pozitív externáliák és a koordinációs problémák formájában jelentkező piaci hiányosságok olyan mértékűek, hogy a díjakból történő finanszírozás elégtelen lehet, és állami támogatás nyújtható.
- (198) A (197) bekezdés hatálya alá tartozó és a belső energiapiaci jogszabályok alól részben vagy egészen mentesülő energetikai infrastruktúra projektek, valamint a (197) bekezdés hatálya alá nem tartozó projektek esetében a Hatóság eseti alapon értékeli az állami támogatás szükségességét. Ezen értékelés keretében a Hatóság az alábbi tényezőket vizsgálja: i. a piaci hiányosság milyen mértékben hátráltatja a szükséges infrastruktúra optimális biztosítását; ii. harmadik felek milyen mértékben férnek hozzá az infrastruktúrához és díjakra vonatkozó szabályozás hatálya alá tartozik-e az infrastruktúra; és iii. milyen mértékben járul hozzá az EGT energiaellátásának biztonságához.
- (199) Kőolajipari infrastruktúra projektek esetében a Hatóság feltételezi, hogy nincs szükség állami támogatásra. A Szerződő Felek ugyanakkor kivételes körülmények között – kellően indokolt esetben – állami támogatást nyújthatnak.

⁽⁸⁰⁾ Az „Energy infrastructure investment needs and financing requirements” (Energiainfrastruktúra-beruházási igények és finanszírozási követelmények) című bizottsági szolgálati munkadokumentum, SEC(2011) 755, 2011.6.6., 2. o.

⁽⁸¹⁾ Az energiaügyi területén a belső piaci jogszabályok közé tartozik különösen a 2009/72/EK irányelv, a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.), az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 713/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 211., 2009.8.14., 1. o.), a 714/2009/EK rendelet (HL L 211., 2009.8.14., 15. o.), valamint a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 211., 2009.8.14., 36. o.).

⁽⁸²⁾ A transeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról szóló 347/2013/EU rendelet.

3.8.3. Megfelelőség

- (200) A Hatóság úgy véli, hogy a díjak ⁽⁸³⁾ megfelelő elsődleges eszközei az energetikai infrastruktúra finanszírozásának. A közös érdekű projektek, az intelligens hálózatok és a támogatott területeken történő infrastrukturális beruházások esetében azonban az állami támogatás az ilyen infrastruktúra részleges vagy teljes finanszírozására szolgáló megfelelő eszköznek tekinthető. Ezen esetekben a piaci hiányosságok gyakran megakadályozzák a díjakra vonatkozó szabályozás alapját képező „szennyező fizet” elv teljes körű végrehajtását, például azért, mert az új infrastrukturális beruházás finanszírozása céljából történt díjemelések olyan számottevő lenne, hogy visszatartó erővel hatna a beruházókra vagy az infrastruktúrát potenciálisan igénybe vevő fogyasztókra.

3.8.4. Ösztönző hatás

- (201) A támogatás ösztönző hatását a 3.2.4. szakaszban meghatározott feltételek alapján értékelik.

3.8.5. Arányosság

- (202) A támogatási összeget az infrastruktúrával kapcsolatban kitűzött célok megvalósításához szükséges minimumra kell korlátozni. Az infrastruktúrához nyújtott támogatás esetében feltételezik, hogy az ellentétes forgatókönyv az a helyzet, amikor a projekt nem valósulna meg. Ezért az elszámolható költség a finanszírozási hiánynak felel meg.
- (203) Az infrastruktúrával kapcsolatos támogatási intézkedések esetében a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- (204) A Hatóság előírja, hogy a Szerződő Felek egyértelműen és külön azonosítsanak bármely más támogatási intézkedést, amely hatással lehet az infrastruktúrához nyújtott támogatásra.

3.8.6. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése

- (205) Tekintettel a belső energiapiaci jogszabályoknak a verseny fokozását célzó, meglévő előírásaira, a Hatóság úgy véli, hogy a belső piaci szabályozás hatálya alá tartozó, energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás nem okoz indokolatlan torzító hatást.
- (206) Ha az infrastruktúra részben vagy egészen mentesül a belső energiapiaci jogszabályok alól vagy nem tartozik annak hatálya alá, valamint a föld alatti gáztároló létesítmények esetében a Hatóság eseti alapon értékeli a verseny lehetséges torzulásait, figyelembe véve különösen azt, hogy harmadik felek milyen mértékben férnek hozzá a támogatott infrastruktúrához, az alternatív infrastruktúrákhoz való hozzáférés lehetőségét, valamint a kedvezményezett piaci részesedését.

3.9. A termelési kapacitások megfelelőségének biztosításához nyújtott támogatás

- (207) A megújuló energiaforrások részarányának növekedésével a villamosenergia-termelés viszonylag állandó és folyamatos ellátást biztosító, nagyobb számú Szerződő Félnél különböző forrásokból származó, kisebb mennyiségű energiát biztosító, nagyobb számú ellátó rendszerévé alakul. Az elmozdulás új kihívásokat teremt a termelési kapacitások megfelelőségének biztosítása tekintetében.
- (208) Ezenfelül a piaci és szabályozási hiányosságok miatt elégtelenek lehetnek a termelési kapacitással kapcsolatos beruházások. Ez történhet például egy olyan helyzetben, amikor maximalizálják a nagykereskedelmi árakat, és a villamosenergia-piacok nem képesek megfelelő beruházási ösztönzőket teremteni.
- (209) Ennek következtében egyes Szerződő Felek intézkedéseket kívánnak bevezetni a termelési kapacitások megfelelőségének biztosítása céljából, jellemzően azáltal, hogy már a termelési kapacitás pusztán rendelkezésre állásáért is támogatást nyújtanak a termelőknek ⁽⁸⁴⁾.

⁽⁸³⁾ A 2009/72/EK és a 2009/73/EK irányelvben foglalt szabályozási keret meghatározza az azon hozzáférési és használati díjak szabályozásának alapját képező indokokat és elveket, amelyeket a szállítási és elosztórendszerek üzemeltetői az ilyen infrastruktúrákba történő beruházásoknak és azok fenntartásának finanszírozására fordítanak.

⁽⁸⁴⁾ A Bizottság 2013. november 5-i C(2013) 7243 final „A villamos energia belső piacának megteremtése és az állami beavatkozások optimális hozzájárulása” című közleményében és az azt kísérő, 2013. november 5-i SWD(2013) 438 final „Generation Adequacy in the internal electricity market – guidance on public interventions” (A termelési kapacitások megfelelősége a villamos energia belső piacán – útmutató az állami beavatkozásokhoz) című szolgálati munkadokumentumban kifejezetten kitért a termelési kapacitások megfelelősége biztosításának kérdésére.

3.9.1. Közös érdekű cél

- (210) A termelési kapacitások megfelelőségére vonatkozó intézkedések számos módon kidolgozhatók, lehetnek beruházási és működési támogatások (elvből kizárólag a villamos energia biztosítására való rendelkezésre állás iránti kötelezettségvállalás jutalmazása), és különböző célkitűzésekre irányulhatnak. Céljuk lehet például a szél- és napenergia-termelés különböző formáinak gyors változásaihoz alkalmazkodó termelési kapacitások hiányával kapcsolatos, rövid távú problémák megoldása, vagy meghatározhatnak a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos olyan célt, amelyet a Szerződő Felek a rövid távú megfontolásoktól függetlenül meg kívánnak valósítani.
- (211) A termelési kapacitások megfelelőségének biztosításához nyújtott támogatás ellentétes lehet a környezeti szempontból káros – többek között a fosszilis tüzelőanyagok tekintetében nyújtott – támogatások fokozatos megszüntetésével. A Szerződő Feleknek ezért elsődlegesen a termelési kapacitások megfelelősége biztosításának olyan alternatív lehetőségeit – például a keresletoldali gazdálkodás ösztönzését és a rendszerösszekötő kapacitás növelését – kell mérlegelniük, amelyek nem hatnak kedvezőtlenül a környezeti vagy gazdasági szempontból káros támogatások fokozatos megszüntetésére irányuló célkitűzés megvalósítására.
- (212) Egyértelműen meg kell határozni az intézkedés pontos célkitűzéseit, ideértve a termelési kapacitások megfelelőségének biztosításával kapcsolatos probléma felmerülésének várható idejét és helyét. A termelési kapacitások megfelelőségének biztosításával kapcsolatban megállapított problémának összhangban kell lennie a termelési kapacitások megfelelőségének a Villamosenergia-piaci Átvitelrendszer-üzemeltetők Európai Hálózata által – a belső energiapiacról szóló jogszabályok értelmében – rendszeresen elvégzett vizsgálatával ⁽⁸⁵⁾.

3.9.2. Az állami beavatkozás szükségessége

- (213) A termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos problémának – és ezáltal a termelési kapacitások megfelelőségét biztosító állami támogatás szükségességének – természetét és okait megfelelően elemezni és számszerűsíteni kell, például a következők tekintetében: a csúcsterhelési vagy időszakos kapacitás hiánya vagy a keresletnek és a kínálatnak a rövid távú nagykereskedelmi piac által előidézett egyensúlyhiánya esetén jelentkező csúcskereslet. Ismertetni kell a számszerűsítéshez használt mértékegységet, és fel kell tüntetni az érték kiszámításához alkalmazott módszert.
- (214) A Szerződő Feleknek egyértelműen bizonyítaniuk kell, miért nem várható, hogy beavatkozás hiányában a piac megfelelő kapacitást képes biztosítani, amelyhez figyelembe kell venni a jelenlegi piaci és technológiai fejleményeket ⁽⁸⁶⁾.
- (215) Ebben az értékelésben a Hatóság – adott esetben – figyelembe veszi többek között a Szerződő Fél által biztosítandó alábbi tényezőket:
- a) a különböző forrásokból – többek között a szomszédos rendszerekből származó – energiafajták hatásának értékelését;
 - b) a keresletoldali részvétel hatásának értékelése, ideértve a keresletoldali gazdálkodás ösztönzésére irányuló intézkedések ismertetését ⁽⁸⁷⁾;
 - c) a rendszerösszekötők potenciális és tényleges meglétének értékelése, ideértve a folyamatban lévő vagy tervezett projektek leírását;
 - d) a termelési kapacitások megfelelőségének problémáját előidéző vagy súlyosbító bármely más tényező értékelését, ideértve a szabályozási vagy piaci hiányosságokat, például a nagykereskedelmi árak maximalizálását.

3.9.3. Megfelelőség

- (216) A támogatással mindössze a kapacitásnak az energiatermelő általi rendelkezésre bocsátása, vagyis villamos energia biztosítására való rendelkezésre állás iránti kötelezettségvállalás ellentételezhető, például a rendelkezésre bocsátott kapacitás MW-jánként. A támogatás nem terjedhet ki a villamos energia értékesítésének ellentételezésére, vagyis az értékesített MWh alapján nyújtott ellentételezésre.

⁽⁸⁵⁾ A 714/2009/EK rendelet, különösen a Villamosenergia-piaci Átvitelrendszer-üzemeltetők Európai Hálózatának feladatairól szóló 8. cikke. Különösen a Villamosenergia-piaci Átvitelrendszer-üzemeltetők Európai Hálózat által a termelési kapacitások uniós szintű megfelelőségének értékelésére kidolgozott módszer lehet megfelelő hivatkozási alap.

⁽⁸⁶⁾ Ilyen fejlemény lehet például a piac-összekapcsolásnak, a napon belüli ügyletek piacának, a kiegyenlítési piacoknak és a kiegészítő szolgáltatások piacainak, valamint a villamosenergia-tárolásnak az alakulása.

⁽⁸⁷⁾ A Bizottság továbbá figyelembe veszi az intelligens mérőberendezéseknek a 2009/72/EK irányelv I. mellékletével összhangban történő üzembe helyezéséhez, valamint az energiahatékonyságról szóló irányelv követelményeihez kapcsolódó terveket.

- (217) Az intézkedésnek nyitva kell állniuk és megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk mind a meglévő, mind a jövőbeli termelők, valamint a helyettesíthető technológiákat – például a keresletoldali visszajelzéseket vagy tárolási megoldásokat – alkalmazó termelők számára. A támogatást ezért olyan mechanizmus útján kell nyújtani, amely lehetővé teszi a potenciálisan eltérő futamidőket, amelyek megfelelnek az új beruházások új termelők által és eltérő technológiákkal történő megvalósításához szükséges időnek. Az intézkedésnek továbbá figyelembe kell vennie, hogy a rendszerösszekötő kapacitás milyen mértékben képes orvosolni a termelési kapacitások megfelelő-ségével kapcsolatos lehetséges problémákat.

3.9.4. Ösztönző hatás

- (218) A támogatás ösztönző hatását az ezen iránymutatás 3.2.4. szakaszában meghatározott feltételek alapján értékelik.

3.9.5. Arányosság

- (219) A támogatás teljes összegét úgy kell kiszámítani, hogy az a kedvezményezettek számára ésszerűnek tekinthető megtérülési rátát biztosítson.
- (220) A világos, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételeken alapuló, valamint a kijelölt célkitűzésre hatékonyan összpontosító, versenyztetéses ajánlattételi eljárást olyannak tekintik, amely rendes körülmények között ésszerű megtérülési rátákat biztosít.
- (221) Az intézkedésnek olyan beépített mechanizmusokat kell magában foglalnia, amelyek megakadályozzák a váratlan nyereség kialakulását.
- (222) Az intézkedést úgy kell kialakítani, hogy a rendelkezésre állásért fizetett ár automatikusan a nulla felé tendáljon, amikor a biztosított kapacitás várhatóan elegendő lesz a kapacitáskereslet kielégítésére.

3.9.6. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése

- (223) Az intézkedést úgy kell kidolgozni, hogy valamennyi olyan kapacitás esetében igénybe vehető legyen, amely képes hatékonyan hozzájárulni a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos problémák kezeléséhez, különösen figyelembe véve az alábbi tényezőket:
- a) a különböző technológiákat alkalmazó termelők és az egyenértékű műszaki teljesítményt szavatoló intézkedéseket, például keresletoldali gazdálkodást, rendszerösszekötőket és tárolást kínáló gyártók részvétele. A (219) bekezdés sérelme nélkül a részvétel korlátozása kizárólag akkor indokolt, ha a műszaki teljesítmény nem felel meg a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos probléma kezeléséhez szükséges szintnek. Ezenfelül a termelési kapacitások megfelelőségével kapcsolatos intézkedésnek lehetővé kell tennie a kereslet és a kínálat potenciális összevonását;
 - b) más Szerződő Felek gyártóinak részvétele akkor, ha a részvétel fizikailag lehetséges, különösen regionális viszonylatban, azaz ha a kapacitás ténylegesen az intézkedést végrehajtó Szerződő Fél rendelkezésére bocsátható, és az intézkedésben meghatározott kötelezettségek végrehajthatók ⁽⁸⁸⁾;
 - c) kellő számú termelő részvétele ahhoz, hogy versenyképes árat állapíthassanak meg a kapacitás tekintetében;
 - d) a belső piacon – például a kivitel korlátozása, a nagykereskedelmi árak maximalizálása, az ajánlattételhez kapcsolódó korlátozások, illetve a napon belüli vagy kiegyenlítési piacokat is érintő piac-összekapcsolási műveletet akadályozó más intézkedések nyomán – jelentkező negatív hatások elkerülése.
- (224) Az intézkedésnek teljesítenie kell az alábbiakat:
- a) nem csökkenti a rendszerösszekötő kapacitásba történő beruházás ösztönzőit;
 - b) nem ássa alá a piac-összekapcsolást, többek között a kiegyenlítési piacokat sem;
 - c) nem hátráltatja az intézkedés előtt hozott, energiatermeléssel kapcsolatos beruházási döntéseket, illetve a gyártóknak a kiegyenlítési piaccal vagy a kiegészítő szolgáltatások piacával kapcsolatos döntéseit;

⁽⁸⁸⁾ A programokat ki kell igazítani, ha az ilyen programokban való, határokon átnyúló részvétel megkönnyítése érdekében közös szabályokat fogadnak el.

- d) nem erősíti meg indokolatlan mértékben a piaci erőfölényt;
- e) egyenértékű műszaki és gazdasági jellemzők esetén az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiatermelőknek kedvez.

3.10. *Értékesíthető engedélyek formájában nyújtott támogatás*

- (225) Értékesíthető engedélyek rendszere hozható létre a szennyező anyagok, például a NO_x kibocsátásának csökkentése érdekében ⁽⁸⁹⁾. A rendszerek tartalmazhatnak állami támogatást, különösen akkor, amikor a Szerződő Felek a piaci értékük alatt nyújtanak engedélyeket és juttatásokat. Ha a Szerződő Fél által kiadott engedélyek teljes mennyisége nem éri el a vállalkozások teljes várható szükségletét, a környezetvédelem szintjére gyakorolt hatás összességében pozitív lesz. Az egyes vállalkozások szintjén, ha a megadott engedélyek nem fedezik a vállalkozás teljes várható szükségletét, a vállalkozásnak vagy csökkentenie kell az általa okozott szennyezést, ezzel hozzájárulva a környezetvédelem színvonalának emeléséhez, vagy a piacon további engedélyeket kell vásárolnia, ezzel ellentételezést fizetve a szennyezéséért.
- (226) Az értékesíthető engedélyek rendszerét az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekintik, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) az értékesíthető engedélyek rendszereit oly módon kell létrehozni, hogy magasabb szintű környezetvédelmi célok valósuljanak meg, amelyeket az érintett vállalkozásoknak a kötelező uniós szabványok alapján meg kell valósítaniuk;
 - b) a kiosztást átlátható módon kell végrehajtani objektív kritériumok és a rendelkezésre álló lehető legjobb minőségű adatok alapján, és az egyes vállalkozások tekintetében megállapított, piaci értékük alatti áron nyújtott értékesíthető engedélyek vagy juttatások teljes összege nem lehet magasabb a várható szükségleteknél, amelyeket az értékesítési rendszerek nélkül fennálló helyzet alapján kell becsülni;
 - c) az összegek megállapításának módszere nem kedvezhet bizonyos vállalkozásoknak vagy ágazatoknak, kivéve, ha azt magának a rendszernek a környezetvédelmi logikája indokolja, vagy ha szükség van ilyen szabályokra a környezetvédelmi politikáknak való megfeleléshez;
 - d) az új belépők elvben nem kaphatnak az adott piacon már működő vállalkozásoknál kedvezőbb feltételekkel nyújtott engedélyeket vagy juttatásokat. A meglévő létesítményeknek nyújtott, az új belépőknél magasabb szinten meghatározott támogatás nem akadályozhatja indokolatlanul a belépést.
- (227) A Hatóság a következő kritériumok alapján értékeli az értékesíthető engedélyek rendszeréhez kapcsolódó állami támogatás szükségességét és arányosságát:
- a) a kedvezményezettek kiválasztásának objektív és átlátható kritériumokon kell alapulnia, és a támogatást alapvetően azonos módon kell nyújtani egyazon ágazat minden konkurens szereplője számára, ha azok tényszerűen hasonló helyzetben vannak;
 - b) a teljes körű árverésnek jelentős termelési költség-növekedést kell eredményeznie minden ágazatban, illetve az egyes kedvezményezettek minden kategóriájában;
 - c) a termelési költségek jelentős növekedését nem lehet áthárítani a fogyasztóra úgy, hogy ez ne eredményezne jelentős értékesítés-csökkenést. Az elemzés elvégezhető többek között az adott ágazat termékár-rugalmasságának becslése alapján. Annak értékelésére, hogy az értékesíthető engedélyek rendszeréből származó költség-növekedés nem hárítható-e át a fogyasztókra, fel kell használni az értékesítés-veszteségre és ezeknek a vállalat nyereségességére gyakorolt hatására vonatkozó becsléseket;
 - d) az ágazat egyes vállalkozásainak ne legyen lehetőségük csökkenteni a kibocsátási szinteket annak érdekében, hogy elviselhető legyen az igazolások ára. A nem csökkenthető fogyasztás igazolása úgy történik, hogy megadják az EGT-ben a legjobb teljesítményt biztosító technika kibocsátási szintjeit, és ezeket használják viszonyítási szintnek. A legjobb teljesítményű technikát elérő vállalkozás legfeljebb az értékesíthető engedélyek

⁽⁸⁹⁾ C-279/08 P. sz., Bizottság kontra Hollandia ügy, (EBHT 2011., I-7671. o.).

rendszeréből adódó, a fogyasztókra nem áthárítható termelési költségnövekedésnek megfelelő támogatásban részesülhet. Az ennél rosszabb környezetvédelmi teljesítményű vállalkozások ennél alacsonyabb, a környezetvédelmi teljesítményükkel arányos támogatásban részesülhetnek.

3.11. Vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás

- (228) A vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott beruházási támogatás célja, hogy egyéni ösztönzőket teremtsen a negatív externáliáknak a jelentősebb szennyezést okozó vállalkozások olyan területekre való áthelyezésével történő csökkentéséhez, ahol ez a szennyezés kevesebb káros hatással jár, ami csökkenti a külső költségeket. Ezért a támogatás indokolható akkor, ha az áthelyezésre környezetvédelmi okokból kerül sor, de el kell kerülni, hogy más okból történő áthelyezéshez támogatást nyújtsanak.
- (229) A vállalkozások környezetvédelmi okokból más helyszínekre történő áthelyezése tekintetében nyújtott beruházási támogatást az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek kell tekinteni, amennyiben teljesülnek a 3.2.4. és a 3.2.7. szakaszban meghatározott és az alábbi kumulatív feltételek:
- a) a telephely változásának környezetvédelmi vagy megelőzési célból kell történnie, és azt illetékes közigazgatási hatóság által kiadott közigazgatási vagy bírósági határozatnak kell elrendelnie, vagy a vállalkozás és az illetékes közigazgatási hatóság közötti megegyezés alapján kell végbemennie;
 - b) a vállalkozásnak meg kell felelnie az új telephelynek helyet adó régióban alkalmazandó legszigorúbb környezetvédelmi szabályoknak.
- (230) Kedvezményezett lehet:
- a) egy városi vagy a 92/43/EGK tanácsi irányelv⁽⁹⁰⁾ alapján kijelölt különleges természetmegőrzési területen letelepedett, tevékenységét jogszerűen (vagyis megfelel valamennyi jogi követelménynek, beleértve a rá vonatkozó valamennyi környezeti szabványt) végző vállalkozás, amely jelentős mértékű szennyezést okoz, és amelynek ezen elhelyezkedése miatt megfelelőbb helyre kell költöznie; vagy
 - b) a 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁹¹⁾ („a Seveso III. irányelv”) hatálya alá tartozó telephely vagy létesítmény.
- (231) A vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás esetében az elszámolható költségek összegének meghatározásához a Hatóság különösen az alábbiakat veszi figyelembe:
- a) a következő hasznokat:
 - i. az elhagyott üzem vagy terület értékesítéséből vagy bérbeadásából származó hozam;
 - ii. a kisajátítás esetén fizetett kártérítés;
 - iii. az üzem áthelyezéséből eredő minden egyéb haszon, azaz az alkalmazott technológia tekintetében az áthelyezéskor történt fejlesztésből származó haszon, valamint az üzem jobb használatához kapcsolódó számviteli nyereség;
 - iv. kapacitásnöveléshez kapcsolódó beruházások;
 - b) a következő költségeket:
 - i. a terület megvásárlásával, valamint az elhagyott üzemmel azonos kapacitású új üzem megépítésével vagy megvásárlásával kapcsolatos költségek;
 - ii. a terület vagy épületek bérleti szerződésének felmondása miatt a vállalkozásra kirótt bírságok, amennyiben a telephely megváltoztatása közigazgatási vagy bírósági határozatnak való megfelelés érdekében történik.
- (232) A támogatási intenzitások az 1. mellékletben találhatók.

⁽⁹⁰⁾ A Tanács 1992. május 21-i 92/43/EGK irányelve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

⁽⁹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. július 4-i 2012/18/EU irányelve (HL L 197., 2012.7.24., 1. o.).

4. Értékelés

- (233) A verseny torzulásának további mérséklése érdekében a Hatóság egyes programok esetében előírhatja, hogy azok időtartamát korlátozzák (általában legfeljebb négy évre), és azokra vonatkozóan a (23) bekezdés értelmében végezzenek értékelést. Az értékelést olyan programok esetében kell elvégezni, amelyeknél a lehetséges versenytorzulás mértéke különösen nagy, vagyis amelyeknél a megvalósítás időben történő felülvizsgálata nélkül fennáll a verseny jelentős korlátozásának vagy torzulásának veszélye.
- (234) Tekintettel az értékelés céljaira, továbbá annak érdekében, hogy ne terheljék aránytalanul a Szerződő Feleket és a kisebb támogatási projekteket, az említett értékelés kizárólag a nagy támogatási költségvetéssel rendelkező és új jellemzőket tartalmazó támogatási programok esetében, illetve jelentős piaci, technológiai vagy szabályozási változás esetén írható elő. Az értékelést az állami támogatást nyújtó hatóságtól független szakértőnek kell végeznie a Hatóság által meghatározott közös módszertan alapján, és nyilvánosságra kell azt hozni. A Szerződő Félnek a támogatási programokkal együtt az értékelési terv tervezetét is közölnie kell, amely a Hatóság programról készített értékelésének szerves részét képezi majd.
- (235) Azon támogatási programok esetében, amelyek kizárólag jelentős költségvetésük miatt nem tartoznak az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá, a Hatóság ezen iránymutatás helyett az említett rendeletben meghatározott kritériumok alapján értékeli az összeegyeztethetőséget, ez alól kizárólag az értékelési terv képez kivételt.
- (236) Ahhoz, hogy a Hatóság megvizsgálhassa a támogatási program meghosszabbításának lehetőségét, az értékelést kellő időben – és a program lejártakor minden esetben – be kell nyújtani a Hatóság számára. Az egyes értékelések pontos alkalmazási körét és körülményeit a támogatási programot jóváhagyó határozatban kell megállapítani. Az összes hasonló célra irányuló, későbbi támogatási intézkedés (ideértve a (235) bekezdésben említett programok módosítását is) során célszerű figyelembe venni az értékelés eredményeit.

5. Alkalmazás

- (237) Ez az iránymutatás az elfogadás időpontjától alkalmazandó, és a környezetvédelem állami támogatásáról szóló, 2010. június 10-én közzétett iránymutatás⁽⁹²⁾ helyébe lép. Ez az iránymutatás 2020. december 31-ig alkalmazandó.
- (238) A Hatóság ezt az iránymutatást fogja alkalmazni valamennyi olyan bejelentett támogatási intézkedés esetében, amellyel kapcsolatban az iránymutatás alkalmazásának megkezdését követően határozathozatalra szólítják fel, még akkor is, ha a projekteket ezt megelőzően jelentették be. A jóváhagyott támogatási programok keretében nyújtott és az egyéni bejelentési kötelezettségnek megfelelően a Hatóság részére bejelentett egyedi támogatásokat azonban azon iránymutatás alapján kell értékelni, amely az egyedi támogatás alapjául szolgáló jóváhagyott támogatási programra vonatkozik.
- (239) A jogellenes környezetvédelmi vagy energetikai támogatást a nyújtása idején hatályos szabályoknak megfelelően, a jogellenes állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok megállapításáról szóló hatósági közleménnyel⁽⁹³⁾ összhangban értékeli, az alábbi kivétellel:

A megújuló energiaforrásból származó energiatermelés támogatásának finanszírozásával összefüggő terhek csökkentése formájában megvalósuló jogellenes támogatást a Hatóság a 3.7.2. és a 3.7.3. szakasz rendelkezéseivel összhangban fogja értékelni.

2011. január 1-jétől a (185) bekezdésben szereplő átállási tervnek a 3.7.2. szakaszban foglalt kritériumok és a (193) bekezdésben előírt önrész fokozatos alkalmazását is tartalmaznia kell. A Hatóság úgy tekinti, hogy az ezen időpontot megelőzően a megújuló energiaforrásból származó villamosenergia-termelés támogatásának finanszírozásával összefüggő terhek csökkentése formájában megvalósuló valamennyi támogatás az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek nyilvánítható⁽⁹⁴⁾.

- (240) A jogellenes támogatási programok keretében nyújtott egyedi támogatást azon iránymutatás alapján kell értékelni, amely az egyedi támogatás nyújtásakor a jogellenes támogatási programra vonatkozik. Amennyiben egy Szerződő Fél visszaigazolja az ilyen egyedi támogatásban részesülő kedvezményezett számára, hogy jogellenes program keretében előre meghatározott ideig a megújuló energiaforrásból származó és a kapcsolt energiatermelés elősegítéséhez nyújtott működési támogatásban részesül, az ilyen támogatást a teljes időszak során a megerősítés időpontjában a programban meghatározott feltételek szerint nyújtható, amennyiben a támogatás megfelel a megerősítés időpontjában hatályos szabályoknak.

⁽⁹²⁾ HL L 144., 2010.6.10., 1. o. és 29. sz. EGT-kiegészítés, 2010.6.10., 1. o.

⁽⁹³⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság 154/07/COL sz. határozatával fogadták el (HL L 73., 2009.3.19., 23. o.).

⁽⁹⁴⁾ A Hatóság álláspontja szerint az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a közös érdekekkel ellentétes mértékben a piaci feltételeket.

- (241) A Hatóság a következőkben javaslatot tesz a Szerződő Feleknek az EGT-megállapodás 62. cikkének (1) bekezdése alapján a létező környezetvédelmi és energetikai támogatási programjaikkal kapcsolatos megfelelő intézkedésekre:

Az ezen iránymutatás rendelkezéseinek való megfelelés érdekében a Szerződő Feleknek szükség esetén módosítaniuk kell ilyen programjaikat, hogy legkésőbb 2016. január 1-jéig összhangba hozzák azokat ezzel az iránymutatással, a következő kivételekkel:

- Szükség esetén a 3. jegyzőkönyv ⁽⁹⁵⁾ 1. része 1. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó, a megújuló energiaforrásokból származó energiatermelés elősegítéséhez nyújtott működési támogatást érintő meglévő támogatási programokat csak akkor kell ezen iránymutatás rendelkezéseire igazítani, ha a Szerződő Felek meghosszabbítják, a 10 éves időszak elteltével vagy a bizottsági határozat hatályvesztése után újra be kell jelenteniük vagy módosítaniuk ⁽⁹⁶⁾ kell meglévő programjaikat.
- Minden alkalommal, amikor egy Szerződő Fél visszaigazolja a kedvezményezett számára, hogy egy ilyen program keretében előre meghatározott ideig állami támogatásban részesül, az ilyen támogatás a teljes időszak során a megerősítés időpontjában a programban meghatározott feltételek szerint nyújtható.

- (242) A Hatóság felkéri a Szerződő Feleket, hogy a javasolt megfelelő intézkedésekhez az ezen iránymutatásnak a Hatóság honlapján történő közzétételétől számított két hónapon belül adják kifejezett, feltétel nélküli beleegyezésüket ⁽⁹⁷⁾. Válaszadás hiányában a Hatóság azt feltételezi, hogy az adott Szerződő Fél nem ért egyet a javasolt intézkedésekkel.

6. Jelentéstétel és nyomon követés

- (243) A 3. jegyzőkönyvvel összhangban a Szerződő Feleknek éves jelentést kell benyújtaniuk a Hatóság számára.

- (244) A Szerződő Feleknek gondoskodniuk kell arról, hogy részletes nyilvántartást vezessenek a támogatásnyújtást tartalmazó összes intézkedésről. E nyilvántartásoknak valamennyi olyan információt tartalmazniuk kell, amely szükséges annak megállapításához, hogy adott esetben betartották-e a elszámolható költségekre és a megengedhető maximális támogatási intenzitásra vonatkozó feltételeket. Ezeket a nyilvántartásokat a támogatás nyújtásának dátumától számított 10 évig meg kell őrizni, és kérésre a Hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

7. Felülvizsgálat

- (245) A Hatóság ezt az iránymutatást bármikor felülvizsgálhatja vagy módosíthatja, amennyiben ez a versenypolitikával összefüggő okok, vagy más EGT-s szakpolitikák és nemzetközi kötelezettségek figyelembevétele miatt szükséges.

⁽⁹⁵⁾ Az EFTA-államok közötti, Felügyeleti Hatóság és Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 3. jegyzőkönyve.

⁽⁹⁶⁾ Módosításnak minősül a 3. jegyzőkönyv 1. cikke (3) bekezdésének értelmében bejelentendő bármely módosítás.

⁽⁹⁷⁾ <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

1. MELLÉKLET

A BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSRA VONATKOZÓ, AZ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK RÉSZÉT KÉPEZŐ TÁMOGATÁSI INTENZITÁSOK

A környezetvédelmi támogatási intézkedések esetében az alábbi támogatási intenzitások alkalmazandók:

	Kisvállalkozás	Középvállalkozás	Nagyvállalkozás
Az uniós szabványok túlteljesítéséhez, illetve uniós szabványok hiányában a környezetvédelem szintjének emeléséhez nyújtott támogatás (ideértve az új járművek beszerzéséhez nyújtott támogatást)	60 % 70 % ökoinnováció esetén, 100 % ajánlattételi eljárás esetén	50 % 60 % ökoinnováció esetén, 100 % ajánlattételi eljárás esetén	40 % 50 % ökoinnováció esetén 100 % ajánlattételi eljárás esetén
Környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatás	70 %	60 %	50 %
A jövőbeli uniós szabványokhoz való idő előtti alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás több mint három évvel a szabványok hatálybalépése előtt 1–3 évvel	20 % 15 %	15 % 10 %	10 % 5 %
Hulladékgazdálkodáshoz nyújtott támogatás	55 %	45 %	35 %
Megújuló energiaforrásokhoz nyújtott támogatás Kapcsolt energiatermeléshez nyújtott támogatás	65 % 100 % ajánlattételi eljárás esetén	55 % 100 % ajánlattételi eljárás esetén	45 % 100 % ajánlattételi eljárás esetén
Energiahatékonysági támogatás	50 % 100 % ajánlattételi eljárás esetén	40 % [100] % ajánlattételi eljárás esetén	30 % 100 % ajánlattételi eljárás esetén
Hagyományos energiaforrásokat felhasználó távfűtéshez és távhűtéshez nyújtott támogatás	65 % 100 % ajánlattételi eljárás esetén	55 % 100 % ajánlattételi eljárás esetén	45 % 100 % ajánlattételi eljárás esetén
Szennyezett területek szennyeződésmentesítéséhez nyújtott támogatás	100 %	100 %	100 %
Vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás	70 %	60 %	50 %
Értékesíthető engedélyek formájában nyújtott támogatás	100 %	100 %	100 %
Energetikai infrastruktúrához nyújtott támogatás Távfűtési infrastruktúra	100 %	100 %	100 %
Szén-dioxid-leválasztáshoz és -tároláshoz nyújtott támogatás	100 %	100 %	100 %

A táblázatban említett támogatási intenzitások 5 százalékponttal növelhetők az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti területeken, és 15 százalékponttal növelhetők az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti területeken, a támogatási intenzitás mértéke pedig legfeljebb 100 % lehet.

2. MELLÉKLET

JELLEMZŐ ÁLLAMI BEAVATKOZÁSOK

1. A Hatóság jellemző állami támogatási beavatkozásokat mérlegel a környezetvédelem szintjének javítása és a belső energiapiac megerősítése érdekében.
2. Különösen az elszámolható költségek ellentétes forgatókönyv alapján történő kiszámítása tekintetében az alábbi iránymutatást biztosítja:

Támogatási kategória	Támogatás nélküli helyzet/Elszámolható költségek ⁽¹⁾
Kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés	A támogatás nélküli forgatókönyvet az energiatermelési hatékonyságát tekintve azonos kapacitású hagyományos villamosenergia-termelő vagy fűtőrendszer jelenti.
Környezetvédelmi tanulmányok ⁽²⁾	Az elszámolható költségek a tanulmány költségei.
Szennyezett területek helyreállítása	A szennyeződésmentesítést célzó munkálatokkal kapcsolatban felmerülő költségeknek ⁽³⁾ a földterület értéknövekedésével csökkentett összege ⁽⁴⁾ .
Távfűtési és távhűtési erőművek	A hatékony távfűtési és távhűtési rendszer szerves részét képező egy vagy több energiatermelő egység létrehozásával, bővítésével vagy felújításával kapcsolatos beruházási költségek.
Hulladékgazdálkodás ⁽⁵⁾	A hulladékgazdálkodást nem végző, ugyanolyan kapacitású, hagyományos termelés költségéhez viszonyított többletberuházás.
Az uniós szabványok túlteljesítéséhez nyújtott támogatás	A beruházási többletköltségek az uniós szabványok által a környezetvédelem tekintetében előírt szint túlteljesítéséhez szükséges beruházási többletköltségek ⁽⁶⁾ .
Hiányzó uniós vagy nemzeti szabványok	A beruházási többletköltségek az ahhoz szükséges beruházási költségeket jelentik, hogy magasabb szintű környezetvédelmet valósítsanak meg annál, mint amit környezetvédelmi támogatás hiányában az érintett vállalkozás vagy vállalkozások elérnének.
Megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés	Az energiatermelési hatékonyságát tekintve azonos kapacitású hagyományos erőmű költségeihez viszonyított beruházási többletköltségek.
Megújuló energiaforrásokból származó fűtés	Az energiatermelési hatékonyságát tekintve azonos kapacitású hagyományos fűtőrendszer költségeihez viszonyított beruházási többletköltségek.
Földgázminőségűvé feljavított biogáz előállítása	Ha a támogatás a biogáz minőségének feljavítására korlátozódik, a támogatás nélküli helyzet az ilyen biogáz alternatív felhasználását (többek között elégetését) jelenti.
A közlekedésben alkalmazott bioüzemanyagok és biogáz	Elvben a szokványos finomító költségeihez viszonyított beruházási többletköltséget kell megjelölni, a Hatóság azonban kellő indokolás esetén más alternatív helyzetet is elfogadhat.
Az ipari melléktermékek hasznosítása	Ha a melléktermék újrafelhasználás nélkül hulladékká válna: az elszámolható költség a melléktermék felhasználásához (például a hulladékhő esetében hőcserélőhöz) szükséges beruházási többletköltség. Ha a melléktermék ártalmatlanításra szorulna: az alternatív beruházás a hulladék ártalmatlanítása.

Támogatási kategória	Támogatás nélküli helyzet/Elszámolható költségek ⁽¹⁾
Értékesíthető engedélyek rendszere alapján nyújtott támogatás	Az arányosságot azzal kell igazolni, hogy nem osztanak ki túl sok engedélyt.
⁽¹⁾ A Hatóság elfogadhat más támogatás nélküli forgatókönyveket is, ha a Szerződő Fél ezt kellően megindokolja. ⁽²⁾ Ez magában foglalja az energiahatékonysági auditokhoz nyújtott támogatást. ⁽³⁾ A helyreállítandó környezeti károk közé a talaj, illetve a felszíni vagy felszín alatti vizek minőségének romlása tartozik. A szennyezett területek szennyeződésmentesítése esetében támogatható beruházásnak minősülhetnek a terület szennyeződésmentesítése során a vállalkozásnál felmerült kiadások, függetlenül attól, hogy a vállalkozás fel tudja-e tüntetni ezeket a kiadásokat befektetett eszközként a mérlegében. ⁽⁴⁾ A földterületnek a szennyeződésmentesítés eredményeképpen történő értéknövekedését független szakértőnek kell felbecsülnie. ⁽⁵⁾ Ez érinti más vállalkozások hulladékgazdálkodását, valamint újrahasznosítási, újrafeldolgozási és hasznosítási tevékenységeket foglal magában. ⁽⁶⁾ Az uniós szabványok által előírt szint eléréséhez szükséges beruházások költségei nem elszámolható költségek, amelyeket le kell vonni.	

3. MELLÉKLET

A 3.7.2. SZAKASZ ÉRTELMEBEN TÁMOGATHATÓ ÁGAZATOK ⁽¹⁾ JEGYZÉKE ⁽²⁾

NACE	Megnevezés
510	Feketeszen-bányászat
729	Színesfém érc bányászata
811	Kőfejtés, gipsz, kréta bányászata
891	Vegyí ásvány bányászata
893	Sókitermelés
899	Egyéb m. n. s. bányászat
1032	Gyümölcs-, zöldséglé gyártása
1039	Egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás
1041	Olaj gyártása
1062	Keményítő, keményítőtermék gyártása
1104	Egyéb nem desztillált, erjesztett ital gyártása
1106	Malátagyártás
1310	Textilszálak fonása
1320	Textilszövés
1394	Kötéláru gyártása
1395	Nem szőtt textília és termék gyártása (kivéve: ruházat)
1411	Bőrruházat gyártása
1610	Fűrészárugyártás
1621	Falemezgyártás
1711	Papíripari rostanyag gyártása
1712	Papírgyártás
1722	Háztartási, egészségügyi papírtermék gyártása
1920	Kőolaj-feldolgozás
2012	Színezék, pigment gyártása
2013	Szervetlen vegyi alapanyag gyártása

⁽¹⁾ E jegyzék és az alapjául szolgáló kritériumok nem tükrözik és nem befolyásolják a Hatóság CO₂-kibocsátás-áthelyezés kockázatával kapcsolatos jövőbeli álláspontját a kibocsátáskereskedelmi rendszert illetően, a 2030-ra szóló éghajlat- és energiapolitikai keret CO₂-kibocsátás-áthelyezési szabályainak kidolgozása keretében végzett munka tekintetében.

⁽²⁾ A Hatóság a 75. lábjegyzetben rögzített kritériumok alapján felülvizsgálhatja a 3. mellékletben foglalt jegyzéket, amennyiben elegendő bizonyíték áll rendelkezésére arra vonatkozóan, hogy a melléklet alapjául szolgáló adatok jelentősen megváltoztak.

NACE	Megnevezés
2014	Szerves vegyi alapanyag gyártása
2015	Műtrágya, nitrogénvegyület gyártása
2016	Műanyag-alapanyag gyártása
2017	Szintetikus kaucsuk alapanyag gyártása
2060	Vegyi szál gyártása
2110	Gyógyszeralapanyag-gyártás
2221	Műanyag lap, lemez, fólia, cső, profil gyártása
2222	Műanyag csomagolóeszköz gyártása
2311	Síküveg gyártás
2312	Síküveg továbbfeldolgozása
2313	Öblösüveggyártás
2314	Üvegszálgyártás
2319	Műszaki, egyéb üvegtermék gyártása
2320	Tűzálló termék gyártása
2331	Kerámiacsempe, -lap gyártása
2342	Egészségügyi kerámia gyártása
2343	Kerámia szigetelő gyártása
2349	Egyéb kerámiatermék gyártása
2399	M. n. s. egyéb nemfém ásványi termék gyártása
2410	Vas-, acél-, vasötvözet-alapanyag gyártása
2420	Acélcsőgyártás
2431	Hidegen húzott acélrúd gyártása
2432	Hidegen hengerelt keskeny acélszalag gyártása
2434	Hidegen húzott acélhuzal gyártása
2441	Nemesfémgyártás
2442	Alumíniumgyártás
2443	Ólom, cink, ón gyártása
2444	Rézgyártás
2445	Egyéb nem vas fém gyártása
2446	Nukleáris fűtőanyag gyártása

NACE	Megnevezés
2720	Akkumulátor, szárazelem gyártása
3299	Egyéb m. n. s. feldolgozóipari tevékenység
2011	Ipari gáz gyártása
2332	Égetett agyag építőanyag gyártása
2351	Cementgyártás
2352	Mész-, gipszgyártás
2451/2452/2453/ 2454	Vasöntés, acélöntés, könnyűfémöntés, egyéb nem vas fém öntése
2611	Elektronikai alkatrész gyártása
2680	Mágneses, optikai információhordozó gyártása
3832	Hulladék újrahasznosítása

4. MELLÉKLET

A 3.7.2. SZAKASZ SZERINTI BRUTTÓ HOZZÁADOTT ÉRTÉK ÉS VILLAMOSENERGIA-INTENZITÁS KISZÁMÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK SZINTJÉN

1. A 3.7.2. szakasz alkalmazásában a bruttó hozzáadott érték a vállalkozások esetében a tényezőkölségen számított bruttó hozzáadott érték, amely a közvetett adókkal csökkentett és esetleges támogatásokkal növelt, piaci áron számított bruttó hozzáadott érték. A tényezőkölségen számított hozzáadott érték kiszámítható a forgalomból, hozzáadva a termelés aktivált értékét és egyéb működési bevételt, hozzáadva vagy levonva a készletváltozást, levonva az áruk és szolgáltatások ⁽¹⁾ beszerzését, a forgalomhoz kapcsolódó, de le nem vonható egyéb termékadók nélkül, valamint levonva a termeléshez kötött adókat és illetékeket. Másképpen a bruttó működési eredményből is számítható a személyi jellegű költségek hozzáadásával. A társasági mérlegben pénzügyiként vagy rendkívüliként besorolt jövedelem és kiadás nem tartozik a hozzáadott értékhez. A tényezőkölségen számított hozzáadott értéket bruttó számítják, mivel az értékhelyesbítés (mint az értékcsökkenés) nem kerül levonásra ⁽²⁾.
2. A 3.7.2. szakasz alkalmazásában azon legutóbbi 3 év ⁽³⁾ bruttó hozzáadott értékeinek számtani közepét kell felhasználni, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok.
3. A 3.7.2. szakasz alkalmazásában a vállalkozás villamosenergia-intenzitása a következőképpen határozható meg:
 - a) a vállalkozás (a lenti (4) bekezdés szerint kiszámított) villamosenergia-költségei osztva;
 - b) a vállalkozás (a fenti (1) és (2) bekezdés szerint kiszámított) bruttó hozzáadott értékével.
4. A vállalkozás villamosenergia-költségei a következőképpen határozhatók meg:
 - a) a vállalat energiafogyasztása szorozva;
 - b) a feltételezett villamosenergia-árral.
5. A vállalkozás villamosenergia-fogyasztásának kiszámításához a villamosenergia-fogyasztás hatékonyságára vonatkozó referenciaértékeket kell használni, amennyiben az adott ágazatban rendelkezésre állnak ilyenek. Ellenkező esetben azon legutóbbi 3 év ⁽⁴⁾ adatainak számtani közepét kell felhasználni, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok.
6. A fenti (4) bekezdés b) albekezdésének alkalmazásában a feltételezett villamosenergia-ár a villamos energiának az adott Szerződő Félnél a hasonló villamosenergia-fogyasztással rendelkező vállalkozásokra vonatkozó kiskereskedelmi átlagára a legutóbbi évben, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok.
7. A fenti (4) bekezdés b) albekezdésének alkalmazásában a feltételezett villamosenergia-ár magában foglalhatja a megújuló energiaforrásokból származó villamosenergia-termelés támogatásának finanszírozásával összefüggő összes költséget, amely csökkentések hiányában a vállalkozásra hárulna.

⁽¹⁾ A kétségek eloszlatása érdekében az „árak és szolgáltatások” ára nem tartalmazza a személyi jellegű költségeket.

⁽²⁾ A 12 15 0 kód a vállalkozások szerkezeti statisztikáiról szóló, 2008. március 11-i 295/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 97., 2008.4.9., 13. o.) átdolgozott és a 123/2008 EGT vegyes bizottsági határozattal (HL L 339., 2008.12.18., 115. o. és 79. sz. EGT-kiegészítés, 2008.12.18., 24. o.) az EGT-megállapodás XXI. mellékletének 1. pontjába foglalt, a vállalkozások szerkezeti statisztikáiról szóló, 1996. december 20-i 58/97/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL L 14., 1997.1.17., 1. o.) meghatározott jogi keret szerint.

⁽³⁾ A kevesebb mint egy éve alakult vállalkozások esetében előre jelzett adatok használhatók a működés első évében. A Szerződő Feleknek azonban a működés első évének (1. év) végén utólagos értékelést kell végezniük a vállalkozás támogathatóságának, valamint a 3.7.2. szakasz (183) pontja értelmében a vállalkozásra vonatkozó (a bruttó hozzáadott érték százalékában megadott) költségkorlátok ellenőrzése céljából. Az utólagos ellenőrzés elvégzése után a Szerződő Feleknek adott esetben kompenzálniuk kell a vállalkozásokat, vagy vissza kell fizettniük a kompenzációt. A 2. évre vonatkozóan az 1. év adatait kell használni. A 3. évre vonatkozóan az 1. és a 2. év adatainak számtani közepét kell használni. A 4. évtől az előző 3 év adatainak számtani közepét kell használni.

⁽⁴⁾ Lásd az előző lábjegyzetet.

5. MELLÉKLET

A 3. MELLÉKLETBEN FOGLALT LISTÁN NEM SZEREPLŐ, LEGALÁBB 4 %-OS, EGT-N KÍVÜLI KERESKEDELMI INTENZITÁSSAL RENDELKEZŐ BÁNYÁSZATI ÉS FELDOLGOZÓIPARI ÁGAZATOK

NACE-kód	Megnevezés
610	Kőolaj-kitermelés
620	Földgáz-kitermelés
710	Vasércbányászat
812	Kavics-, homok-, agyagbányászat
1011	Húsfeldolgozás, -tartósítás
1012	Baromfi-hús feldolgozása, tartósítása
1013	Hús-, baromfi-hús-készítmény gyártása
1020	Halfeldolgozás, -tartósítás
1031	Burgonyafeldolgozás, -tartósítás
1042	Margarin gyártása
1051	Tejtermék gyártása
1061	Malomipari termék gyártása
1072	Tartósított lisztes áru gyártása
1073	Tésztafélék gyártása
1081	Cukorgyártás
1082	Édesség gyártása
1083	Tea, kávé feldolgozása
1084	Fűszer, ételízesítő gyártása
1085	Készétel gyártása
1086	Homogenizált, diétás étel gyártása
1089	M. n. s. egyéb élelmiszer gyártása
1091	Haszonállat-eledel gyártása
1092	Hobbiállat-eledel gyártása
1101	Desztillált szeszes ital gyártása
1102	Szőlőbor termelése
1103	Gyümölcsbor termelése

NACE-kód	Megnevezés
1105	Sörgyártás
1107	Üdítőital, ásványvíz gyártása
1200	Dohánytermék gyártása
1391	Kötött, hurkolt kelme gyártása
1392	Konfekcionált textiláru gyártása (kivéve: ruházat)
1393	Szőnyeggyártás
1396	Műszaki, textiláru gyártása
1399	Egyéb textiláru gyártása m. n. s.
1412	Munkaruházat gyártása
1413	Felsőruházat gyártása (kivéve: munkaruházat)
1414	Alsóruházat gyártása
1419	Egyéb ruházat, kiegészítők gyártása
1420	Szőrmecikk gyártása
1431	Kötött, hurkolt harisnyafélék gyártása
1439	Egyéb kötött, hurkolt ruházati termék gyártása
1511	Bőr, szőrme kikészítése
1512	Táskafélék, szíjzat gyártása
1520	Lábbeligyártás
1622	Parkettagyártás
1623	Épületasztalos-ipari termék gyártása
1624	Tároló fatermék gyártása
1629	Egyéb fa-, parafatermék, fonottáru gyártása
1721	Papír csomagolóeszköz gyártása
1723	Irodai papíráru gyártása
1724	Tapétagyártás
1729	Egyéb papír-, kartontertermék gyártása
1813	Nyomdai előkészítő tevékenység
1910	Kokszgyártás
2020	Mezőgazdasági vegyi termék gyártása

NACE-kód	Megnevezés
2030	Festék, bevonóanyag gyártása
2041	Tisztítószer gyártása
2042	Testápolási cikk gyártása
2051	Robbanóanyag gyártása
2052	Ragasztószergyártás
2053	Illóolajgyártás
2059	M. n. s. egyéb vegyi termék gyártása
2120	Gyógyszerkészítmény gyártása
2211	Gumiabroncs, gumitömlő gyártása
2219	Egyéb gumitermék gyártása
2223	Műanyag építőanyag gyártása
2229	Egyéb műanyag termék gyártása
2341	Háztartási kerámia gyártása
2344	Műszaki kerámia gyártása
2362	Építési gipsztermék gyártása
2365	Szálerősítésű cement gyártása
2369	Egyéb beton-, gipsz-, cementtermék gyártása
2370	Kőmegmunkálás
2391	Csiszolótermék gyártása
2433	Hidegen hajlított acélidom gyártása
2511	Fémszerkezet gyártása
2512	Fémépületelem gyártása
2521	Központi fűtési kazán, radiátor gyártása
2529	Fémtartály gyártása
2530	Gőzkazán gyártása
2540	Fegyver-, lőszergyártás
2571	Evőeszköz gyártása
2572	Lakat-, zárgyártás
2573	Szerszámgyártás

NACE-kód	Megnevezés
2591	Acél tárolóeszköz gyártása
2592	Könnnyűfém csomagolóeszköz gyártása
2593	Huzaltermék gyártása
2594	Kötőelem, csavar gyártása
2599	M. n. s. egyéb fémfeldolgozási termék gyártása
2612	Elektronikai áramköri kártya gyártása
2620	Számítógép, perifériás egység gyártása
2630	Híradástechnikai berendezés gyártása
2640	Elektronikus fogyasztási cikk gyártása
2651	Mérőműszergyártás
2652	Óragyártás
2660	Elektronikus orvosi berendezés gyártása
2670	Optikai eszköz gyártása
2680	Mágneses, optikai információhordozó gyártása
2711	Villamos motor, áramfejlesztő gyártása
2712	Áramelosztó, -szabályozó készülék gyártása
2731	Száloptikai kábel gyártása
2732	Egyéb elektronikus, villamos vezeték, kábel gyártása
2733	Huzalozott eszköz gyártása
2740	Villamos világítóeszköz gyártása
2751	Háztartási villamos készülék gyártása
2752	Nem villamos háztartási készülék gyártása
2790	Egyéb villamos berendezés gyártása
2811	Motor, turbina gyártása (kivéve: légi, közúti jármű-motor)
2812	Hidraulikus, pneumatikus berendezés gyártása
2813	Egyéb szivattyú, kompresszor gyártása
2814	Csap, szelep gyártása
2815	Csapágy, erőátviteli elem gyártása
2821	Kemence gyártása

NACE-kód	Megnevezés
2822	Emelő-, anyagmozgató gép gyártása
2823	Irodagép gyártása (kivéve: számítógép és perifériái)
2824	Gépi meghajtású hordozható kézi szerszámgép gyártása
2825	Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása
2829	M. n. s. egyéb általános rendeltetésű gép gyártása
2830	Mezőgazdasági, erdészeti gép gyártása
2841	Fémmegmunkáló szerszámgép gyártása
2849	Egyéb szerszámgép gyártása
2891	Kohászati gép gyártása
2892	Bányászati, építőipari gép gyártása
2893	Élelmiszer-, dohányipari gép gyártása
2894	Textil-, ruházati, bőripari gép gyártása
2895	Papíripari gép gyártása
2896	Műanyag-, gumifeldolgozó gép gyártása
2899	M. n. s. egyéb speciális gép gyártása
2910	Közúti gépjármű gyártása
2920	Gépjármű-karosszéria, pótkocsi gyártása
2931	Járművillamossági, -elektronikai készülékek gyártása
2932	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása
3011	Hajógyártás
3012	Szabadidő-, sporthajó gyártása
3020	Vasúti, kötöttpályás jármű gyártása
3030	Légi-, űrjármű gyártása
3040	Katonai harcjármű gyártása
3091	Motorkerékpár gyártása
3092	Kerékpár, mozgássérült-kocsi gyártása
3099	M. n. s. egyéb jármű gyártása
3101	Irodabútor gyártása
3102	Konyhabútorgyártás

NACE-kód	Megnevezés
3103	Ágybetét gyártása
3109	Egyéb bútor gyártása
3211	Érmegyártás
3212	Ékszergyártás
3213	Divatékszer gyártása
3220	Hangszergyártás
3230	Sportszergyártás
3240	Játékgyártás
3250	Orvosi eszköz gyártása
3291	Seprű-, kefégyártás